زنجیرەی شانۆنامەی جیهانیی
11

گوێــــبگرە عەبدولســــەمیع

نوسینی : عەبدولکەریم بەرشید
وەرگێڕانی لە عەرەبییەوە
فاروق هۆمەر

2008

PDF4Kurd

سەرپەرشتیاری زنجیرە
دانا ڕەئوف

ناوی کتێب: گوێبگرە عەبدولسەمیع
زنجیرەی شانۆنامەی جیهانیی _ ژمارە 11
بابەت: شانۆنامە
نووسەر: عەبدولکەریم بەرشید
وەرگێڕانی: فاروق هۆمەر
پێشەکی: دانا ڕەئوف

گوێبگرە عەبدولسەمیع لە پرۆسەی شانۆی ئاهەنگئامێزدا

دانا ڕەئوف

* کولتوور وەک پرۆژەیەکی دامەزراندن

ڕۆشنبیر و شانۆکارانی عەرەب بۆ دامەزراندن و پرۆژەی شانۆیەکی نەتەوایەتی گەڕاونەتەوە سەر کەلەپور و کولتووری ئیسلامی و دابونەریتی کۆنی کۆمەڵگاکانیان. ئەو کەلەپورەش لە سامانێکی دێرین و گەورەی چیرۆک، ئەفسانە، چیرۆکی میللی، شیعر، ڕیتواڵ و دابونەریتی کۆمەڵایەتی پێکهاتووە. هونەرمەند و ڕۆشنبیری عەرەب هەوڵیانداوە سەرلەنوێ ئەو مێژوو و کەلەپورە دێرینە لە دیدوبۆچوونی جیاوازی نوێ و هاوچەرخەوە، لە ڕوانگەی مەسەلە هەنوکەییەکانی کۆمەڵگا، لەهەموو ڕووەکانییەوە، کۆمەڵایەتی، دەروونی، ئابوری، ئایین و سیاسییەوە زیندوو بکەنەوە. خودی پرۆسەی ئەو زیندووکردنەوەیەش و سەرلەنوێ بەرجەستەکردنی لە عەقڵی قەومی عەرەبیدا، تەنها مامەڵەکردن نییە لەگەڵ مێژووی عەرەبی و ئیسلامیدا وەک خۆی و بەبێ هیچ خوێندنەوەیەکی نوێ و مامەڵەکردنێکی هاوچەرخانە. بەڵکو عەرەبەکان ئەو پرۆسەیەیان وەک دەسپێکی گرنگی پێناس و گەڕان بەدوای خود و لەهەمانکاتدا دژ بەهەموو پاڵەپەستۆ و کاریگەرییە دەرەکییەکانی تر بووە. مامەڵەکردن لەگەڵ ڕابردوو تەقەلایەکی بەبڕشت بووە بۆ بەرەوپێشەوەچوون، وەرچەرخان و گۆڕانکاری لە نەخشەی کولتووری و شارستانییەتی مرۆڤی عەرەبدا.

لەبەرئەوە مەسەلەی بەکارهێنان و گەڕانەوە بۆ ڕابردوو، تەنها پرۆسەیەکی زیندووکردنەوە و ئامادەکردن و هاوچەرخکردنی ئەو ڕابردووە نەبووە، بەڵکو پرۆژەیەکی پەیوەست بووە بە تێگەیشتنێکی تری ئەو ڕابردووە و ڕەخنەلێگرتنی، لەپێناوی دروستکردن و دامەزراندنی سترکتورێکی جیاواز و پێشکەوتوو بۆ ئێستا و خوڵقاندنی کەلەپورێکی نوێ.

هەر لەم تێڕوانینەوە شانۆکارە عەرەبەکان هەوڵیانداوە کە دەروازەکانی کەلەپور و مێژووی وڵاتەکەیان سەرلەنوێ بکەنەوە و لە واقیعی ژیانی سیاسی و کێشە ڕۆژانەکاندا بەرجەستەیان بکەن. فۆرم و شێوازێکی تایبەتمەند و جیاواز لە تەکنیک و شێوازە ڕۆژئاواییەکانیش، بەتایبەتی

لەبواری نووسینی شانۆنامەکاندا بەرایی و مەرجێکی گرنگ بووە. ئەمەش وایکردووە کە ئەو تێکستە نووسراوانە، بنەمایەکی پتەو دابڕێژێت و بشچێتە دووتوێی جولانەوەیەکی بەرنامەڕێژی ئەفراندنەوە کە بارودۆخێکی جیاواز بۆ بزووتنەوەی شانۆی عەرەبی لە هەموو ڕووەکانییەوە: ناوەکی و دەرەکی و هێڵە جیاواز و بۆچوونە هەمە چەشنەکانی لێکۆڵینەوە و گەڕانەوەی سەرچاوەکانی ڕابردوو لەخۆبگرێت.

گەڕانەوەی شانۆکارانی عەرەبیش بۆ ڕابردوو، لەپێش هەموو شتێکدا لەپێناوی تێگەیشتن و نزیکبوونەوە و بۆچوونێکی ئایندەخوازی بووە لەنێوان خودی کەسایەتی عەرەب و مەسەلە هەنووکەییەکان، ڕۆشنبیری، فیکری و هونەری لەلایەک و لەلایەکی دیکەشەوە خوڵقاندنی هۆشیارییەکی ڕەخنەیی و دروستکردنی پرۆژەیەکی ڕۆشنبیری هاوچەرخ بۆ کەلەپوور و مێژووی وڵاتەکەیان. لە کۆتایی حەفتا و بەرایی هەشتاکاندا گۆڕانکارییەکان، بەشێوەیەکی فراوان بوارەکانی هونەری وڵاتانی عەرەبی دەگرێتەوە. نەوەیەکی نوێ و بارودۆخێکی لەبار هانی شانۆکاران ئەدات کە زیاتر مامەڵە لەگەڵ کەلەپور و کولتووری کۆنی خۆیان، بە چاوێکی ڕەخنەئامێزەوە بکەن و هەوڵی ئەوە بدەن سەرلەنوێ و لە دید و ڕوانگەیەکی جیاوازەوە دایمەزرێننەوە.

شانۆکارە عەرەبەکان لەم قۆناخەدا ڕوودەکەنە لێکۆڵینەوە، سەرلەنوێ خوێندنەوەی ڕابردوو، تەقەلای ئەزموونگەری و گەڕان بەدوای فۆرم و شێوازی نوێی کارکردندا. عەرەبەکان لە دەروازەکانی مێژوو، دابونەریت و کولتوورەوە دەیانەوێت شانۆیەکی نوێ و ناتەبا، لەهەردوو ڕووی شێوە و ناوەڕۆکەوە، بەدەر لەشانۆی ڕۆژئاوا دابمەزرێنن. بۆ ئەم مەبەستەش وەک لەلای سەرەوە ئاماژەمان بۆ کردووە، دیاردە کۆمەڵایەتی، دابونەریتە میللییەکان، کەسایەتی ناسراو و پاڵەوانە نەتەوەییەکانیان، ڕووداوە مێژووییەکان و ئاهەنگە ڕێتواڵییە هەمەچەشنەکانی وڵاتانی عەرەبی بکەنە زەمینە و بنەمایەکی پتەوی داڕشتە و سترکتوری هەوڵەکانیان.

بێگومان چیرۆک، ئەفسانە، بەسەرهات و داستانە عەرەبییەکان، زاراوە میللی و جەژنە نەتەوایەتییەکان دەبێتە سەرچاوەیەکی سەرەکی لێکۆڵینەوە و ڕاڤەکردنی داهێنانی کار و پرۆژەکانیان. هەر لەم قۆناخەدا هۆشیاری شانۆنووسەکان و ڕووبەڕووبوونەوەیان لەگەڵ واقیعی سیاسی و کۆمەڵایەتی و دەروونی، بەشێوەیەکی بەرچاو گۆڕانکاریان بەسەردا دێت. شانۆنامەنووسەکان چیتر بەشێوەیەکی نێگەتیف، خۆیان لەپشت دابونەریت و مێژووی وڵاتەکانیانەوە ناشارنەوە، بۆ نمونە کەلەپوریان بەکارنەهێناوە بۆ مەبەستە سیاسیەکانی خۆیان و نەشیانکردۆتە دەمامکێکی ئایدۆلۆژی و ئامرازی پڕوپاگەندە، هێندەی ویستویانە ئەتمۆسفێرێکی تر بخوڵقێنن و ڕەخنە لە واقیعی عەقڵی سیاسی و کۆمەڵایەتی عەرەبی بگرن.

* دەروازەکانی مەغریبی عەرەبی و شانۆیەکی جیاواز

یەکەم تەقەلا و دەسپێکی پرۆسەی دامەزراندن، یەکەم تیۆر و هەنگاوی پراکتیکی، پێشواژەکانی زیندووکردنەوەی کولتوور و ئامادەیی مێژوو لە ئێستە و لە ئایندەدا، دەگەڕێتەوە بۆ وڵاتی

مەغریب. مەسەلەی دامەزراندنی شانۆیەکی عەرەبی جیاواز لە وڵاتی مەغریب زیاتر بە بەراورد لەگەڵ وڵاتانی تری عەرەبیدا، سەریهەڵداوە. شانۆکارانی مەغریب مامەڵەیەکی بابەتیانە، وردبین و قووڵ لەگەڵ تەوژمە نوێیەکانی ڕەخنە و ڕەخنەی شانۆییدا دەکەن، بەتایبەتی ئەو تەوژمانەی کە لە بنەمایەکی گشتگر و هەمەلایەنەوە دەڕواننە کار و پرۆژە داهێنەرەکان. بەتایبەتیش ئەو کارانەی کە ڕەچاوی دابڕین و گۆڕانکارییە بنەڕەتی و گەورەکانی کۆمەڵگای کردووە، ئەمەش وای لەو شانۆکارانە کردووە کە ڕووبەڕووی دابونەریت و کولتووری ڕابەدووی خۆیان ببنەوە و سەرلەنوێ و بەدیدوبۆچوونی جیاوازەوە بیخەنەوە ڕوو.

لەم بوارەشدا کەسانی وەک هونەرمەندان طیب الصدیقی و عبدالکریم بەرشید دیارن، ئەم شانۆکارانە هونەری شانۆیان لەنێو ئاهەنگ و دابونەریتە کولتوورییەکاندا بەند نەکردووە، هێندەی هەوڵی نوێکردنەوە، بەئەمڕۆکردن، شکاندنی بەربەستەکان و کردنەوەی پانتاییەکی فراوان بۆ داهێنان و بەرجەستەکردنیان داوە. ئەم هونەرمەندانە شانۆ بە شێوازێکی بەرنامەڕێژ لەنێو کۆد و شانە کولتوورییەکاندا دەدۆزنەوە و سەرلەنوێ دایدەمەزرێننەوە.

* شانۆی ئاهەنگئامێز

شانۆی ئەهەنگئامێز دادەنرێت بە یەکێک لە ئەزموونە چڕ و دەوڵەمەندەکانی شانۆی مەغریبی بەتایبەتی و شانۆی عەرەبی بە گشتی. ئەم شانۆیە لەپێناوی گرنگی پێداویستییەکانی دامەزراندنی شانۆیەکی نەتەوایەتی، لەسەر بنەماکانی شێواز و ڕێسا ئاهەنگئامێزەکان، بانگەشەی بەکارهێنان و مامەڵەکردن لەگەڵ کولتوور و دابونەریتی کۆنی عەرەبی دەکات.

بنەماکانی ئەو ڕێسایانەش دەگەڕێنەوە بۆ بەکارهێنانێکی هاوچەرخانەی ڕیتواڵ و کۆبوونەوە و دیاردە میللییەکان.

عەبدولکەریم بەرشید بە ووردی دووپاتی ئەوە دەکاتەوە کە ناکرێت مامەڵەکردن لەگەڵ کولتوور تەنها بە زیندووکردنەوەی ڕابردوو و خوێندنەوەی لە ئەمڕۆدا، یان بەکارهێنانی هەندێ هێمای کولتووری سواوی کۆنی کۆمەڵگا بکرێت. گەڕانەوە بۆ کولتوور لەپێناوی دۆزینەوە و پەردە هەڵماڵین و ڕووتکردنەوە و دادگاییکردنی ئەو ڕابردووە، دەبێت گەڕانەوەیەکی توندوتیژ و دڵڕەقی دوێنێ و ئەمڕۆ بێت. تا جارێکی تر ڕابردوو لە ئەمڕۆدا بەهەمان شێوە ڕوونەداتەوە، لەهەمانکاتدا داشنەبڕێین لەو ڕابردووە کە بنەما سەرەکییەکانی خودی عەرەبی و کۆمەڵگای عەرەبی لەسەر بنیاتنراوە.

کارگێڕانی شانۆی ئاهەنگئامێز: شانۆنامەنووسەکان، شانۆکارەکان و ئەو لێکۆڵەرەوانەشی کە هەوڵی بە تیۆریکردنی ئەم دیاردەیەیان داوە، بۆچوونەکانیان لەچەند خاڵێکی گشتی و هاوبەشدا یەک دەگرێتەوە. گەڕان بەدوای بابەتی عەرەبیدا، بە هەموو شێوەکانییەوە، مێژوویی، کەلەپور، نووسراو و ئەدەبێکی زارەکی و دەماودەم.

گەڕان بە دوای بۆچوون و تیۆرێکی تایبەتمەندی شانۆیی، کە سەرچاوەکانی لە فەلسەفەی عەرەبی و تێڕوانینی ئەقڵی عەرەبییەوە وەرگرتبێت، دواتر دۆزینەوەی شێواز و فۆرمێکی

تایبەتمەندی وەهادا کە بتوانێت بە شێوەیەکی کردەیی ناواخنە فیکرییەکانی تێدا بەرجەستە بکرێت و لەهەمانکاتدا بتوانێت بازنەیەکی پەیوەندی و بەردەوامی لەگەڵ جەماوەر و بینەراندا دروست بکات.

بەم شێوەیە و بەپێی تیۆر و بۆچوونی ئاهەنگئامێزەکان دابونەریت، مێژوو و کولتوور لەناو کایەکانی (ئێمە) دا بوونی هەیە و بەبێ ئەو بوونە و بەبێ ئامادەگی (ئێمە) لە ئێستەدا دروست نابێت.

شانۆی ئاهەنگئامێز دابڕان نییە لە ڕابردوو، شتێک نییە لە هیچەوە وەک قارچک هەڵتۆقابێ. بەڵکو شانۆی ئاهەنگئامێز بەردەوامییەکی ڕاستەوخۆی ڕابردووە، یادەوەری و ڕووبەڕووبوونەوەیەکی یەکانگیری دلڕەقانەی ئەو ڕابردووەیە، ئەوەی هەبووە و ئەوەی هەیە، بەڵام لە پرۆسەیەکی داهێنان و دامەزراندندا، نەک لە بازنەیەکی دووبارەبوونەوەدا.

عەبدولکەریم بەرشید ئەم بنەمایە دەکاتە زەمینەیەکی لەبار و دەستپێکی تری کولتووری کۆن و هەڵدانەوەی لاپەرەکانی مێژوو. بیرەوەرییەکانی مرۆڤی تاک و بیرەوەرییەکانی کۆمەڵگا، لە پرۆسێسێکی نوێ و خولقاندنێکی پڕ لە داهێناندا دەمانگەڕێنێتەوە بۆ بنەماکانی کولتوور، مێژوو و ویژدانی کۆمەڵ و هەستی میللی.

عەبدولکەریم بەرشید کولتوور دادەنێت بە چاوگێکی دەوڵەمەند و کایەیەکی سەرەکی نووسینی شانۆنامەکانی، لەبەرئەوەی کولتوور وەک بیرەوەرییەکانی کۆمەڵێی و پەنجەرەیەکی مێژوویی، هەموو خودەکانی تێدا کۆدەبێتەوە، یادەوەرییەک کە پەیوەندییەکی پتەو و جەدەلیی بە ڕابردوو، بە مێژوو و بە زەوییەوە، وەک هێمای نیشتمان هەیە. هەر لەبەر ئەوەشە کە شانۆنامەکانی عەبدولکەریم بەرشید لەبۆنەی کولتووری کۆن و دەروازەکانی مێژووی عەرەبی و فیکری ئیسلامییەوە سەریان دەرهێناوە، بەڵام بەتوندی پەیوەستە بە ئێستا و ئایندەشەوە. پرۆسەی شانۆی ئاهەنگئامێز لە دەروازەکانی مێژوو و کولتوورەوە، خوێندنەوە نوێیەکانی سەقامگیری مرۆڤی ئەمرۆی عەرەب لە (ئێمە، ئێستە، لێرەدا) دەکات.

شانۆی ئاهەنگئامێز و شانۆنامەکانی عەبدولکەریم بەرشید تێڕوانینێکی کراوە، جیهانیی و مرۆڤایەتی لەخۆدەگرێت. هەرچەندە مێژوو و کولتووری عەرەبی، بەهەموو لایەنە سیاسی، کۆمەلایەتی و دەروونییەکانییەوە، بنەمایەکی سەرەکی و گرنگی ئەم ڕەوتەی شانۆی عەرەبییە، بەڵام بەشێوەیەکی گشتی لە کولتوور و مێژووی جیهان دانەبڕاوە.

عەبدولکەریم بەرشید چەندە شانۆنامەکانی لە کولتووری عەرەبی و ئیسلامییەوە سەرچاوەی گرتووە، هێندەش سوودی لە کولتوور و مێژووی ڕۆژئاوا وەرگرتووە.

* چەمکەکانی شانۆیەکی ئاهەنگئامێز

نووسەر و شانۆکارانی ڕەوتی شانۆی ئاهەنگئامێز لەساڵی 1979 دا یەکەم بەیاننامەی تەوژمە شانۆییەکەیان بڵاودەکەنەوە، بەو بەیاننامانەش بانگەشەی پرۆژەی دامەزراندنی شانۆیەکی

عەرەبی، مەغریبی تایبەتمەند دەکەن. پرۆژەکە هەموو ڕووەکانی داهێنانی شنۆیی، ڕەخنە، تیۆر و لێکۆڵینەوە، ڕیژی و نواندن، پیەسی شانۆیی و تەکنیکێکی جیاواز دەگرێتەوە. هەر لە سەرەتاوە ئامانج و دیدی ڕابەرانی ئەم شانۆیە تێپەڕاندن و وەلاوەنانی هەموو شێوە و شێوازە تەقلیدی و باوەکانی شانۆی عەرەبی بووە، (ئێمە، ئێستە و لێرەدا) بنەمایەکی سێکوچکەی چەمکی دید و بۆچوونە کردەیی و تیۆرییەکانیان بووە. ئێمە لە ئێستە و هەر لێرەدا دەروازەکانی ڕابردوو بەڕووی ئەمرۆدا دەکەینەوە، ئێمە ئێستە و لە ڕابردووەوە هێز و وزەی دروستکردنی شتێکی تازە، لێرەدا بۆ ئێستە و بۆ ئایندەش وەردەگرین.

هەر لەبەر ئەوە عەبدولکەریم بەرشید وەک یەکێک لە دامەزرێنەرە گرنگ و سەرەکییەکانی ئەم تەوژمە شانۆییە ئاماژەی پێویستی دیدێکی فەلسەفی و تیۆری دەکات بۆ ئەم شانۆیە، دامەزراندنی شێوازێکی نوێی شانۆیی پێویستی بە پاڵپشتێکی پتەوی تیۆریی، ڕەخنەیی و ئیستاتیکی هەیە. لەبەر گرنگی بنەما ڕەخنەیی و تیۆرییەکان، شانۆکارانی ئاهەنگئامێز بەردەوام دەبن لە بڵاوکردنەوەی بەیاننامە و ووتارە ڕەخنەیی و بۆچوونە تیۆرییەکانیاندا.

بەیاننامەکانیان بۆچوون و چەمکێکی تیۆریی لە لێکۆڵینەوەی بنەماکانی شانۆی ئاهەنگئامێز، پرۆسە کردەیی و چەمکە ئیستاتیکییەکان لەخۆدەگرێت. لەهەمانکاتدا ئەو بەیاننامانە ڕۆڵێکی لەبەرچاویشی دەبێت لە بڵاوکردنەوەی تەوژمە شانۆییەکان و ناساندنی بە هەموو وڵاتانی عەرەبی.

عەبدولکەریم بەرشید هەوڵیداوە بەهۆی مانیڤێستەکانیانەوە باسی پرسە گەوهەرییەکانی شانۆ بکات و چەمکەکانی شانۆی ئاهەنگئامێز ڕوونبکاتەوە و دیدە هونەری و تەکنیکییەکانی شانۆکەشیان بخاتە ژێر تیشکی سەرنج و ڕوونکردنەوەوە. بەرشید لەپاڵ مانیڤێست و بەیاننامەکانیاندا چەندین باس و لێکۆڵینەوەی قووڵ و هەمەلایەن سەبارەت بە هۆکارەکانی دروست بوون و گەشەکردنی شانۆی ئاهەنگئامێز بڵاودەکاتەوە.

* شانۆی ئاهەنگئامێز و سەرەتایەکی داهێنەرانە

شانۆی ئاهەنگئامێز مۆرکێکی فراوانی ئەفراندن لەخۆدەگرێت و بنەماکانی لە پرۆسەیەکی سەراپاگیر و چڕدا کۆدەبێتەوە، لەو پرۆسەیەدا هەموو توخم و بوارەکان پێکەوە یەکتر تەواو دەکەن.

شانۆی ئاهەنگئامێز پەیوەستە بە کۆمەڵێ پەیوەندی جۆراوجۆر و پتەوەوە، بۆ نموونە پەیوەندییەکانی بە فیکری مرۆڤایەتی، بە کولتوور و دابونەریت، بە ئەزموونە شانۆییەکانەوە (جیهانی و عەرەبی). ئەم پەیوەندییانەش لەسەر بنەمایەکی دیالیکتیکی بنیاتنراوە و کاریگەرییان بەسەر یەکەوە هەیە. عەبدولکەریم بەرشید شانۆ وەک هونەر و پلاتفۆرمێکی هەمیشە بزۆز دادەنێت، لەو پلاتفۆرمەدا گۆڕانکارییەکان لەڕووی زمان و کەرەستەکانی بەرجەستەکردن و شێوازی نووسین و دیدی هونەریدا، لە جوڵانەوەیەکی بەردەوامدان. زمان بەشێکی گرنگی تەکنیک و دەستپێکی بێکۆتاییە. هەموو شتێک لە گۆڕانکارییەکی بەردەوامی بێکۆتاییە،

شانۆیەکی سەراپاگیر، تەواوەتی و نەگۆڕ، بوونی نییە کە لەگەڵ هەموو سەردەم و کات و شوێنێکدا بگونجێت، بەڵکو شانۆ جۆراوجۆرە و هەموو سەردەم و کولتوور و قۆناخێکی مێژوویی، شانۆی تایبەتمەند و خوێندنەوەی خۆی هەیە. عەبدولکەریم بەرشید وەک تەوژمێکی ژیاری و کۆمەڵایەتی ئاماژەی شانۆی ئاهەنگئامێز دەکات، شانۆیەک کە بەشیکی گرنگ و جیانەکراوەی ژیانی ڕۆژانەمانە. لەبەرئەوە شانۆنامەکانی عەبدولکەریم بەرشید، هەرچەندە بە زمانی عەرەبی نووسراون، بەڵام وەک بەشێکی گرنگی کولتووری شانۆی جیهانی ئاماژەی بۆ دەکرێت: بابەتەکانی، کارەکتەرەکانی و ڕووداوەکان، تایبەتن بە مەسەلە مرۆڤایەتییەکانەوە، لەهەمانکاتدا پەیوەستە بە چەمکە بەربڵاوەکانی (ئێرە و ئەم ساتەوەختە).

شانۆنووسانی شانۆی ئاهەنگئامێز بە شێوازێکی جیاواز و دوور لە فۆرم و تەکنیکی داڕشتن و نووسینی شانۆی کلاسیکی شانۆنامەکانیان نووسیوە. پیەس و پرۆسەی شانۆیی ئاهەنگئامێز لە جوڵانەوەیەکی بەردەوامی دیالیکتیکی و بارگۆرین و گۆڕانکاری شانۆیدایە. هەروەها شانۆی ئاهەنگئامێز هەموو ئامراز و تەکنیک و فۆرمێک بەکاردەهێنێ لەپێناوی پێگەیشتنێکی زیندوو و پڕ لە ژیان لەگەڵ بینەراندا.

شانۆنامەیەکی ئاهەنگئامێز دەکرێت لەیەک کاتدا مێژوویی، واقیعی، سوریالی، سەرسوڕهینەر، ئەندێشەئامێز و هێماگەری بێت، بەمەش واقیعێکی شانۆیی تایبەتمەند بەخۆی دروست دەکات. لەو واقیعەدا کۆمەڵێ کۆدی زمانەوانی، کۆمەڵایەتی، سیاسی، مێژوویی و گەمەی شانۆیی پێکدا دەچن، شانۆی ناو شانۆ دروست دەکەن و ئاهەنگێکی شانۆیی و ڕیتواڵیکی زیندوو دەستەبەر دەکەن. شانۆی ئاهەنگئامێز پێویستی بە ئەکتەری بەتوانا و تایبەتمەند هەیە کە بتوانێ زمانی دیالۆژ و داڕشتنی پێکهاتەکانی تێکستەکە بدۆزێتەوە، هەڵیبوەشێنێت و پەردە لەڕووی ناواخن و پشتەوەی بۆچوونە فیکری، هونەری و ئێستاتیکییەکان هەڵبماڵێ.

• عەبدولکەریم بەرشید
ژیان و داهێنان

عەبدولکەریم بەرشید لە شاری (ئەبرکان) و لە ساڵی 1943 دا لە وڵاتی مەغریب لەدایکبووە، لە ساڵی 1971 دا لە کۆلیژی ئەدەب و زانستە مرۆڤایەتییەکان، لە شاری (فاس) ئەدەبی عەرەبی و زانستی سایکۆلۆژی تەواو دەکات، دواتر لە باسەکانی ئاهەنگئامێز و هێما نەتەوایەتییەکاندا قووڵ دەبێتەوە و بڕوانامەی خوێندنی باڵا لەسەر تێزی (ئاهەنگئامێز و لەرینەوەکانی سەردەم) وەردەگرێت. عەبدولکەریم بەرشید بەو بڕوانامانە کۆتایی بە گەشتی گەڕان و لێکۆڵینەوەکانی ناهێنێ و دواتر بڕوانامەی دکتۆرا لەسەر شانۆی عەرەبی بەدەست دەهێنێ. نووسینی ئەو بڕوانامەیە و هەڵکۆڵین و لێکۆڵینەوەکانی، ڕووبەڕووی ڕاستییە ڕەهاکانی بوون و نەبوونی شانۆی عەرەبی دەکاتەوە، نامەکەشی لەسەر (تەوژمە نوێکانی شانۆی عەرەبی لە سەرەتاوە تا پێگەیشتن) دەبێت. لەو نامەیەدا بە وردی گەڕاوە بەدوای چەمکە

هاوچەرخەکان، دیدە ڕەسەنەکان و مۆرکێکی نوێ لە سەرەتاکانی شانۆی عەرەبیدا. عەبدولکەریم بەرشید دووپاتی ئەوە دەکاتەوە کە شانۆ تەوژم و دیاردەیەکی شارستانی و ڕۆژئاواییە، بەڵام لەهەمانکاتدا ئاماژەی ئەوەش دەکات کە عەرەب لە دێرزەمانەوە شێوە شانۆیەکیان هەبووە و گەلێ لە بنەما کولتووری و ڕاستییە مێژووییەکان نەفەسێکی قووڵی درامی و ڕیتواڵێکی شانۆییان هەبووە.

عەبدولکەریم بەرشید جگە لە بوارە تیۆری و لێکۆڵینەوە بەردەوامەکانی، خولیای هونەری شانۆ، نواندن و ڕیژی بووە و لەم بوارەشدا هەوڵیداوە جێگای خۆی بکاتەوە. بۆ ئەم مەبەستەش لە ساڵی 1971 دا گروپی بوژانەوەی شانۆیی دامەزراندووە و کۆمەڵێ لە شانۆنامەکانی خۆی و نووسەرانی تری شانۆی عەرەبی بۆ ئەم شانۆیە پێشکەش دەکات. دواتر برەو بە چالاکییە هونەرییەکانی دەدات و ڕێگایەکی زانستیش بۆ بەهرە هونەرییەکەی ئەدۆزێتەوە. عەبدولکەریم بەرشید لەپاڵ خوێندن و لێکۆڵینەوە بەردەوامەکانی، دەبێتە قوتابی ئەکادیمیای مونبولییی لە فەڕەنسا و لە ساڵی 1973 دا بڕوانامەی هونەری ڕیژی بەدەست دەهێنێ.

عەبدولکەریم بەرشید دادەنرێت بە یەکێک لە پێشڕەوەکانی شانۆی مەغریبی و بە شانۆنامە و دید و بۆچوونە تیۆری و لێکۆڵینەوە شانۆییەکانی پێودانگ و مۆرکی شانۆی عەرەبی دەوڵەمەند کردووە. بۆچوون و شیکردنەوە شانۆییەکانی لەسەر کۆمەڵێ بنەمای هونەری، فیکری و ئێستاتیکی دامەزراندووە. تەقەلا تیۆری و پراکتیکییەکانی ئەم نووسەرە هونەرمەندە لەپێناوی داهێنانی شێوازی نوێ و جیاوازدا بووە بۆ بەردەوامی و پێگەیشتن و ڕووبەڕووبوونەوەی بینەران.

عەبدولکەریم بەرشید هەر لە سەرەتاوە هەوڵەکانی لەسەر بنەمایەکی کردەیی و ئەزموونگەرییەوە بنیات دەنێت، ئەو بنەمایەش پەیوەندییەکی توندی بە لێکۆڵینەوە و ڕاڤەکردنی کەسایەتی و پێناسەی فیکری، ڕۆشنبیری عەرەبی و ئیسلامییەوە هەبووە. هەر لەم دەستپێکەشەوە گەڕاوەتەوە سەر بەرجەستەکردن و سەرلەنوێ خوێندنەوە و ئامادەکردنی کۆمەڵێ کەسایەتی ناسراوی کولتووری و مێژوویی، لە پێناوی گوزارشتکردن لە مەسەلە چارەنووسسازەکانی مرۆڤی عەرەب. ئەم شانۆکارە نووسەرە توانیویەتی ئەو کەسایەتییانە بخاتە نێو سترکتورێکی هونەری گشتگری ڕەهاوە کە جەماوەر بە تێرامان و تێڕوانینەوە ڕووبەڕووی ببنەوە و لەهەمانکاتدا خۆیانی تێدا بدۆزنەوە.

عەبدولکەریم بەرشید نزیکەی پەنجا شانۆنامەی نووسیوە و هەندێ لە شانۆنامەکانی وەرگێڕدراونەتە سەر زمانەکانی فەرەنسی، ئینگلیزی، ئیسپانی و کوردیش. بەشێکی زۆری شانۆنامەکانی لەسەر شانۆی زوربەی وڵاتانی عەرەبیدا نەمایشکراوە، هەروەها لە گۆڤارە عەرەبییەکاندا بڵاوکراونەتەوە، ئەمە جگە لەوەی کە بەشێکی زۆریان بە شێوەی کتێبی سەربەخۆ بڵآوکراونەتەوە.

عەبدولکەریم بەرشید لە بواری لێکۆڵینەوەی شانۆیشدا زۆر قاڵ بۆتەوە و کۆمەڵێ کتێبی دانسقە و گرنگی لەسەر شانۆی ئاهەنگئامێز و پێگە و تەڵەزگەکانی شانۆی عەرەبی نووسیون.

* گوێبگرە عەبدولسەمیع
ناونیشان یان ئاماژە و هێماگەلێکی مەجازی

ئامادەبوونی یاخود بوون و یادەوەرییەکانی عەبدولسەمیع لە خودی ناونیشانی شانۆنامەکەوە سەرچاوە دەگرێت. عەبدولکەریم بەرشید هەر لە سەرەتاوە، وەک نووسەرێکی بەسەلیقە و شارەزا لە ئامرازەکانی بونیاد و سترکتوری درامایەکی پێگەیشتووەوە، ناونیشانی شانۆنامەکە دەکاتە ئاماژە و هێماگەلێکی مەجازی.

شانۆنامەکە هەر لە ناونیشانەکەیەوە کارەکتەرێک، کەسایەتییەک دەکاتە هێما و هەموو کارەکتەرەکانی تر لە دەوری کەسایەتی ئەودا، واتە (عەبدولسەمیع) دەخولێنەوە.

عەبدولسەمیع لە چەقدایە و بەردەوام ڕووداو و کارەکتەرەکانی تر لە پەراوێزەوە ڕادەکێشێت بۆ چەق و بە پێچەوانەشەوە. هەندێک جار بەهۆی تەکنیکی گێڕانەوە و شانۆی ناو شانۆوە، کارەکتەرەکانی لە چەقەوە دەگوێزێتەوە بۆ پەراوێز و خۆی لە ناوەندی ڕووداوەکاندا دەکاتە بزوێنەری زەمەن و هێڵی ڕووداوەکان هەڵدەسوڕێنێ.

عەبدولکەریم بەرشید هەر لە ناونیشانەکەوە، دووپاتی دروستکردنی ڕۆنانی کارەکتەرەکە، بەر لە ڕووداوەکان دەکاتەوە. تێکڕای شانۆنامەکە لە پێنج تابلۆ، دیمەن یان وەک نووسەر ئاماژەی بۆ کردووە (هەناسە) پێکهاتووە و هەر هەناسەیەکیش ناونیشانێکی سەربەخۆی هەیە: عەبدولسەمیع داهێنەر بوو، عەبدولسەمیع ئەبێ بە کارەباچی، ئەوکاتەی کە عەبدولسەمیع منداڵ بوو، عەبدولسەمیع لە وڵاتی سەیروسەمەرەدا. هەموو ناونیشانەکانیش پێکەوە کۆمەڵێ ئاماژە و مانای هێماگەری لەخۆدەگرن، ئەم ناونیشانانەش وێنەیەکی گشتگر و تەواوەتی لەگەڵ خودی ناونیشانە سەرەکییەکەی شانۆنامەکە پێکدەهێنێ. بۆ نموونە ناونیشانی هەناسەکان چەندین مانای سیکۆلۆژی و سیمیۆلۆژی دەبەخشنە ناوەڕۆکی دیمەنەکان و هێما و مانا مەجازییەکان دەبنە بنەمایەکی یاریدەدەری خوێندنەوە و ڕاڤەکردن و بەستنەوەیان بە تێکڕای شانۆنامەکەوە. هەروەها دەتوانین بڵێین کە ناونیشانەکان دەبنە دەروازەیەک بۆ چوونە ژوورەوەی تابلۆکان لە لایەک و لەلایەکی دیکەشەوە بۆ تێگەیشتنێکی هەمەلایەنە و قووڵی سەراپای شانۆنامەکە. ناونیشانی دیمەنەکان و لەڕێگای سیستەمێکی لۆژیکی و پرۆسێسێکی بەرنامەڕێژی یەک لەدوای یەکەوە، پەردە لەڕووی نهێنییەکانی شانۆنامەکە و ئاماژە هێماداریەکانیش هەڵدەماڵێ. ئەم ناونیشانانە چەمکێکی بزۆزیش دەبەخشێتە سەفەرەکەی عەبدولسەمیع و لەهەمانکاتدا لە شێواز و تەکنیکە کۆن و کلاسیکییەکانیش دووردەکەوێتەوە. مەبەستی نووسەر لە ناونیشانی شانۆنامەکە و ناونیشانی دیمەنەکانی تری، لەسەر ئاستەکانی بوونیاد، هێماگەری و گەمەی زمان و بەکارهێنانی دەستەواژە و زمانێکی ڕاستەوخۆ، جۆرێکە لە خوڵقاندنی پەیوەندییەکی لێکتێگەیشتن، دیالۆژ، بەردەوامی و شوێنپێهەڵگرتن لەگەڵ خوێنەر و لەگەڵ بینەراندا.

عەبدولکەریم بەرشید لە دید و بۆچوونێکی شانۆیی و هزرێکی فیکرییەوە (گوێبگرە عەبدولسەمیع) وەک ناونیشان یەکانگیر و ئاوێزانی تەکنیک و شێوازەکانی چەمکی نامۆبوون لەلای برێشت دەکاتەوە. بەرشید گەرەکییەتی هەر لە سەرەتاوە پرسیار و هەستێکی نامۆبوون و کاریگەری لەلای خوێنەر و بینەر دروست بکات. مەبەستی نووسەر لەو دەروازە کاریگەرە هاندانی بینەران و خوێنەرە بەدوای گەڕان و پرسیاری بەردەوام و ئامادەگییەکی کاریگەر و بەهێزدا.

* عەبدولسەمیع لەنێوان واقیع و ئەفسانەدا

کەسایەتی عەبدولسەمیع لە گەشتێکی نادیاردایە، یادەوەرییەکانی، خۆی لەم زەمەنەدا، واتە ئێستا و هێڵە نادیارەکانی ئایندەشی تێکەڵاوی سەفەرگەلێکی تەلیسماوی دەکات.

واقیع، خەون، فەنتازیا و تەکنیکی گێڕانەوە لە پرۆسەیەکی وەرچەرخان و هەندێک جار هەڵوەشاندنەوەدا یەکانگیر و بەرجەستە دەبێت. بەرئەنجامەکانی ئەو یەکانگیرییە واقیعێکی تایبەت بۆ ڕۆنانی درامی شانۆنامەکە و کارەکتەری عەبدولسەمیع دروست دەکات.

کات ئێستایە بەپێی ئاماژەکانی عەبدولکەریم بەرشید، بەڵام لەڕاستیدا ئەو واقیعەی ڕووداوەکانی شانۆنامەکە و کەسایەتی عەبدولسەمیع نە واقیعییە و نە مێژووییشە، بەڵکو واقیعێکی شانۆیی تایبەتە کە یاسا و بواری هێماگەری و ئاماژەی جیاوازی خۆی هەڵدەگرێ. لەنێو ئەم واقیعەدا کارەکتەرەکان دەجوڵێنەوە، پەیوەندییەکان دروست دەکەن، ململانێ دەکەن و مەسەلەکانی خۆیان سەرلەنوێ ئەدۆزنەوە، واقیعی شانۆنامەکە، بازنەی پەیوەندییەکان، وێنەی کارەکتەرەکان و ئەتمۆسفێری ڕووداوەکان، پابەند نیین بەهیچ شوێن و کاتێکەوە.

سەرەتای شانۆنامەکە لەناو بینەرانەوە دەستپێدەکات و خامیسەیەکی پیرێژن بەدوای عەبدولسەمیع دا وێڵە. هەموو دیمەنەکەش تێکەڵاوکردنێکی بەسەلیقەی دوێنێ و ئەمڕۆیە.

(خامیسە پیرێژنێکە لەناو خەڵکەکەوە دێتە دەرێ)

خامیسە

ئەی نەفرەتی تۆ لەکوێی؟ تۆ لەکوێی؟
خەڵکی گەورە بوون و تۆ هێستا گەورە نەبووی
پیر بوون و مردن کەچی تۆ هەر تولفێکیت و یاری
مناڵە چەتوونەکان دەکەی

شانۆنامەی "گوێبگرە عەبدولسەمیع"
هەناسەی یەکەم

هەر لەدوای ئەو گەڕانە و لە سەرەتای شانۆنامەکەدا عەبدولکەریم بەرشید، عەبدولسەمیع لە کارەکتەری شایەردا زیندوو دەکاتەوە.

شایەر جۆرە حیکایەتخوانێکی میللی کۆنە و شارە و شار، کۆڵانە و کۆڵان، گوند بە گوند گەڕاوە و چیرۆکی گێڕاوەتەوە. چەمکەکانی شانۆی ناو شانۆ و شانۆی ئەندێشەی سێبەر و سندوقی دنیا بنەماکانی شایەر و ڕووداوەکان، لە پەیوەندی و بەردەوامییەکی ڕاستەوخۆدا بەرجەستە دەکات.

شایەرەکە لە دەسپێکی شانۆنامەکەوە پەیوەندییەکی مرۆڤایەتی گەرم و ڕاستەوخۆ لەگەڵ بینەرەکانی دروست دەکات، ئەم کارەکتەرە هەر خۆشی عەبدولسەمیعە و بەسەرهاتی ونبوونی خۆی دەگێڕێتەوە. لە هەناسەی یەکەمدا خامیسە دەیەوێت عەبدولسەمیع لە چیرۆکەکانی شایەردا بدۆزێتەوە، نهێنی سەفەرەکەی بۆ ئاشکرابێت و هۆکاری ونبوونەکەی بزانێت. هەر لەم دیمەنەدا عەبدولسەمیع لەنێوان دەروازەکانی ئەفسانە و چیرۆکەکانی شایەر و ڕاستییە ڕەهاکانی خامیسەدا دەسوڕێتەوە. عەبدولسەمیع ئەفسانەیە یان واقیعێکی تاڵە و بە ئەفسانەکراوە، ئەفسانەیە و مەودایەکی واقیعییانەی پێبەخشراوە. ئەم پرسیارانە هەردوو کارەکتەری شایەر/ عەبدولسەمیع و خامیسەی ژنی کۆدەکاتەوە، یەکدەگرنەوە و لەهەمانکاتدا جیادەبنەوە. ڕووداوەکان دەبنە ئەفسانە و ئەفسانەش دەبێتە چەمکێکی واقیعی ڕووداوەکان، یان لەپڕ ڕووداوەکان دەبڕن و بە ئەفسانە ئاگادارمان دەکاتەوە.

عەبدولسەمیع بۆ شایەر ئەفسانەیە و بۆ خامیسەش واقیعە، هەندێک جار واقیعێکی ئەفساناوی و ئەندێشەیەکی هەستپێکراوە.

شایەر

عەبدولسەمیع؟ من ئەو ناوە ناناسم ئافرەت .. من ئێستا لەدەمی تۆوە ئەو ناوەم بیستووە ... ئەوەی من باسی دەکەم ئەفسانەی مناڵە.

خامیسە

ئەفسانە ... ئەفسانە کێیە؟

شایەر

ئەوە پرسیارێکی ئەوەندە ئاسان نییە کتوپڕ وەڵامت بدەمەوە ... ئەفسانە لە سیفات و وشەکان باڵاترە.

شانۆنامەی " گوێبگرە عەبدولسەمیع"

هەناسەی یەکەم

هەر لە هەمان دیمەن و دوای چەند گفتوگۆیەکی کورت خامیسە هەست بە حەقیقەت و ئەفسانەیی عەبدولسەمیع ئەکات:

شایەر

باسی کێ دەکەیت ئافرەت؟

خامیسە

باسی عەبدولسەمیع دەکەم.

شایەر

عەبدولسەمیع کێیە؟

خامیسە

ئەویش بۆ خۆی ئەفسانەیە ... باوەڕی پێناکەین بەڵام حەقیقەتە. حەقیقەتە وەکو تاریکیی و ڕۆشنایی ... وەک ئێمە کە لەم شوێنەداین.

شانۆنامەی" گوێبگرە عەبدولسەمیع"

هەناسەی یەکەم

بەڵام لە هەناسەی دووەمدا دەگەڕێینەوە بۆ ڕابردوو، بۆ بەر لە وونبوون و گەشتەکەی عەبدولسەمیع. عەبدولسەمیع داهێنەرە و ئەفراندنەکانی پێشانی خامیسە دەدات. عەبدولسەمیعێکی گەنج خۆشگوزارە کە ئاشە دەستکردەکەی دەخولێتەوە، داهێنانەکانی سەرکەوتنیان بەدەست هێناوە. لەهەمانکاتدا هەر لەم دیمەنەدا عەبدولسەمیع خەون بە فڕین و هەڵهاتن و گەشتەکانییەوە دەبینێت. دابڕان لەو واقیعەی کە ئەوی تێدا دەژی، هەستکردنە بە زوڵم و مێژوویەکی دووبارە و شەڕی دەبەنگەکان. دابڕان و تەنهایی و گۆشەگیری بەرایی گەشت و چاوکردنەوە و تەنگژەکانی بۆ ئاشکرا دەکات. هەر لەم چاوتروکانە ئازاراوییانەدا ئەسپە دارینە دروست دەکات، تا بە شێوەی پاڵەوانە ئەفسانەییەکان، بە باڵی فریشتەی نێو حەکایەتەکان بفڕێ و دوور بکەوێتەوە و واقیعێکی تەلیسامەوی بۆ خۆی دروست بکات.

عەبدولسەمیع

تەماشاکە خامیسە ... ئەو ئەسپە دارینەیە ئەبینیت؟
سواری ئەبم و گەشتی پێئەکەم.

خامیسە

ئاخر ناجوڵێتەوە عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

بۆ؟

خامیسە

چونکە دارە.

عەبدولسەمیع

ئێ خۆ کەشتیش دارە.

خامیسە

بۆ باسی کەشتی دەکەیت؟

عەبدولسەمیع

چونکە دەڕوا و دەجوڵێتەوە ... هەموو شەپۆڵ و ئاسۆ و دوورایی و ماوەکان دەبڕێ. ئێ خۆ عودیش لە دارە خامیسە ... هەر دار و ژێیە کەچی ئەدوێ و باسی خۆشی و پەژارە ئەکا. باسی برینی عەشق و تینوێتیی و ئازاری زوڵم و چەوسانەوە دەکا.

شانۆنامەی" گوێبگرە عەبدولسەمیع"

هەناسەی دووەم

عەبدولسەمیع لەسەر داهێنانەکانی بەردەوام دەبێت، خەون دەبینێ و هەندێک جار تووشی دارمان و مەترسی دەبێت، تەڵەزگەکان زۆرن و بەربەستەکان زیاتر، کۆشکی ئاشەکەی دەڕوخێ، شاپەڕەکانی لە خولانەوە دەکەون. بەڵام تەقینەوەکان کۆتایی بە خەونەکانی ناهێنن. لەهەمانکاتدا پەیوەندییەکانی ژن و مێردایەتی، ئافرەت و پیاو و کۆمەڵگایەکی دواکەوتووی باوکسالاری دەخاتە ژێر ڕەخنەیەکی توندوتیژەوە. هەموو نەژادی پیاو لە کەسایەتی عەبدولسەمیعدا کۆدەکاتەوە، ئافرەتیش لە خامیسەدا، ئەم دوانەش پێکەوە مەسەلە مرۆڤایەتییە گەورەکان، مافی ئافرەت و پێگەی کۆمەڵایەتی و ڕەوتی مێژوو دەخەنە ڕوو.

عەبدولسەمیع

... ئەزانی خامیسە سەرباری هەموو شتێ تۆ بەختەوەری.

خامیسە

من بەختەوەرم؟

عەبدولسەمیع

بەڵێ کچەکەی خاڵە مەئمون ... ئەی ئەگەر گریمانی ئەوە بکەین تۆ لە سەردەمی جاهیلییەتدا لەدایک بوویت؟

خامیسە

ئێستاش سەردەمی جاهیلییەت بەردەوامە.

عەبدولسەمیع

ئەوکاتە لەژێر خاکدا دەبوویت عەزیزم.

خامیسە

بۆ ئێستا لەسەر خاکم؟

عەبدولسەمیع

تۆ زیندەبەچاڵ کردنت بیستووە خامیسە؟

شانۆنامەی" گوێبگرە عەبدولسەمیع"

هەناسەی دووەم

عەبدولسەمیع دەیەوێت دنیا بگۆڕێت، بەڵام خامیسە دەزانێ کە بەربەستەکان زۆرن و سنورەکانی توانا، مەرزەکانی دەسەڵاتی تاک و مەوداکانی شوێن تەسک و دیاریکراون.
ماڵەکەیان دەبێتە هێماگەلێکی ئەو جیهانە و تاریکیی بەری هیواکان دەگرێ. عەبدولسەمیع لە هێمای ماڵەکەی دەگات، ئاماژەی ئەوە دەکات کە " ئەمە ماڵ نییە .. ئەمە هەموو جیهانە." بەڵام جیهانێکی تاریک و نوتەک، ڕاستییەکان، هەوڵی داهێنانەکان و هەناسەی خۆشەویستی لەو تاریکییەدا ون دەبێت.
عەبدولسەمیع دەیەوێت بە یارمەتی (ئابا مسکین) ووزەی کارەبا بگەڕێنێتەوە و ڕووناکیی ببەخشێتەوە بە ماڵەکەی/ جیهان. ئەبا مسکین وەک ناو هێمایەکی ئاشکرای ئەو توانایەیە بۆ گۆڕینی تاریکی و هێنانەوەی ڕووناکی، بەڵام هەردووکیان ئەو هیوایە، ئەو خەونە نادیارە و ئەو چاوەڕوانییە بە پەرۆشەی ئەبا مسکین تووشی ڕامان و دڵەڕاوکەیان دەکات.

عەبدولسەمیع

.... ئەڕۆم تا بتوانم ئەم ژیانەمان بگۆڕم منیش وەک تۆ خامیسە لەم تاریکیی و چاوەڕوانییە بێزار بووم بێزار.

خامیسە

نەکەی بێ ئەبا مسکین بێیتەوە.

عەبدولسەمیع

دڵنیابە ... تۆزێکی تر دێ.

شانۆنامەی "گوێگرە عەبدولسەمیع"
هەناسەی دووەم

* ئەبا مسکین یان عەبدولسەمیع

عەبدولسەمیع ماڵ بەجێدەهێڵێ و دەڕوات، خۆی ووتەنی (ئارەزوویەکی سەرشێتانەم هەیە بۆ گۆڕینی دنیا). بەڵام لە هەناسەی سێیەمدا و لە بەرگی ئەبا مسکین دا دەگەڕێتەوە تا کارەبای ماڵەکەیان چاک بکاتەوە، ئاماژە بە داهێنەرە گەورەکانی بکات و ووردبینی خۆی لەڕێگای ئەبا مسکینەوە بۆ خامیسە دووپات بکاتەوە. لەم بەشەدا ڕۆڵەکان دەگۆڕنەوە، یاری بە زەمەن دەکەن، تەمەنەکان پێکدا دەچن و تەکنیکی شانۆی ناو شانۆ دەگاتە ئاستێکی گەمەئامێزی بەرز.
خامیسە دەیەوێت ئابا مسکین کارەباکەی بۆ چاک بکاتەوە، تا سەرلەنوێ ڕووناکی ماڵەکەیان، جیهان ڕۆشن بکاتەوە. ئەبا مسکین دەکەوێتە گەمەیەکی فەلسەفی و ووتووێژێکی فیکرییەوە، ئەبا مسکینە و لەهەمانکاتدا عەبدولسەمیعە.

خامیسە

من تەنیا ئەمەویٚ کارەباکەم بۆ چاککەیتەوە.

ئابا مسکین

خەم مەخۆ بۆت چاک ئەکەمەوە... تەنها بەشتێک ناوێرم و توانام بە سەریدا ناشکیٚ.

خامیسە

ئەو شتە چییە ئەبا مسکین؟

ئەبا مسکین

ئەو شتەیە کە خوا خوڵقاندوویەتی و مرۆڤ شێواندویەتی... ئەوە کاری من نییە و پەیوەندیشم پێوەی نییە.

شانۆنامەی " گوێگرە عەبدولسەمیع"
هەناسەی سێیەم

عەبدولکەریم بەرشید گەمەی نێوان کارەکتەرەکان لەم هەناسەیەدا زیاتر چڕ دەکاتەوە، عەبدولسەمیع لەنێوان ئەبا مسکین و خودی خۆیدا گەمە دەکات. عەبدولسەمیع نەک تەنها لەنێوان کارەکتەرەکاندا، بەڵکو لەنێو زەمەنە جیاوازەکاندا زۆر بە وریاییەوە گوزەر دەکات، لە منالّییەوە بۆ پیریی، سەرلەنویٚ لە پیرییەوە بۆ منداڵیی و دواتر پیربوون. پەیوەندییەکانی ژن و مێردایەتی، وەچە و فەرزەند و باوان بەبیٚ بەربەست تێکەڵاوی یەکتر دەبن و ڕۆڵەکانیان ئاوێزانی ساتەوەختە هەنوکەییەکان دەکات. چەمکی زەمەن لەم شانۆنامەیەدا بەرەوپێشەوە دەڕوات، لە ڕابردووەوە بۆ ئێستا و ئایندە، یان کوتوپڕ بۆ دواوە. لە ئێستاوە بۆ ڕابردوو دەگەڕێتەوە.

عەبدولکەریم بەرشید زەمەنە تەبا و مێژووییەکان تێکدەشکێنیٚ، ڕابردوو، ئێستا و ئایندە بوونی نییە و سەرلەنویٚ لە زەمەنێکی تری ئاهەنگئامێزدا دروست دەبێتەوە. تێکەڵاوبوونێکی ڕابردوو، وەک شتێکی دیار و ئاشکرا، لەنێوان ئێستا و ئایندە، وەک شتێکی نادیار و شاراوە، زەمەنێکی تری چاوەڕوانکراو، هەندێک جار ئاشکرا، خورپەئاسا و تێکەڵەیەکی نوێی زەمەنەکان پێکەوە دەخوڵقێنیٚ.

خامیسە

قسەی بێسەروبەر مەکە هاروهاج ... بگرە (لێیئەدا) بگرە.

دەنگێکی دەرەکی

(هاوار و نوزانەوەی منالّێکە ... دەنگەکە لەگەڵ جوڵەی لێوەکانی عەبدولسەمیعدا جووتە) دایە گیان لێممەدە .. هەر ئەمجارە لێممەدە.

خامیسە

من دایکتم سەرسەری؟

دەنگەکە

به فاتیمەی زەهرا ئیتر هاریی ناکەم ... ئیتر شەڕەشەق ناکەم.

شانۆنامەی" گوێبگرە عەبدولسەمیع"
هەناسەی سێیەم

زەمەن لەم شانۆنامەیەدا زەمەنێکی ڕەهایە، زەمەنێکی دیاریکراو نییە و لە دەروازەکانی فۆرمی شانۆی ناو شانۆوە، وەک لەمەوبەر ئاماژەمان بۆ کردووە، ئەو زەمەنە ڕەهایە چەمک و پێودانگەکانی خۆی دەخەملێنێ و زەمەنێکی تایبەت بەخۆی دروست دەکات.
خامیسە لەم زەمەنە ڕەهایەدا، وەک عەبدولسەمیع گۆڕانکاری بەسەردا دێت و گەمەی ڕۆڵە جیاوازەکان دەکات، دایک، پیریژن و خامیسە خۆی.

خامیسە
(دەوری پیرێژنێک دەبینێ) کوڕی خۆم کام ژنە ئەڵێی؟
عەبدولسەمیع
ئەو ژنە ئەڵێم کە لە پەنجەرەکەوە سەریدەرهێناوە.
خامیسە
ئا خامیسە ئەڵێی (بەفێڵبازییەوە پێدەکەنێ) ئەو مانگە جوانەی کە هەرگیز وون نابێ. من خۆی و دایکی و باوکی ... خاڵە مەئمون ... دەناسم. لەڕەگوڕیشەی خۆی و خێزانەکەی شارەزام.

شانۆنامەی" گوێبگرە عەبدولسەمیع"
هەناسەی سێیەم

بینەر لەم گەمەی زەمەنەدا، لەم پێکداچوون و یەکانگیرییەدا هەست بە بوونی زەمەن ناکات، بەڵکو بینەر بەوپەڕی سەربەستییەوە بەنێو زەمەن و شوێنەکاندا گوزەر دەکات، ڕادەبورێ، دێت و دەچێت، هەڵوێستە وەردەگرێت و ڕادەمێنێ.
لەلایەکی دیکەشەوە شوێن وەک کۆمەڵێ هێما و وێنەی بزۆز و ئاماژە گوزارشت لە شوێنە جیاوازەکان دەکات، هەندێکجار ئەو شوێنانە لەنێوان تەختەی شانۆ، هۆڵی دانیشتن و ئامادەبوونی بینەراندا بەرجەستە دەبن.
عەبدولکەریم بەرشید لە هەناسەی چوارەمدا چەرخی زەمەن بە تەواوەتی دەگێڕێتەوە و ژیانی عەبدولسەمیعێکی منداڵمان بۆ دەگێڕێتەوە. لەو ساتە دێرینەی ڕابردوودا خامیسەش دەبێتە دایک و پێکەوە پەیوەندییەکی تر پێکدەهێنن. ئەم ڕۆڵە نوێیە لەنێوان شانۆ و گەمەی زەمەندا عەبدولسەمیع هەڵدەسوڕێنێ و چارەنووسی کارەکتەرەکەشی بە چەندین ئاراستەی جیاوازدا دەبات.

عەبدولسەمیع دایکی لە خامیسەدا دەبینێتەوە و لەهەمانکاتدا خۆیشی هۆشیارە بە ڕێسای گەمەکان، گەمەی دایک و منداڵ، گەمەی ژن و مێرد، گەمەی مێردمنداڵیی و پیربوون.
بەڵام لە هەناسەی پێنجەم و کۆتاییدا عەبدولسەمیعێکی پیر دەگاتە وڵاتی سەیر و سەمەرە، زەمەن تێپەڕیوە و عەبدولسەمیعیش لە گەشتەکەی خۆی هەر بەردەوامە. یەکە یەکە مەرزەکانی چارەنوس و وڵاتان دەبڕێ تا دەگاتە وڵاتی سەیر و سەمەرە. سەرەتای کۆتایی و کۆتایی سەرەتای سەفەرگەلێکی ئەفسانەیی. سەفەر دابڕانە و دابڕانیش عەشق و ئازارە، دابڕان لە وڵات و دابڕان لە عەشق و دابڕان لە خودی خۆی. ئەوەی دەشمێنێتەوە تەنها مشتێک خاکوخۆڵی ئەو نیشتمانە نەفرەتلێکراوەیە کە لە جانتای سەفەرەکانماندا دەمێنێتەوە. عەبدولسەمیع تەنها مشتێ خۆڵی نیشتمانەکەی بۆ ئاودیو دەکرێت، پەیوەندی بە خاک و وڵاتەوە، پەیوەندییەکی ئەبەدی و پێناسێکی هەتاهەتاییە.

عەبدولسەمیع

هەموو شتە گرنگەکان وا لەم جانتایەدان.

خامیسە

هەموو شتە گرنگەکان؟ وەک چی عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

وەک مشتێ خۆڵ خامیسە.

خامیسە

ئەتەوێ شۆخیی بکەیت.

عەبدولسەمیع

هەرگیز ... مشتێ خۆڵم لەگەڵ خۆم برد و گوتم ئەوە نیشتمانە. لە شوشەیەکم هاویشت و لە سنوور ئاودیوم کرد. گومرگ ڕایگرتم و گوتی ئەگەر شتێکی بەنرخت هەڵگرتووە قسە بکە.
گوتم بەڵێ زۆر بەنرخ ... کە بێ لە خۆڵ شتێکی دییان نەدۆزییەوە ڕێیان پێدام بڕۆم ...
من خاکەکەم لەگەڵ خۆم هەڵگرتبوو خامیسە ...
تۆ و هەموو خەڵکیم لەگەڵ خۆم هەڵگرتبوو خامیسە ...

شانۆنامەی " گوێبگرە عەبدولسەمیع"
هەناسەی پێنجەم

گوێـــــبگرە عەبدولســـــەمیع

نوسینی : عەبدولکەریم بەرشید
وەرگێرانی : فاروق هۆمەر

هەناسەی یەکەم

عەبدولسەمیع ئەفسانە نییە

لەبەردەم بۆشاییەکی شوێنیدا .. جێگە ئێرەیە

کات ... ئێستاکەیە. بێ لە پەردەیەکی ڕەش کە دەکەوێتە پشتەوە هیچیکە نابینرێت. پەردەیەک بەتاڵاییەکی کۆتا نەبوو بەرجەستە دەکات. تا چاو بڕدەکات ڕەشاییە. لەناکاو دەنگی ئافرەتێک دەپرژێتەوە. بانگی کەسێک دەکات و دەنگی چەند جارێک دەنگدەداتەوە.

دەنگەکـە

عەبدولسـەمیع.

دەنگدانەوەکە

عەبدولسـەمیع .. عەبدولسـەمیع .. عەبدولسـەمیع ..

دەنگەکـە

تۆ لەکوێی؟

دەنگدانەوەکە

تۆ لەکوێی؟ تۆ لەکوێی؟ ... تۆ لە کوێی؟

دەنگەکـە

عەبدولسـەمیع بۆ قسـە ناکەی؟

دەنگدانەوەکە

قسـە ناکەی؟ قسـە ناکەی؟ قسـە ناکەی؟

دەنگەکـە

گوێبگرە.

دەنگدانەوەکە

گوێبگرە ... گوێبگرە ... گوێبگرە ..

دەنگەکـە

هێی عەبدولسەمیع .

دەنگدانەوەکە

هێی عەبدولسەمیع ... هێی عەبدولسەمیع.

(خامیسە پیرێژنێکە لەناو خەڵکەکەوە دێتە دەرێ)

خامیسە

ئەی نەفرەتی تۆ لە کوێی؟ تۆ لە کوێی؟
خـەڵکی گـەورە بوون و تۆ هـێشتا گەورە نەبووی.
پیربوون و مردن کەچی تۆ هەر تولفێکیت و یاری
مناڵە چەتوونەکان ئەکەی.
لە پڕێکا وندەبیت و لەدووت دەگەڕێم ..
خۆت لەبیر دەچێتەوەو لـە دەستم ئەچی ..
عەبدولسەمیع دەمکوژیت و لەجێی ئەوەی بۆمبگریت بۆتدەگریم.
زۆر جار بە تەنیا سێبەرەکەت ئەبینم ..
تێناگەم چۆن دەڕۆیت و جێمدەهێڵی بەبێ ئەوەی پرسم پێبکەی.
منت لەبیر چۆتەوە ... دڵنیام منت لەبیرچۆتەوەو گوناهیشت نییە.
ژنێکی وەک من ناقۆڵا سیمای تۆی لەبیر چۆتەوە.

(بۆ خەڵکەکە)

لەناو ئێوەدا کەسێک هەیە عەبدولسەمیع بناسێ؟
لە شێوەی دەپرسن؟
هەموو شتێکی لەبارەوە ئەزانن .

(تیشکی ڕووناکی دەکەوێتە سەر شانۆ ... عەبدولسەمیع
بە جلوبەرگی شایەرییەوە دەبینین لەبەردەم سندوقی دنیادا ڕاوەستاوە)

شـايـەر

بەڕێزان ئەگەر کەشکۆڵەکەم خاڵیبۆوە لە ڕۆمانێکی چڕوپڕ
لە ڕۆمانێک کە گرێ و تەوەرە و کۆتایی هەبێ ئەوا بێ لە ژیانی
خۆمان کە بەشێوەیەکی گەورە و بەرجەستەکراو پێکەوە تیادەژین
شتێکی دی شکنابەین.
دەیخەینە تاقیگەوە تا لەژێر میکرۆسکۆبێکی گەورەوە لێی بڕوانین.
تورە مەبە و بەخۆشتا مەنازێ. خۆت یان کەسێکی دیی تیا دەبینیت.
بەڕێزان گومان لە هەموو شتێ بکەن.
یەقین ... مەرگ و نەبزۆکی و جێگیربوونە.
گومان بۆ خۆی زیندەگییە.
هەموو ئەو شتانە توڕدەن کە لە هەزاران ساڵ
لەمەوبەرەوە گوتراوە. مێژووش بە تەنیا ڕۆمانێکە
حیکایەتخوانەکان پڕیانکرد لە درۆ.

خامیسە

حیکایەتخوانەکان ... عەبدولسەمیع
حیکایەتخوانەکان زۆر شتیان لەبارەتەوە گوت بەڵام هەمووی
درۆ بوو ... هەموو ئەوانەی کە پێیان گەیشتم و هەواڵی تۆیان
دامێ درۆیانکرد. گەڕان لە دووت شەکەتی کردم.
پێڵاوەکانم هەلا هەلا بوون و ئێستاش پێم پەتییە.
بە هەناسەبڕکێوە ئەوەندەت لە دوو گەڕام خۆشم ونکردووە .
لە بازرگانەکانم پرسی ... لە باڵندە کۆچەرییەکان ...
لە ڕەشەبای هەر چوار لام پرسی .. لە هەموو خەڵک ...
کەس هەواڵی تۆی پێنەبوو ... بۆ وامپێدەکەی عەبدولسەمیع ..
بۆچی کە تۆ بانگدەکەم بێجگە لە دەنگدانەوەکەی خۆم گوێم
لە وەڵامێکت نابێ ؟ بۆ وەڵام نادەیتەوە ؟
ئەمجارە گوێم لە دەنگدانەوەکەی خۆشم نەبوو ...
قسەی خەڵکیشم گوێ لێنییە .
ئەزانی عەبدولسەمیع گەر ئەم گۆچانە نەبوایە بۆمنەدەکرا
ئەو هەموو ساڵە دورو درێژانە بە دواتا بگەڕێم.
(ڕوناکی دەچێتە سەر شایەر)

شایەر

نە جلوبەرگی حیکایەتخوان دەپۆشم و نە گۆچانەکەشی هەڵدەگرم.
خەڵک و ڕوداوەکانیش لەنێو وشەدا بەند ناکەم.

له دنیادا ئەوەندەم بەسە خەونێکی بەکۆمەڵی
ببوژێنینەوە تا سنورەکانی نێوان شیاوو نەشیاو ...
نێوان ئەوەی بەیانی دێو و
ئەوەی لەمەوبەر ڕویداوە لابەرێت.
بەڕێزان سەربارى وشە و ئاواز و دەستەواژە و تەن و وێنەکانیش
هێشتا بەشێکی فراوانی ژیانمان نوقمی بێدەنگییە.
ئەمشەو عەزیزان شۆڕدەبینەوە نێو سێبەر و
نەبزۆکی و تاریکی و بێدەنگی.

(ڕووناکی دەچێتە سەر خامیسە کە شوێنی خۆی گۆڕیوە)

خامیسە

بەڵام بێدەنگی ترسناکە ... ترسناکە وەکو تاریکی و
هەورە بروسکە ولافاو و ونبوونی عەبدولسەمیع ...
ئا ونبوو .. ڕۆژێک دەرگای حەوشەی ترازاندو ڕۆی ...
وتی زۆرم پێناچێ دێمەوە.
کەچی تا ئێستا نەگەڕاوەتەوە

(بۆ پیاوێک لە ناو خەڵکەکەدا ڕۆژنامەی پێیە)
تۆ کابرا ... نا تۆ نا ... لەگەڵ ئەوەمە کە ڕۆژنامەکەی پێیە؟
توخوا پێمبڵێ هەواڵەکان چیدەڵێن؟ دنیا دڵنیایی تیا ماوە؟
(وەڵامێکی ئازاد)
بەپێی ئەوەی کە نامەکان باسی دەکەن خەڵکی ئاسودەن و
بێ لە تەماشاکردنی ئێمە خەمێکی تریان نییە؟

(وەڵامێکی ئازاد)
ئایا ڕاستە سڵاومان لێدەکەن ... لە گەورە و بچوکمان ...
لە داراو نەدارامان .. لە نەخۆش و چاکمان ...
لە بەختەوەر و بەدبەختمان؟
دەکرێ شتێکمان لەو ڕۆژنامەیە بۆ بخوێنیتەوە؟
کەواتە عەبدولسەمیع ونبوو.
بێگومان ئێستا لەناو کوژراوەکاندا کەوتووە یان لەناو
زیندانیەکاندا زیندانییە، کێ پێدەزانێ؟
کێ دەڵێ لانەوازێک نییە لەنێو لانەوازەکانی

دنیادا یان برسیەک نییە لەنێو ملیۆنەها برسییا.

(بانگ دەکات)

هێی عەبدولسەمیع ... گوێت لە دەنگمە؟ تۆ لەکوێی؟

کێ دەڵێ ئێستا لە زیندانێکی تەزیوا نیت ..

پێمبڵێ تاریک و خنکێنەرە؟

کێ دەڵێ لەناو هەورا نیت ..

پرچەکانی خۆمت بۆ ڕایەڵبکەم و بێمە لات؟

تۆ لە کوێی؟

چاوم لێیە زیندەبەچاڵت ئەکەن ...

خۆم بکوژم و بێمە لات؟

بێ شیوەن و لاوانەوە .. بە بێ یارییە مناڵانەکان بێمە لات؟

تۆ لە کوێی؟

(ڕووناکی دەچێتە سەر شایەر)

شایەر

بەڕێزان بەو حیکایەتانە تەفرە مەخۆن کە ڕەگ و ڕیشەیان لەنێو ئەم ڕۆژگارەیا داکوتاوە.

ئەمڕۆ ڕۆحی واقیعمان دەوێ ... دڵ و هەناویمان دەوێ.

بەڕێزان ..

هەموو سەردەمەکان لەمشەو ئاهەنگەدا چڕکراونەتەوە.

لە ماوەی کاتژمێرێک یان زیاترا هەموو پاشاکان بانگهێشت دەکرێن و دێنە لامان تا لەم فەزا دیاریکراوەدا کە هەموو پێیدەڵێن ئێرە لەگەڵمانا ... کۆببنەوە.

خامیسە

(دەڕواتە سەر شانۆ)

بێ لەو خەڵکەی کە هاتوون تەماشابکەن

کەسی دی لێرە نییە .. ئەمە کارەساتەکەیە..

ئا بەڕێزان ئەوە بزانن کە تەماشا کردن گوناە و تاوانە.

چونکە لەم ئاهەنگەدا بێ لە ئێوە کەسی کەی لێ نییە.

ئەو چاوانە چاوی ئێوەن کە سەرقاڵن بە تەماشا کردنەوە.

ئێوە دەڕوانن و سەرنج ئەدەن.

شایەر

(حیکایەتەکە دەگێڕێتەوە) بەڕێزان گوتمان نیگاکانی لەسەر بزمارەکە ڕواندو ڕۆی ... تەپوتۆزی لەخۆ تەکاند و کەلوپەلەکانی ئیشکردنی توڕدا و کچەکانیشی بەجێهێشت ...
کەس نازانێ بۆ کوێ چوو ...

خامیسە

لە کوێوە بزانم ... چۆن کەسێک شتێکی لەبارەوە بزانێ نێراوێک یان نیشانەیەکمان بۆ نەهاتووە ؟

شایەر

چۆن ونبوو؟ ئەمە ئەو پرسیارەیە خەڵکی سەرسامکردووە.
قسەو قسەڵۆک زۆرەو هەریەکە لە ئاوازێک دەخوێنێ.
بەڵام ئەمانە هەمووی درۆ و دەلەسەن.

خامیسە

بەڵێ درۆ ئەکەن .. درۆ ئەکەن ئەگەر بڵێن لە دەست من ڕایکردووە.

شایەر

ئەڵێن لەتاو زەبرو زەنگ ڕایکرد .. لێرە بەردەوام تاسێنرابوو .

خامیسە

من وام لێ نەکردووە.

شایەر

ئەڵێن سنورەکان تاساندویانە.

خامیسە

من سنور نیم .. من خامیسەم.

شایەر

بەدوای سەرچاوە نوێکانا دەگەڕا .. وێڵی تەمەن و هەناسە نوێکانبوو .. لەتاو شتە سواوەکان ڕایکرد ..

لەدەست ئەو ڕایکرد بەڕێزان.

خامیسە

(بەتوڕەیی) درۆیە ... عەبدولسەمیع لەدەست من ڕاینەکرد.

شایەر

لەدەست ئەو شارە ڕایکرد کە پڕیبوو لە زەبرو زەنگ.

خامیسە

شــار؟

شایەر

شارێک کە لەژوور سەریەوە وەک پاڵەوان ڕاوەستاوە ..
پێ بۆگەنەکانیشی لەسەرو هەموو شتێکەوەیە.
مێشکی پڕ حیکمەتی ئەو کەوتبووە ناو قوڕو لیتەوە
لەو زیندانە هەلات کە جۆرەها ناوی لێنراوە .. ئەو زیندانەی هەرجارە ڕەنگێک دەپۆشێت ..
وەختێک بە شوشە و وەختێکی دیش بە ئاڵتون دەڕازێنرێتەوە.
بەلاّم هەرچییەکی لێبکرێ هەر زیندانە.

(خامیسە لە شایەرەکە بەئاگا دێتەوەو لێی دەچێتە پێشێ)

خامیسە

کابرا تۆ باسی کێ دەکەی؟

شایەر

من بەکاری خۆمەوە سەرقاڵم ..
کاری من ئەوەیە قسە بۆ خەڵکی بکەم.

خامیسە

چییان پێ ئەڵێی؟

شایەر

یاداشت و داستان و حیکایەتە سەیرەکانیان بۆ دەگێڕمەوە.

خامیسە

(بەسەر سوڕمانەوە لـێی دەڕوانێ) سـەیرە؟

شایەر

چی سەیرە ئافرەت؟

خامیسە

تۆ سەیری ... کتومت لـەو ئەچی.

شایەر

لـە کـێ ئـەچم ؟

خامیسە

لە عەبدولسەمیعی مێردم .. بە گەورەیی خوا لە هەموو شتێکا
بەو ئەکەی .. لە وەستانتان ... لـە جلوبەرگ و قسەکردنتان.

شایەر

من ناوم عەبدولبەسیرە .. عەبدولبەسیری نابینا ..
وەک ئەمبینی شایەرم.

خامیسە

ئەو داهێنەرێکی سەرسوڕهێنەر بوو ... شایەر ئەو موعجیزە بوو.

شایەر

ئەو کەسەی عاشقی ئەبین دەبێ ئاوا لێی بڕوانین.

خامیسە

تۆ بەو ئەچی ئەی شایەر.

شایەر

ئەو کەسەی عاشقی ئەبین لـە هەموو سیماکانا ئەیبینینەوە.

خامیسە

بەڵێ خەڵکی هەموو وایانگوت .. گوتیان لەناو هـەموو دەنگەکانا

گوێت لە قسەکانی دەبێت و لەونبوونیدا ئامادەبوونی دەبینی.
پێمبڵێ شایەر کەمێک لەمەوبەر باسی ئەوتکرد ...
چیرۆکی ئەوت دەگێڕایەوە .. بەڵام عەبدولسەمیع حیکایەت و ڕۆمان نییە.

شایەر

عەبدولسەمیع؟ من ئەو ناوە ناناسم ئافرەت .. من ئێستا لە دەمی
تۆوە ئەو ناوەم بیستووە ... ئەوەی من باسی دەکەم ئەفسانەی منداڵە.

خامیسە

ئەفسانە ... ئەفسانە کێیە؟

شایەر

ئەوە پرسیارێکی ئەوەندە ئاسان نییە کتوپڕ وەڵامت بدەمەوە ..
ئەفسانە لە سیفات و وشەکان باڵاترە.

خامیسە

هەوڵبە ئەوە کاری تۆیە.

شایەر

ئەو ... ئەو منداڵێکی گەورەیە.

خامیسە

کەواتە لە عەبدولسەمیع ئەچێ ..

شایەر

گەورەبوون و پیربوونی وەلاوەنا و دیارنەما.
بەرەو شوێنێک هەڵات شەویش پەی پێنەبات.
پیری و نەخۆشی و مەرگیش پێیڕانەگات.
لەوێ هەژاری و برسێتی و ئازار و ئەشکەنجە و
خنکان و سەرو خوار نییە.

خامیسە

ئەی شایەر دەکرێ کەمێک بۆم وەسف بکەیت.

شایەر

لەناو چاوەکانیا چینێک تاریکی هەیە.

خامیسە

هەتا ئەو داماوەش.

شایەر

تاریکییەک چین لەسەر چین ... تاریکییەک ڕۆژ و
مانگ و ئەستێرەو ڕووناکیش لەئاستیا دەستەوستانە.
ڕەشەبا کۆچەرییەکان بە فەرمانی ئەو هەڵدەکەن و
باڵندەکانیش لە قسەی دەرناچن...
کە لەبەردەم دەریادا ڕادەوەستێ شەپۆلەکانی
لە شەرما کەنارو ڕووگەکانی خۆیان بەجێدەهێڵن.

خامیسە

بەخاتری عەبدولسەمیع؟

شایەر

نا بەخاتری ئەفسانە ئافرەت.

خامیسە

(بۆ خۆی) ئەو عەبدولسەمیعەی کە من بەردەوام بەچاوێکی
نزمەوە تەماشام ئەکرد ئەو هەموو کارەی پێ هەڵدەسوڕێ.
پێیگوتم داهێنەرم ... باوەڕم پێنەکرد
باسی موعجیزە و داهێنراوەکانی خۆی بۆ کردم و لێی تێنەگەیشتم.
هەمیشە پێیدەگوتم ئای کچەکەی خاڵە مەئمون تۆ چەند بێئاگای
لە هونەرو زانست.

(بە ئازارەوە پێدەکەنێ)

شایەر

باسی کێ ئەکەی ئافرەت؟

خامیسە

باسی عەبدولسەمیع ئەکەم.

شایەر

عەبدولسەمیع کێیە؟

خامیسە

ئەویش بۆ خۆی ئەفسانەیە ... باوەڕی پێناکەین بەڵام حەقیقەتە.
حەقیقەتە وەکو تاریکی و ڕۆشنایی .. وەک ئێمە کە لەمشوێنەداین.

شایەر

ئافرەت من باسی ئەفسانەت بۆ ئەکەم.

خامیسە

ئەویش بۆ خۆی ئەفسانەیە.

شایەر

دوور ڕۆی ئافرەت .. زۆر دوور کەوتەوە.. چاوی بەخۆر کەوت دەسوتا.

خامیسە

عەبدولسەمیع دەڵێی؟

شایەر

مانگی بینی چۆن تیشک و ڕۆشنایی دەچنێ ...
ئەفسانە دوای ئەو هەموو گەشتە نامۆیانەی گەڕایەوە!

خامیسە

کابرا گوتت گەڕایەوە؟

شایەر

لەو گەشتانەیدا جنۆکە و شەیتان و خێڵەکانی دێوو درنج و
قەزەم و پیاوخۆرەکانی دی.

خامیسە

ئەمەوێ ببینم کوا لـەکوێیە شایەر؟

شایەر

کێ ببینی؟

خامیسە

عەبدولسەمیع دەڵێم.

شایەر

من باسی ئەفسانە ئەکەم .. ئەفسانەش بۆخۆی ئەفسانەیە
بە تەنیا ئەفسانەیە بۆ خەڵکی دەگێڕمەوە تا ئەندێشە و
سەرسوڕمان و خۆشیان پێببەخشم.
من لـە بارەی ئەو شتە ئەندێشاوی و سەیرو سەمەرانەوە
بۆیان ئەدوێم بەڵام واقیع بۆ خۆی لە هەموو حیکایەتەکانی من
ئەفسانە لە حەقیقەتا ئەفسانەیە بەڵام
حیکایەت لە هەموو کاتێکا حیکایەت نییە.

خامیسە

شایەر گوتت گەڕاوەتەوە.

شایەر

بەڵێ ... گەڕاوەتەوە تا باسی شتە سەیرو سەمەرەکان بکا ...
بە خەڵکی گوتووە بۆ ئەو ڕۆژگارە گەڕاومەتەوە کە لەمەوبەر هەبووە..

خامیسە

ئەوە مەحاڵـە ...

شایەر

خەڵکەکەش هەر وایانگوت .. گوتیان مەحاڵە ..
باوەڕیان پێنەکرد ئافرەت.
ئێمە ڕاهاتوین باوەڕ بەو شتانە نەکەین کە لە
تێگەیشتنی خۆمان گەورەترە.
لـەبەرئەوە بە شتە نامۆکانیان گوت ..

خامیسە

ئەفسانەیە.

شایەر

بە شتە سەیرەکانیان گوت..

خامیسە

ئەفسانەیە.

پێیان گوت ئەفسانەیە

شایەر

هەموو ئەو شتانەی کە بۆ خەڵکی باسکرد

خامیسە

ئەفسانەیە ... ئەفسانەیە ... ئەفسانەیە ..

شایەر

ئەوەی بۆ خەڵکەکە باس کرد کە بۆتە هەمنشینی سواڵکەران.

خامیسە

عەبدولسەمیع وایکردووە؟ هەمیشە ئامۆژگاریم کردووە
کە هاوڕێیەتی سواڵکەر و بێلانەکان نەکات.

شایەر

پێیگوتن بۆتە شەنفەری و تێکەڵاوی شیرا و عەروە بووە .
لە گەڵیاندا سواری ئەسپ بووە .. شمشێر و قەڵغانی هەڵگرتووە .
لەسەر یەکخوان نانیان خواردووە و وەک ئەوانیش ژیاوە.

خامیسە

شەنفەری؟ شیرا و عەروە؟! من ئەو ناوانە ناناسم.
لەوە دەچێ ئەوانە چەتەو ڕێگر بن .. وانییە شایەر؟

شایەر

نا به هەڵەدا چووی ئافرەت .. ئەمانە ئەو پیاوانەن کە بە یاسای خوارو خێچ قایلنین.

خامیسە

چەندینجار هەڕەشەم لێکردووە بەڵام عەبدولسەمیع گوێی پێنەداوم.

شایەر

زۆر شتی کەشی باسکرد.

خامیسە

وەکو چی شایەر؟

شایەر

ووتی چووم بۆ دۆڵی بلیمەتان ... باوەڕ ناکەم تۆ ناوی ئەو دۆڵەت بیستبێ.. دۆڵی بلیمەتان ئەو شارەیە کە شاعیرە شەیتانەکانی لێئەژین.. هەندێک دەڵێن پاریسە و هەندێکیش دەڵێن هۆڵیودە .. لەڕاستیا هۆڵیودە. خوا ئەزانێ..

خامیسە

لەوێ شەیتان و جنۆکەی بینیوە؟

شایەر

بەڵێ دیویەتی و چۆتە لایان و قسەی نەستەقیشی
لەگەڵ کردون .. هەر ئەو ڕۆژە ڕۆژنامەکان بڵاویان کردۆتەوە.
لە گۆڕەپانەکانی ئەدەب و هونەر و فۆلکلۆر و
ئابوری و بازرگانی و سینەماشدا هەرایەکی گەورەی بەرپا کردووە
هەموو شەیتانەکانی دیوە.. مەجاگی و بنێس و راجیع و ئیبن مەیمون و سەرغینی و سولامی.

خامیسە

ئەو ناوانە کێن شایەر؟

شایەر

ئەوانە شاعیرەکانی مەغریبن .. ئەفسانە بۆ خۆی وایگوت. خوا ئەزانێ..

خامیسه

مەغریب؟ مەغریب چییە؟

شایەر

ئاه ... ئەو پرسیارە زۆر سەخت و ترسناک و ئاڵۆزە ...
پێویستی بە کەمێک زانیاری و کەمێکیش نەزانینە.
هەمیشە خوا ئەزانێ ... پاشاکانەو خاوەن ڕێبازەکان گوتیان
وولاتێکە لەسەر ئەم زەمینە.

خامیسه

ئەوە زانیم کە وولاتێکە بەڵام دەکەوێتە کوێوە؟

شایەر

دەکەوێتە کوێوە؟ پێیانوایە دەکەوێتە خوارووی ئەم زەمینەوە
ئەی دایکی – حەق – خوا ئەزانێ هەمیشە خوا ئەزانێ.

خامیسه

چۆن؟ عەبدولسەمیع گەیشتۆتە خوارووی زەمین ؟

شایەر

بێجگە لە ئاو لەودیو ئەو وولاتەوە هیچیتری لێنییە...
تەنیا ئاوی لێیە.. شارەزاکان ناویان لێناوە دەریای تاریکی.
ئەوەی بچێتە ناوییەوە بەجۆرێک لە پەلوپۆ ئەکەوێ لەپێش و دوای
بەڵایەک بمانپارێزێت و هیچ خۆیەوە تەنیا مردن ئەبینێ .. خوا لە هەموو
شتێکی خراپیش نەهێنێتە ڕێی تۆ ئافرەت.

خامیسه

ئەوەی نەمویستووە توشمبووە و ئەوەشی نەدەبوو ڕوویدا.

شایەر

چی ئەڵێی؟

خامیسه

تازە عەبدولسەمیع تیا چوو ... تاریکی هەڵیلوشی.

شایەر

ئەفسانە نامرێت ... حیکایەتەکە وا دەڵێ ئافرەت.

خامیسە

چ پەیوەندییەکمان بە حیکایەتەوە هەیە ؟

شایەر

حیکایەتەکە دەڵێ گەڕاوەتەوە ...
گەڕاوەتەوە تا بە خەڵکی بڵێ لەگەڵ خدری زیندەیا بووم.
سەردەمانێک لەگەڵیابووەو فێری هەموو زانستو هونەرو
حیکمەتە هەمیشەیییەکانیشی بووە.

خامیسە

عەبدولسەمیع کاری وای کردووە؟

شایەر

دەڵێ بەسەر سنگی دەریادا ڕۆیشتووم و
کەنارە هەرە دوورەکانم تەی کردووە.
لەوێ درەختی سەیری دیووە ... درەختێک هەموو میوەکانی گرتووە ... بەیانیان هەنار ... پاش نیوەڕۆ سێو ... دەمەوئێوارانیش لقەکانی هێشووە ترێیان گرتووە
ترێی سپی و ڕەش و سەوزو سور و شین
سەیرو سەمەرەی وایدیوە ئێمە باوەڕی پێناکەین
بەڵام ئەو شتانە هەمووی ئێمە درکیان پێناکەین.
ئەگەر لێرە نەبن لەشوێنیتر هەن ... ئەگەر منو تۆ
نەیبینین کەسێکیتر دەیبینێ.
ئەفسانە ونبوو . هیچ شتێکی لەگەڵ خۆی نەبرد.
تەنانەت توێشەبەرەش.. ڕۆیشت و ئەوی لەدوای خۆی بەجێهێشت.

خامیسە

بەڵێ منی بەجێهێشت شایەر.

شایەر

لەدوای خۆیەوە دایکێکی کوێری بەجێهێشت هەواڵی
ئەفسانەی لە کاروانەکان دەپرسی.

خامیسە
دایکی عەبدولسەمیع نەماوە ... لەمێژە مردووە.

شایەر
مردووە؟

خامیسە
بەڵێ هەر لە یەکەم ڕۆژی یەکترناسینمانەوە وایپێگووتم.

شایەر
بەڵام من باسی ئەفسانە ئەکەم .. ئەو ئەفسانەیەی کە
دایکی لەدووی دەگەڕا..
بەدوایا چووە سەر چیاکان ... شۆڕبۆوە بۆ ناو دۆڵەکان ... هەواڵی کوڕەکەی لە هەموو کون و قوژبن و بازاڕەکانی دنیا پرسی ..
بە پێی پەتی دەهات و دەچوو
بە سەرو قژی ڕووتەوە هاواری بۆ هەموو شوێنەکان دەکرد.

دەنگەکە
(لە دەرەوە دەنگئەداتەوە) ئەفسانە ... ئەفسانە ... ئەفسانە ..

خامیسە
ئەوە کێیە لەجێی من بانگی عەبدولسەمیع دەکات؟

شایەر
ئەوە دەنگی دایکی ئەفسانەیە.

خامیسە
نا ئەوە دەنگی منە.

شایەر

چی دەڵێی؟

خامیسە

بەڵێ ... ئەوە دەنگە دیارو ماندووەکەی منە ...
دەبێ کێ لە منی دزی بێت و لە
شوێنی من بانگی پێبکات؟ تۆ بڵێی دەنگدانەوە بێ؟
ئەی دەنگدانەوە چییە؟
لە کوێ خۆی حەشارداوە؟ چۆن پێیبگەم؟ چۆن؟
ئەوەی گوێت لێیە تەنیا دەنگی منە ..
جوان گوێڕادێرە هەموو شتێ بەڕوونی ئەبینی.
عەبدولسەمیع وێنەیەکی ڕەسەنە.

شایەر

ئەی ئەفسانە ئافرەت؟

خامیسە

ئەفسانە ؟ ئەفسانە سێبەرەکەیەتی ...
تەنیا دەنگدانەوەیە شایەر.
دەنگدانەوەی دەنگی عەبدولسەمیعە.
(بەسەر شانۆدا دەخولێتەوە و بانگدەکات)
عەبدولسەمیع ... عەبدولسەمیع ... عەبدولسەمیع

شایەر

ئافرەت تەواو لە ئیشوکارت کردم.

خامیسە

کاری تۆ چییە؟

شایەر

کاری من ئەوەیە باسی ئەفسانە بۆ خەڵکی بکەم.

خامیسە

بەڵام عەبدولسەمیع حیکایەت نییە ..
هەموو هەناسەکانم هەڵئەگرمەوە و
جانتاو کەلوپەلەکانم کۆئەکەمەوەو ئەڕۆم.

شایەر

بۆ هەتاهەتایی دەڕۆی ئافرەت؟

خامیسە

وەک عەبدولسەمیع دەگەڕێمەوە بۆ ئەو ڕۆژگارەی
کە لەمەوبەر هەبووە.

شایەر

کەواتە وا باشترە وەک من سواری کەشتی حیکایەت بیت.

خامیسە

بۆچی حیکایەت؟

شایەر

چونکە تەنیا ئەو بۆی دەکرێ شتەکان بگەڕێنێتەوە؟

خامیسە

بەڵام نامەوێ وەک تۆ شتەکان بگێڕمەوە

شایەر

ئەی کەواتە چیت ئەوێ؟

خامیسە

ئەمەوێ سەرلەنوێ لە دایکببمەوە.

شایەر

ئەوە مەحاڵە ئافرەت؟

خامیسە

سەیرە … ئەوە تۆی وادەڵێی شایەر تۆیەک هەمیشە

بەدەم گەشتەوە دەمریت و دەژییتەوە.
سنوری هەموو مەحاڵ و نەکردەکان دەبڕیت و دەچیتە ئەودیو ئاسۆکانەوە.
تۆیەک کە هەموو کەشتییەکانت بەهەواڵ و نهێنی و ئەندێشە و شتە سەیرەکانەوە دەگەڕێنەوە.

شایەر
ڕاستە من گەشتئەکەم بەڵام تەنیا لەڕێگەی پیتەوە.

خامیسە
پیت چییە شایەر؟

شایەر
پیت .. وشە و وێنە و دەستەواژەیە ..

خامیسە
بەڵام من دەمەوێ بە تەواوی سەفەر بکەم.

شایەر
تۆ پرسیاری مەحاڵدەکەی.

خامیسە
مەحاڵ هیچ بوونێکی نییە.

شایەر
نەخێر هەیە ئافرەت.

خامیسە
لەوانەیە هەبێ بەڵام تەنیا لە مێشکی پەککەوتەکانا هەیە.
نامەوێ ئەم پەککەوتەییە بمکوژێ.
دەبینی شایەر چۆن چیرۆکەکەم سەرلەنوێ دەژێنمەوە
دەبێ عەبدولسەمیع لەبەردەمی خۆتا ببینی...
دەیبینی ئاهەنگ دەگێڕێ و خەون دەبینێ و ..
ئازار دەچێژێ و خۆشی دەبینێ ..

ئەمجارە هەڵەکانم دووبارە ناکەمەوە
ناهێڵم عەبدولسەمیع بڕواتە دەرێ ..
بۆی باسکردم کە ئەحکامی عورفییان دەرکردووە..
باوەڕم پێنەکرد.. پێیگوتم هاتووچۆ قەدەغەیە و
ڕێگە بە خەون نادرێ و شادیش کۆتکراوە ..
باوەڕم پێنەکرد. یاریدەمبدە ئەی شایەر.

شایەر

یاریدەی چیت بدەم؟

خامیسە

دروستکردنەوەی خانووەکەم ...
ئەمەوێ چۆنبووە ئاوا دروستیبکەمەوە.

شایەر

بەڵام من کرێکاری خانوو نیم ئافرەت.

خامیسە

پێویستم بە کرێکار نییە ... ئەوەندە بەسە هەندێک
کەلوپەلی خانوو ئامادەکەین هەروەکو خانووە کۆنەکەمان ...
یاریدەمبدە ... جارێ ئەو دەرگایە بێنە.

شایەر

یاریدەتبەم؟ بۆمناکرێ.

خامیسە

چۆن بۆتناکرێ؟

شایەر

چونکە کوێرم.

خامیسە

نەخێر کوێرنیت ... تۆ تەنیا چاوت نوقاندووە و
گۆچانت بەدەستەوە گرتووە

لەپت بۆ بۆشایی ڕاخستووە و گوێت بۆ ئەو دەنگە
هیچ و پووچانەی دەوروپشتت ڕاگرتووە.
وەک خواردنیش بە ئەندێشە کیفایەتت کردووە.
خەڵکی سەرقاڵی ژیانن بەڵام تۆ تەنیا خەریکی گێڕانەوەیت.
تۆ بەردەوام لێرەدا گیرتخواردووە ... خەڵکی بەرەو
ژوور هەڵدەکشێن تۆ لە قوڕاوا مەلە ئەکەی ...
تۆ لە هەموو شتێکا بە عەبدولسەمیع دەچی ..
واز لەم لاوازی و خۆ کوێرکردنە بهێنە ...
لەو گۆچانە خۆت ئازادکە.
توڕیدەی ڕۆشنایی دێتەوە چاوانت.

(گۆچانەکەی لێدەسەنێت و فڕێیئەدا)

شایەر

ئەو گۆچانەم بدەرێ ئافرەت ...
لەم دنیا تاریکونوتەکەدا ئەوە ڕێنیشاندەر و
بیناییمە ... ئەو گۆچانەم بەرێ .

خامیسە

تۆ چاوت دەبینێ ... گۆچانت بۆ چییە؟

شایەر

بۆ چی واتکرد ئافرەت بۆ؟

خامیسە

چونکە کوێربوون بەڵگەنامە و مەدالیا نییە ...
حیکایەت گێڕانەوەش کارو پیشە نییە.
ئەو جلوبەرگە توڕدەو یارمەتیم بە

شایەر

دەتەوێ چیت بۆ بکەم؟

خامیسە

دەمەوێ هەندێ شتومەکم لەگەڵا هەڵگری

تا ماڵەکە وەکو خۆی دروست کەینەوە.
خێرا بیهێنەرە ژورێ

(شایەر دەگەڕێتەوە ئەودیو کەوالیس و دەرگایەک دەهێنێ)

لێرەدا دەرگایەک هەبوو .. دەرگا پێش هەموو شتێکە چونکە
بالاو ڕووخساری ئێمەیە. هەموو شتەکان ناهێنین ...
گرنگ ئەوەیە ئەو شتانە هەبن کە تامی ماڵ
ئەیا نەک ماڵ خۆی .
(شایەر ئەبینرێ پاڵ بە چرپایەکەوە دەنێ)
چرپای نوستنەکە لەولاوە دائەنێین ...
با لە وەرشەکەی عەبدولسەمیعەوە دوور بێت.
تۆ ئەزانی داهێنەرێکی مەزنە و لە هەموو کاتێکا ئیشدەکات...
لەبەر ئەوە زۆرجار بە دەنگە سەیرەکان بێزارم ئەکات.

(شایەرەکە دێتە ژورێ و گڵۆپێکی سەرمێزی پێیە)
جارێ کاتی ئەوە نییە ... چونکە کارەبای ئەم ماڵە دەبێ چاکبکرێتەوە..
چەندجار بە عەبدولسەمیعم گووتوە چاکیبکاتەوە بەڵام گوێی پێنەداوە.
هەموو جارێک پەیمانی داومەتێ و دواجار پەیمانەکەی شکاندووە.
بەڵام دڵنیام ئەمجارە چاکیدەکاتەوە ..
ئەو لایەی کە وەرشەکەی عەبدولسەمیعی لێیە پەرشو بڵاوە.
ئەو پەرشوبڵاوییە مانای کەمتەرخەمی نییە ... نا ... نا ...
ئەم پەرشوبڵاوییە لە بلیمەتییەوەیە.

(شایەرەکە جارێکیتر دێتە ژورێ و ئاشێکی هەوایی دێنێتە ژورێ)

شایەر

ئەم شتە سەیرە چییە ئافرەت؟

خامیسە

ئەوە ئاشی هەواییە ... عەبدولسەمیع دروستی کردووە.
ئەو ئەسپەش بهێنە ژووری .

شایەر

من هیچ ئەسپێک نابینم.

خامیسە

با ئەسپێکی دارینەی لێیە ... لەوێیە ...
لەو گۆشەیەدایە ئەویش عەبدولسەمیع دروستی کردووە ..
بۆ منداڵەکانی دروستکردووە یاری پێبکەن.
ئەو منداڵانەی کە هێشتا لەدایکنەبوون ... زۆر دواکەوتن
بەڵام هەر دێن.

(ئەسپە دارینەکە دەهێنێت و دەچێتە دەرێ ... خامیسە دەچێتە سەر چرپاکە ... چرایەکی بەدەستەوەیە دەیەوێت بنوێت)

ئەو دەمە شەو بوو ... عەبدولسەمیع لە وەرشەکەدا ئیشی ئەکرد
بەڵام من ماندوو بووم خۆم بۆ نووستن ئامادە ئەکرد.

(لەودیو کەوالیسەکانەوە دەنگە دەنگێ لە وەرشەکەوە دێ)

تۆزێ بە بێدەنگی ئیشبکە عەبدولسەمیع نابینی من دەمەوێ بنووم.

(لێفەکە ئەدا بەخۆیاو چراکە دەکوژێنێتەوە)

تاریکیی

هەناسەی دووەم

عەبدولسەمیع داهێنەر بوو

عەبدولسەمیع دەبینین کە هەمان کەسایەتی شایەرەکەیە بەڵام لەو گورجوگۆڵترە لەناو پارچەیەک ڕووناکیدا ڕاوەستاوە و لە داهێنراوەکانی وورد ئەبێتەوە .

عەبدولسەمیع

(بە خۆشییەکی مناڵانەوە هاوار ئەکات) خامیسە .. خامیسە

خامیســـــە

لێمگەڕێ ئەمەوێ بنوم.

عەبدولسەمیع

خامیسە .. ئەخولێتەوە .. ئەخولێتەوە.

(بەخۆشییەوە سەرچەفەکەی لەسەر لائەبا)

خامیســـــە

ئەخولێتەوە؟! چی ئەخولێتەوە عەبدولسەمیع؟

(هەڵەستێ، ئەویش گەنج بۆتەوە)

عەبدولسەمیع

ئاشەکە ئەڵێم خامیسە .. ئاشەکە. بۆ دواجار دەستیکرد بە خولانەوە. خولایەوە .. چاوەکانت هەڵبڕەو جوان لێیوورد بەرەوە..

لەو شتە ووردبەرەوە کە من دامهێناوە و دروستمکردووە.
بەڕاستی من بلیمەتێکی سەرکێشم خوا شەڕی دەبەنگی ئەکا..
شەڕی دەبەنگەکان .. کەس لەم وولاتەدا شان لە شانم نادات ..
بەڵام گرنگنییە .. بخولێرەوە ئەی پانکەکە ..
هیچ شتێک بەخۆڕایی دروست نەکراوە .. چۆن ئارەزوومە و نەخشەم بۆ کێشاوە ئاوا بخولێرەوە .
هیچ شتێک بەڕێکەوت ناجولێ. کاتێک ئەمە ئەجولێ ئەوەش ئەجولێ. هۆو هۆکاری یەکترین .. بێ یەکدی هەڵناکەن ..

ئـا ئەوەیە زانست .

(بـەسـەرکـەوتـوییـەوە پێدەکەنێ)
ئەی شتەکان بخولێنەوە .

خامیســـــە

(چاوی هەڵئەگڵۆفێ) هیچ شتێک ناخولێتەوە عەقڵت نەبێ.
لەپانتاییەکی ڕەهادا ئەخولێتەوە. شەو و ڕۆژ بەو
قسە پڕوپوچانەت مێشکت بردووم.

عەبدولسەمیع

لـەخەو ڕابە ئافرەت .. هەموو ئەو خەڵکە نووستوەش
لەخەو هەستێنە .. ئەمە کاتی نووستن نییە ..

خامیســـــە

گوێبگرە عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

چۆن گوێبگرم .. کە ئەو هەموو هـەراو زەنـایە هەبێ کێ
ئەتوانێ گـوێبگرێ ئافرەت.

خامیســـــە

هـەراو زەنـا ؟

عەبدولسەمیع

تەنیا دەنگی تۆ نییە.

خامیســـــە

تەنیا دەنگی من ؟! دە کەواتە گوێم لێبگرە .

عەبدولسەمیع

لـەوەتەی هەم گوێ لـە تۆ ئەگرم ئافرەت .. لـە یـەکەم ڕۆژی
خەڵقبوونەوە گوێم لێگرتووی. دەنگت ئاگر بوو .. ڕۆشنایی بوو ..
سروود بوو .. ئاواز بوو .. درووود بوو .. هەر لـەو ڕۆژەوە پڕ بووم

له بیستن .. پڕبووم له هەست و سۆزو ڕوانین .. ئیتر هەستەکانم لەکارو جووڵە کەوتن.

خامیســـە

تۆ وڕێنە ئەکەی پیاوەکە.

عەبدولسەمیع

وڕێنە کلیلە خامیسە.

خامیســـە

کلیلی چییە؟

عەبدولسەمیع

کلیلی هەموو قفڵە ژەنگرتووەکانە .. کلیلی هەموو دەرگا داخراوەکانی ئەم شارەیە .. ئەزانی ئافرەت ئێمە ئابڵووقە دراوین؟

خامیســـە

ئەزانم .. بەڵام وڕێنە چیبکات ؟

عەبدولسەمیع

ئابڵووقە دەشکێنێت و ڕزگارمان دەکات.

خامیســـە

وڕێنە و پەتا ..

عەبدولسەمیع

ئەسپێکی بەڵەکمان پێئەبەخشێ و زین و ڕەشمە و پریاسکەمان ئەداتێ.

خامیســـە

ئەوەی تۆ ئەیڵێی عەبدولسەمیع ئەمترسێنێ.

عەبدولسەمیع

مەترسە خامیسە.

خامیســـه

تۆ تـەواوی ؟

عەبدولسەمیع

بە من مەڵێ تەواوی. بەو دنیایە بڵێ کە لە چواردەورمانە؟
بەو بڵێ تەواوی ؟

خامیســـه

من چ پەیوەندییەکم بە دنیاوە هەیە .. ئەوەی بەلای منەوە
گرنگە تۆی .. تەنیا تۆی .

عەبدولسەمیع

من هیچنیم.

خامیســـه

تۆ لە ڕوانینی منا هەموو دنیای .

عەبدولسەمیع

پێمگوتی من هیچنیم .

خامیســـه

هەمیشە خۆت ئەشکێنی عەبدولسەمیع .

عەبدولسەمیع

بێ لەو پیاوەی کە لە گۆشەیەکی تەریکا کەوتوە چیتر نیم ..
بژێویم تاریکییە و شەرابی بۆگەن ئەخۆمەوە . هەموو شتێ
لە جیهانی ئێمەدا بۆگەنی کردووە خامیسە .. بگرە هەواش ..
ڕەنگ و ڕۆشنایی و دەنگ و شێوەش.

خامیســـه

ئەو پیاوە چی لێبەسەر هاتووە ؟

عەبدولسەمیع

تەماشاکە خامیسە .. ئەو ئەسپە دارینەیە ئەبینی؟

سواری ئەبم و گەشتی پێئەکەم.

خامیســـــە

ئاخر ناجوڵـێتەوە عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

بـــــۆ ؟

خامیســـــە

چونکـە دارە .

عەبدولسەمیع

ئـێ خۆ کەشتیش دارە .

خامیســـــە

بـۆ بـاسـی کـەشـتی ئەکـەی ؟

عەبدولسەمیع

چونکە دەڕوا و دەجوڵێتەوە .. هەموو شەپۆل و ئاسۆ و دورایی و
ماوەکان ئەبڕێ. ئێ خۆ عودیش لەدارە خامیسە .. هەر
دارو ژێیە کەچی ئەدوێ و باسی خۆشی و پەژارە ئەکا.
باسی برینی عەشق و تینویەتی و ئازاری زوڵم و چەوسانەوە ئەکا .

(لـەدوورەوە گـوێی لەژەنینی عود ئـەبێ)

گوێبگرە خامیسە لە زمان و ئاە و هەناسەی ئەگەیت؟

خامیســـــە

بە شێوەیەکی زۆر سەیر شتەکان تێکەڵاو ئەکەی.

عەبدولسەمیع

شتەکان بۆ خۆیان تێکەڵ بوون .. بەرلەوەی من و تۆش بزانین ..
بڕوانە خامیسە .. لە دروستکراوەکانم بڕوانە و واز لە قسەکردن

بهێنە .. بە هێمنی لێیان ووردبەرەوە .. وەک هەسارەو خولگەکان دەخولێنەوە. دەخولێنەوە تا شەو و ڕۆژ پێکبهێنن..
تا ڕۆژگارەکان بەردەوامبن .

خــامیسـە
کە دەرگاکان داخرابن نازانم چۆن ئەو شاپەڕانە دەخولێنەوە؟ ئێمە خۆمان تینوی هەواو ڕەشەبا و ڕۆشناییین.

عەبدولسەمیع
ئەوە زانستێکی دژوارو ترسناکە خامیسە .. هەموو کەسێ پێیناکرێ پەی بە قولاییەکانی بەرێ .. پەیژەی هەیە بەرەو سەرەوەت ئەبا. زانست پێویستی بە ئۆقرەیە.

خــامیسـە
ئەوەندەم ئۆقرە گرت شەقمبرد .. بەرگەی هەموو کەرێتی و وڕێنەکانتم گرت. ئێستا کاتی ئەوە هاتووە کە بزانم چیت لێبەسەر هاتووە. پێمبڵێ چیتە عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع
هیچ نییە؟

خــامیسـە
کەواتە شتم لێ ئەشاریتەوە.

عەبدولسەمیع
هەرگیز .. بێ لە چارەڕەشی خۆم شتێکی کەت لێناشارمەوە.

خــامیسـە
سەیرە .. ئەی ئەوەی کە نیشانی ئەدەی؟

عەبدولسەمیع
کـــامە؟

خــاميسـه

ئەوەی کە نیشانی ئەدەی چارەڕەشی نییە.

عەبدولسـەمیع

ئەوە ئاسودەیمە خامیسە.

خــاميسـه

من تێتناگەم .. هەرگیز تێتناگەم .. تۆ ئەڵێی مەتەڵی .. مەتەڵ.

عەبدولسـەمیع

من ئاسودەم .. ئاسودەیی سۆزی مەرگم پێئەبەخشێ ..
سۆزی فەوتان و توانەوە .. ڕۆشن ئەبمەوە چونکە ئەسوتێم ..
ئاسودەیی ڕووناکم ئەکاتەوە .. چارەڕەشیش ئەمسوتێنێ ..
تۆ پێتناکرێ بەخێرایی لـەوە بگەی.
ئەوەنـدە بـەسـە لـەداهێنراوەکانم ووردبیتەوە. لـەوە ووردبـەرەوە کە دەستەکانم دروستیان کردووە. تۆ کە هەمیشە ڕقت لێمئەبێتەوە هیچ مەڵێ. ئەوەندەت بەسە کە سەرسامبی. چونکە تەنیا ئەو هەقەت هەیە. بێ لە سەرسامبوون هیچیکەم ناوێ. بەوە ئاسودەم کە سەرسامی بە هەموو سیماکانەوە ئەبینم.

(جـوڵـەی شـاپـەڕەکـان هـێـواش ئـەبـنـەوە)

خــاميسـه

عەبدولسـەمیع هەست بە هیچ ئەکەی؟

عەبدولسـەمیع

بەڵێ .. کەمـوکـوڕییەکی ئاساییە و هـەر ئێستا چاکیدەکەمەوە.
لێرەیا چاوەڕێکە و بەسەرسـوڕمانەوە لـە مێردەکەت وورد بەرەوە.

خــاميسـه

چی ئەکەی؟ وەرە دواوە عەبدولسـەمیع.

عەبدولسـەمیع

مەترسە ئافرەت.

خـــاميســه

ئەو شاپەڕانە ئەتهاڕن.

عەبدولسەميع

پێمگوتی مەترسە .. پێویست ناکا دوو دڵی بتگرێ ..
ئەوەندە بەسە ئەو خلخلۆکەیە ڕێکبکەمەوە.

(دەست ئەخاتە سەر خلخلۆکەیەک .. لە پڕ
تاریکی سەر شانۆ دائەپۆشێ و تەقینەوەیەک ڕووئەدات)

خـــاميســه

چی ڕوویدا عەبدولسەمیع؟ وەڵامبەرەوە .. تۆ باشی؟
ئاگادارم کردی و بە قسەت نەکردم .. تۆ هەر وایت ..
گوێ لە کەس ناگریت و خۆت بە هەموو شتێ ئەزانی ..
خەڵکی لەکێشە ڕائەکەن و تۆ بەدوایا ئەگەڕێی.
عەبدولسەمیع .. گوێت لێمە؟ تکات لێئەکەم ئەگەر
بە ووشەیەکیش بووە وەڵامم بەرەوە .. بدوێ ..
هەرچییەک ئەڵێی بیڵێ.
(چرایەک بە دەستەوە ئەگرێ)
ئەگەر مردووی پێمبڵێ شەرم مەکە.
مردن شەرمی ناوێ.

عەبدولسەميع

(بەنزمییەوە لەودیوو خۆڵ و پیسییەوە) مــن ..

خـــاميســه

هێشتا زیندوویی عەبدولسەمیع؟ وەڵامم بەرەوە.

عەبدولسەميع

تا ڕادەیەک.

خـــاميســه

ئاخ .. خۆم ئەمزانی.

عەبدولسەمیع

چیت ئەزانی؟

خــامیســە

ئەمزانی کەوا بە ئاسانی نامریت .. ماری حەوت سەر بۆی
نووسراوە قەت نەمریَ. تۆ لە کوێی عەبدولسەمیع؟!

(ڕووناکی وەک خۆی لێدێتەوە و دەبینین ئاشەکە ووردو خاشبووە)

عەبدولسەمیع

من لێرەم .. نامبینی؟

خــامیســە

لێرە .. لە کویَ؟

عەبدولسەمیع

لەم ژێرەدام.

خــامیســە

لەژێر چییـا؟

عەبدولسەمیع

نازانم خامیسە .. گرنگ ئەوەیە ناتوانم بجوڵێمەوە ..
ئەو پارچە تەختانەم لەسەر لابە .. ئەگەر بەرزیان نەکەیتەوە
لێرەیا ئەخنکێم. ئەگەر ئەوە ڕوویداو من مردم ئەوا خوانەکردە
تۆش بێوەژن ئەکەوی. گوێت لێمە؟

خــامیســە

نا تکات لێئەکەم .. مەمرە عەبدولسەمیع ..
من بەرگەی تەنیایی ناگرم .

عەبدولسەمیع

ده کەواتە ئەو تەختانەم لەسەر لابە .. بجوڵێ.

خـــامیسـه

تۆ ناتەوێ واز لەم یارییە مناڵانەیەت بێنی.

(پارچە تەختەکان لا ئەبات.. عەبدولسەمیع دێتە دەرەوە)

عەبدولسەمیع

ئەوە لەبەر خۆتەوە چی ئەبزرکێنی؟

خـــامیسـه

تۆ ناتەوێ عەبدولسەمیع کەس ڕێنیشاندەرت بێ.

عەبدولسەمیع

ژنە ڕەواکەم .. تۆ ئەزانی پاشەڕۆژی جیهان لە نێو
ئەم دەستانەی منایە؟

خـــامیسـه

ئەی تۆ ئەزانی مێردە بەویقارەکەم هەموو خواردنەکان
بەم دوو دەستانەی من ئامادە ئەکرێن؟

عەبدولسەمیع

پەنا بەخوا .. بەو خێراییە لەمپەڕی زانستەوە گەڕایتەوە بۆ ئەوپەڕی دەبەنگی..
کچەکەی خاڵە مەئمون ئەو هەموو نەدانییەت لەکوێوە هێنا؟
نازانی من عەبدولسەمیعی کوڕی عەبدولبەسیرم.
کە لەمسەرە دانیشتووم و لەم خوارەیشەوە ئیمزام کردووە
هەموو دنیا ئەگۆڕم.

خـــامیسـه

ئـەمـە تـۆ؟

عەبدولسەمیع

بەڵێ .. ئەگەر گومانت لەخۆت هەیە بەو چاوانەت
هەموو شتێ ئەبینی ئەی خامیسەی کچی خاڵە مەئمون
سبەی هەواڵی تەواوت پێدەگات ..

وەک بەڵگەنامەیەک .. وەک خۆرێکی ڕۆشن لەناو دراوسێکانا شانازیم پێوە ئەکەی.

خـــامیسـە

من نازانم بەو پێچکانە ئەتەوێ چی بکەی؟

عەبدولسەمیع

ئاشی هەواییان پێ دروستئەکەم.

خـــامیسـە

عەبدولسەمیع پێش تۆ دروستکراوە.

عەبدولسەمیع

ئێ باشە من گوناهم چییە؟ هەر کە بەداهێنانی شتێکەوە
خۆم خەریک ئەکەم تۆ پێمئەڵێی پێش تۆ داهێنراوە؟
تۆ بڵێی پێشینەکان شتێکیان بۆ ئێمە جێ نەهێشتبێ
تابیر لە داهێنانی بکەینەوە؟

خـــامیسـە

بەڵام ڕۆژگاری هەڵم و هەوا بەسەرچوو .

عەبدولسەمیع

هیچ شتێ بەسەر نەچووە خامیسە .. ئێمە بە هێڵێکی
بازنەییدا تێئەپەڕین .. لە ئەڵقەیەکی بەتاڵا
دەخولێینەوە.. دەبێ بەردەوام بگەڕێینەوە بۆ ئەو شوێنەی لێوەی
هاتووین .. ڕۆژگاری ئاشی هەوایی هەردێتەوە .. پاشان ئەم
داهێنانەی من زاڵبوونە بەسەر کێشەی سوتەمەنیا.
هەموو هەژارەکان لەو ڕێگەیەوە دەتوانن نانبکەن.

خـــامیسـە

جارێ عەبدولسەمیع بیر لەوە بکەرەوە چی دەهاڕی؟

عەبدولسەمیع

لـە گەنم و جۆ زیاتر چی بهاڕم.

خــامیسـە

بەڵام گەنم و جۆ کوا؟

عەبدولسەمیع

ئەی نازانی گەنم و جۆ لـە کێڵـگەکانە؟

خــامیسـە

کێڵگە لـە کوێیە؟

عەبدولسەمیع

کێڵگە موڵکی جووتیارەکانە .. نا .. موڵکی
ئەوان نییە .. ئەمە کێشـەکـەیە.

خــامیسـە

گوێبگرە عەبدولسەمیع .. تۆزێکیتر میوانەکانت دێن
کەچی تۆ هێشتا سەرقاڵی گەمەکردنی .

عەبدولسەمیع

کـێ دێن خامیسە؟

خــامیسـە

حەسەن و حسێن دێن.

عەبدولسەمیع

کێی تر؟

خــامیسـە

ڕازق و مەرزوق و رازی و ڕەزوان و حەمید و حەمدان .. بەمزوانە لە دەرگات
ئەدەن .. تۆ چیت بۆ ئامادە کردوون عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

هـەموو شتێک بـەڵێ هەموو شتێک .. تەماشاکە خامیسە ..

ئەوە ئەسپێکی دارینەیە سواری ئەبن و یاری پێئەکەن ..
قەلاو میرنشینەکانی پێ ئەشکێنن و ئالاکانمان لە هەموو شوێنێ
بەرزئەکەنەوە .. ئەوەش ڕەوڕەوەیە یاری پێئەکەن ..
بەرەو کەنارەکانی خەون و خەیاڵ باڵئەگرن.
دنیای منالی خۆیان ئەبێ .. دنیایەکی لێوانلێو لە سیحرو نامۆیی.

خــامیسـە

بەلام بەر لە هەموو شتێ خواردنیان ئەوێ.

عەبدولسەمیع

ئافرەت من داهێنەرم .. جوان نییە بۆ من بچمە بازاڕ پەتاتە و تەماتە و پەلپینە بکرم یان ئەو شتانەی کە ناوەکانیان نازانم.

خــامیسـە

بەلام دەیانخۆی.

عەبدولسەمیع

ئەوە مافی خۆمە .. من کەسێکی بەرهەمهێنەری ناو ئەم
کۆمەلگایەم . وازم لە هەموو خەمە بچکۆلەکان هێناوە و
خۆم لێدورخستونەتەوە . بەدوای خەمی خەلکییەوەم ..
هەموو خەلکی .. من نموونەیەکی دیاری ئەو کەسەم کە وازی
لە خۆی هێناوە و بۆ خەلکی ئەسوتێ .. ئەی کچەکەی
خالە مەئمون دەبێ ئەو حەقیقەتانە بە خێرایی تێبگەی.
لە چاوتا شتی سەیر ئەخوێنمەوە ئافرەت.

خــامیسـە

چییان تیا ئەخوێنیتەوە عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

گەمژەییەکی قوڵ و ڕەگ داکوتاو ئەخوێنمەوە .. گەمژەییەک
کە لە ڕەچەلەکەوە بۆت ماوەتەوە.

خــامیسـە

ئەگەر تۆ بەڕاستی زانا بوویتایە دڵت بە حاڵی خۆت ئەسوتا.
تەماشای چواردەورت کە عەبدولسەمیع .. ئەم خانووە خەریکە
کوێرئەبێتەوە .. بەڵام تۆ هیچ نابینی .. ئێمە بێ ئاوو کارەبا ئەژین ..
ئەم ماڵە هیچی تیا نەماوە.

عەبدولسەمیع

ناردومە بە شوێن ئەبا مسکینی پیرەمێردا .. بەمزوانە دێ و کارەباکە
چاکئەکاتەوە .. بلیمەتێکە بۆ خۆی خامیسە .. بلیمەتێکی ناوازە.
ڕۆشناییمان بۆ دەهێنێتەوە .. ماڵەکە وەکو جارانی لێدێتەوە.

خـــامیسـە

بەڕاستە عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

بەڵێ تۆزێکیتر دێ.

خـــامیسـە

من زۆر دوو دڵم .. تۆ بەردەوام قسە ئەکەیت و ناجوڵێی .. ووشەکانت
لە ئاگرو ڕۆشناییەوە باڵیان وەرگرتووە .. باڵیان هەیە بەڵام
نافڕن عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

ئەم دنیایە هەروا ئاسان نییە خامیسە.

خـــامیسـە

سەیرە! ئەوە تۆی وا ئەڵێی؟

عەبدولسەمیع

بۆچی نا؟

خـــامیسـە

تۆیەک کە بۆ چرکەساتێک چییە واز لە گەمەکردن ناهێنی.

عەبدولسەمیع

پێمگوتی ئەمە گەمە نییە.

خـــامیسە
هەمیشە لەناو خەرمانەی ووشەکانا نوقمتکردوم .

عەبدولسەمیع
قسە هیچی تێناچێ خامیسە.

خـــامیسە
بە ئەندێشە هەموو کلیلەکانی گەردونت داومەتێ.

عەبدولسەمیع
کلیلەکانی گەردون؟! من ئێستا بەدوای کلیلی ماڵێکا ئەگەڕێم تیا بحەوێمەوە.

خـــامیسە
هەموو شتێ لەم دنیایەدا گۆڕاوە عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع
بەڵێ .. بە تەنیا من و تۆ ماوینەتەوە.

خـــامیسە
من و تۆ کێین؟

عەبدولسەمیع
تۆ خامیسەی کچی خاڵە مەئمونی خاوەن گارگەی پێڵاوی.

خـــامیسە
(بە حەسرەتەوە) هەمیشە خۆت ئەدزیتەوە .. ئەی بۆچی ناڵێی کچی پینەچییەکی هەژاری؟

عەبدولسەمیع
هەموو هەژارین تەنیا خوا زەنگینە.

خــاميسـه

مـن خامـيسـەم .. ژمارەیـەکـی بێسـەرو شوێنی ناو ژمارە وونەکان.

عەبدولسـەمیع

هـەمدیسـان چـیرۆکـەکـەتـم بـۆ دووبـارە ئەکـەیـتـەوە؟

خــاميسـه

ئەی بۆ نا .. ئەوە حەقیقـەتێکی ژیانی مـنە .. کێ لـە بـۆشاییـیەوە هاتووە (دەنگی دەگۆڕێت) باوکم بەردەوام کچی ئەخستەوە.

عەبدولسـەمیع

ئـەوە ئـەزانـم ..

خــاميسـه

ئولا هات و کچ بوو.

عەبدولسـەمیع

دیارە بەمە خـۆشـحاڵ بوو.

خــاميسـه

بەڵام بۆ سانیە گوتی.

عەبدولسـەمیع

نـیگـەران مـەبـە .. لـە داهـاتـوودا کـوڕمـان دەبـێ .

خــاميسـه

کە داهاتوو گەیشتە جێ ئەویش لـەگـەڵ خـۆیا کچێکی هێنا.

عەبدولسـەمیع

ئیتر دەبوو ناوچەوانی گرژکات .. ئـەوە هـەقی خـۆی بوو.

خــاميسـه

دوای ئـەوە رابـیـعە هـات.

عەبدولسەمیع

ئەوە كارەسات بوو.

خــاميسـه

بەدوای ئەویشا خامیسە هات .. من هاتم عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

تۆش لەسەر ئاستی خێزان و نیشتمان و دەوڵەتەوە كارەسات بووی.

خــاميسـه

تۆش وەكو ئەوان ڕقت لێمئەبێتەوە؟

عەبدولسەمیع

هەرگیز .. تەنیا لە گێڕانەوەكەیا هاوبەشیت دەكەم ..
ئەوە دووبارە ئەكەمەوە كە لەگەڵ خاڵە مەئموندا ڕوویداوە.
ئەزانی خامیسە سەرباری هەموو شتێ تۆ بەختەوەری.

خــاميسـه

من بەختەوەرم؟

عەبدولسەمیع

بەڵێ كچەكەی خاڵە مەئمون .. ئەی ئەگەر گریمانی ئەوە
بكەین تۆ لە سەردەمی جاهیلیەتا لەدایك بوویت؟

خــاميسـه

ئێستاش سەردەمی جاهلیەت بەردەوامە.

عەبدولسەمیع

ئەو كاتە لەژێر خاكا ئەبووی عەزیزم.

خــاميسـه

بۆ ئێستا لەسەر خاكم؟

عەبدولسەمیع

تۆ زیندەبەچاڵ کردنت بیستووە خامیسە؟

خــامیسـە

بەڵێ بیستوومەو تیاشیا ژیاوم.

عەبدولسەمیع

مەسەلەکە بە تەنیا کاتە .. ئەی ئەگەر وەختی
لەدایکبوونت کەمێک پێشتر بکەوتایە.. ئێستاکە
چنگێ ئێسقانی بێسوود ئەبووی.
تەنانەت بە کەڵکی ئـەوەش نـەئـەهـاتی وەکو لـم بـەکارت بـهێنن.
بـەڵام لـەوە ئـەچـێ مـن وەکو تـۆ بـەختـەوەر نـەبـم .

خــامیسـە

بـەختـەوەری تـۆ پـەیوەندی بـەمـنـەوە چییە؟

عەبدولسەمیع

قورسـایـی تـۆیـان خسـتـە سـەر شـانـی مـن.

خــامیسـە

بـەڵام تـۆ بـۆ خـۆت قـورسـی.

عەبدولسەمیع

ئـەوەی کـە ئـازارم ئـەدات نەفـامـی و کـەرێـتـی تـۆیـە.

خامیسە

حەقیقەتت پێکا ئەی شای زانایان..

عەبدولسەمیع

بمبەخشە خانمەکەم .. بمبەخشە .. ئەزانی شتێکی زۆر بچکۆلـە
بۆیئەکرا بەرەو زیندەبەچاڵکردنت بەرێ .. هەر ئەو شتە
بچکۆلـەیەش ئـەیتوانی بتکاتە شازادەیەکی بەختەوەر .. شتی
بچکۆلـە ئەو شتـەیـە کـە بـەدبـەختـی و ئـاسودەییمان دیاریئەکات ..
گریمانی ئەوە بکە خامیسە.

خــاميســه

هـەمدیسان ؟! لـەوە ئەچیٚ ئەمڕۆ واز لـە گریمانەکردن نەهێنی .

عەبدولسـەمیع

پێمگوتی گریمانە بکە .. گریمانە بەشێکی بچکۆلـەی زانستە کچەکەی خاڵە مەئمون. پێشبینی ئەوە بکە کوڕێک بوویتایـە خامیسـە .. پێشـبینیت کرد؟

خــاميســه

(بەشێوەیەکی خەوناوی) بـەڵێ پێـشـبینیم کرد.

عەبدولسـەمیع

کـەواتـە چـی ئـەبینـی؟

خــاميســه

ئـەبینـم هـەمـوو شـتـەکـان گـۆڕاون.

عەبدولسـەمیع

زۆر جـوانـە .. بـەردەوامبـە.

خــاميســه

ئیتر وەک لـەمەوپێش ژمارەیەکی بێسـەرو شوێن نیم . ئیـتـر سـواڵـی بەخشندەیی و ئەویندارى لـەکەس ناکەم .. عەبدولسـەمیع لـەگەڵ منا بڕوانە .. بۆ ئەو شوێنە بڕوانە .. ئەوانە دەمامکی تازەیان پۆشـیـوە.

عەبدولسـەمیع

دەمـامـکـی تـازە؟

خــاميســه

بەڵێ بەڕواڵەت دەمامکێکی موژدەهێنەرە .. نا خـەڵـکینـە هـەرگیز ناتوانن تەفرەمدەن چونکە دەمامکەکان ئەناسمەوە .. ئەزانم لـەودیویانەوە چی هەیە .. چاکتان ئەناسم.

عەبدولسـەمیع

لەودیویانەوە چی هەیە خامیسە؟

خـــامیسـە

ڕوخساریکی گرژو مۆن هەیە .. لەو چاوانە بڕوانە .. ئەوانە بۆ بینین نەکراون عەبدولسەمیع .. وەک چاوە ئاساییەکانی خەڵک نین.
ئەوانە کانی قەهرو بۆگەنی و توڕەیین .. ناتوانن بە قین لەدڵی خۆتان هەڵمخەڵەتێنن .. بەو گەمە هیچوپوچانە بۆتان ناکرێ بێدەنگی و ئاسودەییم بشێوێنن (پێئەکەنێ)
هەمووتان ئەناسم .. چاوملێتانە لەودیو ئەو دەمامکە کارتۆنیانەوە کۆبوونەتەوە .. چاوملێتانە!

عەبدولسەمیع

چی ئەبینی؟

خـــامیسـە

مردن و قاتوقڕی و تۆفان ئەبینم.

عەبدولسەمیع

تۆ قسە ئەبزرکێنی.

خـــامیسـە

پێمگوتن لێمی دوورخەنەوە .. ئەو بووکەشوشانەم لێدوورخەنەوە دووری خەنەوە .. پێئەکەنن بەڵام بووکەشوشەن .. دێن و ئەچن بەڵام بووکەشوشەن .. باڵەکانیان بۆ باوەش ئەگرنەوە بەڵام هەر بووکەشوشەن .. خوا بۆچی ئەو هەموو وێنە جوڵاوانە لەناو نابات.

عەبدولسەمیع

خامیسە.

خـــامیسـە

من خامیسە نیم .. خامیسە دەمێکە مردووە .. هەر لە ڕۆژگاری جاهلیەتا زیندە بەچاڵیانکرد .. بەخۆڵ دایانپۆشی .. من وەکو تۆ پیاوم عەبدولسەمیع .. دەستەکانیان لەخۆڵ پاکردەوەو ڕۆیشتن.

لەو کاتەدا کە تینووی بوو دەمیان پڕ کرد لە خۆڵ .. دەنگیان بە یەکجاری سڕییەوە.. من وەکو تۆ پیاوم عەبدولسەمیع .. ئەوەت لە یاد چۆوە؟

عەبدولسەمیع

تۆ وڕێنە ئەکەی ئافرەت.

خـــامیسە

وڕێنە کلیلە.

عەبدولسەمیع

کلیلی چییە؟

خـــامیسە

کلیلی هەموو قفڵە ژەنگرتووەکانە .. کلیلی هەموو دەرگا داخراوەکانی ئەم شارەیە .. ئەزانی پیاوەکە ئێمە ئابلۆقە دراوین؟

عەبدولسەمیع

ئەزانم بەڵام وڕێنە چی بکات؟

خـــامیسە

ئابلۆقەکە دەشکێنێ و ڕزگارمان دەکات.

عەبدولسەمیع

وڕێنە و پەتا.

خـــامیسە

ئەسپێکی بەڵەکمان پێدەبەخشێ .. زین و ڕەشمەو پریاسکەمان ئەداتێ تا کۆچی پێبکەین .. عەبدولسەمیع پێیانبڵێ بالێم دوور بکەونەوە .. با بۆ ئەو شوێنەم بەرنەوە کە لێوەی هاتووم بێ لە هێمنی و بێدەنگی .. بێ لە فەرمان و جوڵە و دوورکەوتنەوە لە زۆر بڵێی هیچی کەم لێیان ناوێ .. هیچ .. باواز لەم ژیانی کولەمەرگییە بهێنین .

عەبدولسەمیع

سـەیرە مـن نەمئـەزانی تا ئـەو ڕادەیـە غەمگینی؟

خــامیسـە

باسی غەمگینیم بۆ مەکە من وەکو تۆ ئاسودەم .. ئاسودەییش سۆزی مـەرگم پێئـەبـەخشـێ .. سـۆزی فەوتـان و تـوانـەوە.

عەبدولسـەمیع

دەبوو تۆ ئولا بوویتایە خامیسـە.

خــامیسـە

ئـەوە چـارەسـەر نییـە.

عەبدولسـەمیع

بـۆچـی؟

خــامیسـە

چونکە دەبوو کچێکی تر لـە جێی من خامیسە بێ .. من ئێستا لـە هیچ شتێک پەشیمان نیم. ئەوەی بەلامەوە گرنگە ئەوەیە کە بەمزوانە دێن.

عەبدولسـەمیع

مـەبـەسـتت لـە کێیـە؟

خــامیسـە

حـەسـەن و حسـێن دەڵێم.

عەبدولسـەمیع

هــەمـدیـســان.

خــامیسـە

ڕازق و مـەرزوق و ڕازی و ڕەزوان و حـەمید و حـەمدان .. ئەم دنیایە پڕ ئەکەن لـەخۆشنودی .. ڕۆژگاری هەژاری و کڵۆڵیم لـەبیردەبەنەوە بەڵام بۆچی وا دواکەوتن؟ هەر لـەبەرئەوەیە کە تۆ حـەز بە هاتنیان نـاکـەی؟

عەبدولسـەمیع

ئـەوە چـی ئـەبزرکێنی؟

خــامیسـه

یان تۆ توانای بەخشینت نییە؟ بێگومان تۆ نەزۆکی و نەوەت لێناکەوێتەوە عەبدولسەمیع.

عەبدولسـەمیع

نەخێر وانییە .. ئەی ئەو هەموو مەخلوقاتە چییە کە ئـەیبینی. ئەوانە بەشێکن لـه من .. خامیسـه تەماشای ئەو ئاشـه هەواییيە بکە.

خــامیسـه

ئەوانـه بـەتـەنـیا دارن.

عەبدولسـەمیع

ئـەی ئـەو ئـەسـپـە دارینـەیە؟

خــامیسـه

ئـەوە شـتـێکی مـردووە.

عەبدولسـەمیع

ئـەوانـەش داهـێنـراوەکانی تـرن.

خــامیسـه

ئەوانە هیچ نین .. تەنیا پارچە دارن .. ئەوەی من ئەمەوێ ئەو مەخلـوقـاتـانـەن کـە نـاویـان هـەیـە.

عەبدولسـەمیع

ئەوانـەش نـاویـان لـێئـەنێم.

خــامیسـه

مـەبـەسـتـت کێیـە؟

عەبدولسـەمیع

داهێنراوە مەزنەکانم ئەڵێم .. ئاشەکە ناو ئەنێم مەرجانە ..
مەرجانەی کچم.

خــامیسـە

بـەتـەنیـا بووکـەشـوشـەیـە و هـیـچـیـتر.

عەبدولسـەمیع

لـە ئێسـتـا بـەدواوە ئـەسـپـەکـە نـاو ئـەنێم.

خــامیسـە

چـی نـاو ئـەنـێی؟

عەبدولسـەمیع

(بیـر ئـەکـاتـەوە) نـاوی لـێئـەنـێـم ڕازی.

خــامیسـە

نەفرەتت لێبێ عەبدولسەمیع .. ناوەکەیت لێدزیم .. نازانی ڕازی کوڕمە و بەمزوانەش لەدایکئەبێ .. تۆ هەمیشە سەرقاڵی ئەو گەمە بێتامانەی .. ئەوانە بتەکانتن ..
دڵنیابە بە کەڵکی هیچ شتێک نایەن.

عەبدولسـەمیع

(بۆ خۆی) ئـەوانـە مـرۆڤـایـەتـی ڕزگـار ئـەکـەن.

خــامیسـە

تۆ ئەوەت لەبیرە کە گەمەکردنیش ڕۆژگاری خۆی هەیە ..
ئەو ڕۆژگارە بـەسـەرچـوو .. تێپـەڕی عەبدولسـەمیع.

عەبدولسـەمیع

نـەخێر .. هـێشـتـا بـەسـەر نـەچـووە.

خــامیسـە

ڕۆژێک عەبدولسەمیعی مناڵ بەم دنیایەدا تێپەڕی ..
لێرەوە هات و وون بـوو.

عەبدولسەمیع

مـن وونبووم .. نـابینی هێشتا لەبـەردەمـتـام .. تەماشامبکە.

خــامیسـە

تـۆ عەبدولسەمیعی پـیـاوی.

عەبدولسەمیع

من بەتەنیا عەبدولسەمیعم .. منالّێکبم یا پیرەمێردێک هەردووکیان لـەلام وەک یەکە .. تۆ بۆچی سنوورێک لـەنێوان من و دەروونما ئەکێشی؟ بۆچی لـە خـۆمـم دوور ئەخەیتەوە؟
من عەبدولسەمیعم و بڕایەوە.

خــامیسـە

عەبدولسەمیع تۆ باسی دنیاو گەردوونم بۆ ئەکەی .. ئـەوەی هەبووەو نەبووە . بەڵام ئەوەی بەلای منەوە گرنگە ئەم ماڵـەیە .. تێئەگەی.

عەبدولسەمیع

ئـەمـە مـاڵ نـییـە .. ئـەمـە هـەمـوو جـیـهـانـە ئـافـرەت.

خــامیسـە

تۆ تەنیا بیر لـە خۆت ئەکەیتەوە .... هەمیشە منت لـەیادکردووە . من و منالّـەکانت لـەیاد کردووە .. ئەی مێردە بەویقارەکەم ئـەزانی مـن بـازنـی ئـاڵـتـونـم نـییـە؟

عەبدولسەمیع

چـۆن شـتـی وا ئـەبیٚ؟

خــامیسـە

نە گوارەم هەیەو نـە ئەڵقەو نە جلوبەرگ .. هەر هیچ شتێکم نییە.

عەبدولسەمیع

دڵنیابە کچەکەی خاڵە مەئمون هەرچییەکت ئەوێ
پێمبڵێ بۆتدەکرم.

خـــامیسـه

زۆر جـار گوێم لـەو قسانـەت بـووە.

عەبدولسەمیع

گوێمەدەرێ .. ئەمجارەش گوێی لێبگرە با ئەمە دوا جار بێ.

خـــامیسـه

(بەنازەوە) تۆ منت خۆشناوێ عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

نـا ئەمە ڕاست نییە .. من

خـــامیسـه

تکایە هیچ شتێک مەڵێ .. ئەوەندە زۆر بڵێیت کرد دڵم تەقی
تکایە تۆزێک بێدەنگبە .. بێدەنگ.

عەبدولسەمیع

فەرمانتە خانمەکەم.

خـــامیسـه

حەزئەکەم لە جێی خۆت ئەو قسە بکا.

عەبدولسەمیع

ئـەو کـێیـە؟

خـــامیسـه

گـیرفانت ئـەڵـێم.

عەبدولسەمیع

بەڵام گـیرفـانـم لاڵـە.

خـــاميســه

ئەوە ئەڵێی چی؟

عەبدولسەمیع

کەڕیشە.

خـــاميســه

چاوت لێیە؟ پێمنەگوتی خۆشتناوێم.

(بەتوڕەییەوە قسەی پێئەبڕێ)

پێمگوتی قسە مەکە .. ئەتناسم عەبدولسەمیع

ڕەزیل و پیسـکەی.

عەبدولسەمیع

هیچ شکنابەم خامیسە .. گوێبگرە هەرچی داوا ئەکەی بۆتیدەهێنم.

خـــاميســه

بەڕاستە؟

عەبدولسەمیع

بەڵێ .. بەڵام کەمێک سەبرم لێبگرە.

خـــاميســه

سەبر ئەگرم .. بەڵام تاکەی؟

عەبدولسەمیع

تا ئەو کاتەی خوا ئەیەوێ .. خوای بەخشندەو میهرەبان ..
خاوەنی ڕۆژی دوایی .. تۆ ئەپەرستین و هەر تۆش پشتوپەنامانی.
ڕێگەی ڕاست و ڕەوانمان نیشاندە.. ڕێگەی ڕاستی ئەوانەی کە لێیان خۆشبوی نەک ڕێگەی ئەوانەی کە ڕق و نەفرەتی خۆتت بەسەرا ڕژاندن.

(بەشێوەیەکی منااڵنە ئەیخوێنێتەوە)

خـــاميســه

گاڵتەم پێئەکەی ئەی نەفرەتی؟

عەبدولسەمیع

نا گاڵتەت پێناکەم .. باوەڕم پێبکە .. بەچاوی خۆت ئەیبینی .
سەیرو سەمەرە ئەبینی .. ئەم جلانەم ئەگۆڕم و ئەچمە دەرێ.

خـــامیسە

ئەچیتە دەرێ؟ هەرچییەک ئەڵێی ئەوە مەڵێ.

عەبدولسەمیع

ئەچم کارەبا چییە مەزنەکە بانگئەکەم.

خـــامیسە

ئەبا مسکین ئەڵێی؟

عەبدولسەمیع

بەڵێ .. ئیتر ڕۆشنایی دێتەوە ناو ئەم ماڵە تاریکە ..
لەژێر تیشکی خۆری بەیانیانا ئەتبینم کە تاوەکو
ئێستا بۆمنەکراوە بتبینم .. زۆر دواکەوت خامیسە ..
دەبوو تۆزێ زوتر بەدوایا بچوومایە .. بەڵام گرنگنییە ..
گرنگ ئەوەیە کە ئارەزوویەکی سەرشێتانەم هەیە بۆ گۆڕینی دنیا

خـــامیسە

ئەوەی کە بەلای منەوە گرنگە ئەم ماڵەیە.

عەبدولسەمیع

لەناو لەپی دەستما هەموو ئەو شتانەت بۆ دەهێنم کە
ئارەزوویان ئەکەی.

خـــامیسە

داوای شتی زۆر ناکەم.

عەبدولسەمیع

دەبێ پەنجە ئەفسوناوییەکان ئەم ماڵە جوانبکەن ..
ئەو پەنجانەی کە هەموو شتێک ئەگۆڕن.

خــامیسـه

عەبدولسـەمیع .. ئـەم شـتـانـه ڕاسـتـن؟

عەبدولسـەمیع

بـەڵێ ڕاسـتـن خـامـیسـه.

خــامیسـه

من زۆر لـەو بـه پـەرۆش بوونـەت ئـەترسـم.

عەبدولسـەمیع

سەیرە! له پەرۆشبوون و لـه سڵـەمینەوەشم ئەترسی! من لێت ناگەم بەڵام گرنگنییه .. تۆ هەوڵبه لـەماڵەوه بی .. ئەگەر ئـەبامسکین هات و لـه دەرگایدا لـێیبکەرەوه .. من ئەڕۆم خامیسه .. ئـەڕۆم تـا بتوانم ئـەم ژیانـەمـان بگۆڕم منیش وەک تۆ خامیسه لـەم تاریکی و چاوەڕوانییـه بێزاربووم بێزار.

خــامیسـه

نـەکـەی بێ ئـەبـا مـسـکـین بێیتـەوه.

عەبدولسـەمیع

دڵنیابـه .. تـۆزێکیتـر دێ.

(دەڕواته دەرێ)

تاریکی

هەناسەی سێیەم

عەبدولسەمیع ئەبێ بە کارەباچی

(دوای چەند ساتێ لە ڕووناک بوونەوەی شانۆ لە دەرگا ئەدرێ ..
خامیسە بەخێرایی دەرگا ئەکاتەوە .. عەبدولسەمیع لە بەرگی
کەسایەتییەکی نوێدا دێتە ژورێ. پیرەمێردێکی کورت بین و گوێگرانە ..
زۆربڵێیە و قسەکانی بێسەرو بەرن.
پەیژەیەکی لەسەر شانە و گونیەیەکیش شتومەکی ئیشکردنی تیایە)

خـــامیسـە

فەرموو قوربان .. زۆر دەمێکە چاوەڕێت ئەکەم.

ئـەبا مـسـکیـن

چاوەڕێی منت ئەکرد؟
(بۆ ماوەیەک ناوی ئەبا مسکین دەبێ)

خـــامیسـە

جەنابت ئەبا مسکینی .. وانییە؟

ئـەبا مـسـکیـن

بەڵێ خۆیەتی .. ئەوەی واناڵێ فەرموو با بەڵگە و شایەت و دەلیل
بێنێ .. من ئەبا مسکینی مەزنم .. هەڵبەت لەبارەی منەوە شتێکت بـیـسـتـووە؟

خـــامیسـە

بەڵـێ بەڵـێ .. زۆرم بیستووە.

ئـەبا مـسـکیـن

زۆر باشە .. کەواتە من وەستایەکی سەیروسەرسوڕهێنەرم ..
ئەمـەش لـە گـەورەیـی خـواوەیـە.

خـــامیسـە

باسی تۆیان زۆر بۆ کردووم.

ئەبا مسكين

لەدەستم دێ هەموو ئەو شتانە چاك بكەمەوە كە مرۆڤ دروستی كردون و هەر خۆشی خراپی كردون وەك كارەبا و بۆری ئاو و سەلاجە و سەعات و پاسكیل و سەیارە و فڕۆكە و شەمەندەفەرو كۆلارە.

خـــامیسـه

لـەوە ئەچێ داهێنـەر بیت؟

ئەبا مسكين

حەز ئەكەم بۆ زانیاری تایبەتی خۆشت ئەوەت پێبڵێم كە من بۆیاخچیم .. دارتاشم .. ئاسنگەرم .. قەسابم .. وەستای خانووبەرەم .. نانەوام .. پۆلیسی خۆبەخشی هاتووچۆم.

(فیكەیەك لە گیرفانی دەردەهێنێ و دەكەوێتە فیكە كێشان و دەستی بۆ هەر چوارلای خۆی دەجوڵێنێ)

لە هەر هەموو پیشەكانا شارەزام .. سەرباری ئەوەش هەژارو كڵۆڵم لەوە ئەچێ خەڵكی ئەم شارە هەموو كوێر بووبن.. بەڵام سوپاسی خوا ئەكەم كە هەروەكو دەمبینی خراپ نیم .. لە گەورەیی خوا بێهومێد نابم .. خوا دەروازەی هەموو زانستەكانی بۆ واڵا كردوم و چاك ئەكەمەوە هەموو شتێ

خـــامیسـه

من تەنیا ئەمەوێ كارەباكەم بۆ چاكەیتەوە.

ئەبا مسكين

خەم مەخۆ بۆت چاكئەكەمەوە .. تەنیا بەشتێك ناوێرم و توانام بەسەریا ناشكێ.

خـــامیسـه

ئەو شتە چییە ئەبا مسكين؟

ئەبا مسكين

ئەو شتەیە كە خوا خولقاندویەتی و مرۆڤ شێواندوێتی .. ئەوە كاری من نییە و پەیوەندیشم پێوەی نییە.

خـــاميسـه

خەمت نەبێ .. هـەمـوو شتەکانی ئەم مـاڵـە مـرۆڤ دروستی کردوون.

ئـەبا مـسـکـین

دە ئـەوەنـدەی چـاوتـروکـانێک بـۆت چـاکئـەکـەمـەوە.

(پەیژەکە دائەنێ و لـەو وایەرانە وردئەبێتەوە کە شۆڕبوونەتەوە دەسـتئـەکـا بـە فـیـکـەکـێشـان)

خـــاميسـه

وەســتـا گـیـان ئـەم وایـەرانـە چـییـانـە؟

ئـەبا مـسـکـین

ڕیـشـی خـۆمـیـان تـیـا ئـەبـینـمـەوە ئـافـرەت.

خـــاميسـه

ڕیــشــی خــۆت؟

ئـەبا مـسـکـین

گـوێبـگـرە .. ئـا .. خـۆ تـۆ نـاوی خـۆشـت پـێنـەگـوتـم.

خـــاميسـه

نـاوم خـامـیـسـەیـە قـوربـان.

ئـەبا مـسـکـین

گوێبگرە خامیسە .. یەکێک لـە شتە سەیرەکانی ئەم دنیایە ئـەوەیە کـە ڕیشـێکی درێژو بیـنـاییـیـەکی کـورتـی دامـێ.

خـــاميسـه

هــیــچ تـێـنــاگــەم.

ئـەبا مـسـکـین

من کابرایەکی ئەوەندە ناسراوم هەموو خەڵکی شتەکانم ئەزانن کەچی مــن شــتــی کــەس نــازانــم.

خــاميســه

بـۆچــی ئـەبــا مـسـكـيـن ؟

ئەبا مـسـكين

لـەبەرئەوەی كەمێک گوێمگرانە .. تكات لێئەكەم خاميسە كە قسە ئـەكـەيـت دەنـگـت بـەرزكـەرەوە.

خــاميســه

بـەسـەرچــاو مــامــە گـيــان.

ئەبا مـسـكين

هێجگار واش نا .. كەمێک نزمتر .. نە بە چرپە بدوێ و نە بە قيـژەش .. تێدەگەيت.

خــاميســه

بـــەڵێ تـێگـــەيـشـتــم.

ئەبا مـسـكين

هيچ شتێک لـە خۆيەوە بـەهێز نابێ مەگەر لـەسەر لاوازبوونی شتێكی تـر .. ئەوە خووی وايەر و خووی ڕيشمە ..

ئەزانی نهێنی ئەم دنيايە چــييــە ئــافـرەت؟

خــاميســه

نـــەخـێــر نــازانـــم.

ئەبا مـسـكين

دەمخۆش .. هيچ كەسێک لـە حەقيقەتی ئەم دنيايە تێناگات ئەگەر وەک من حــەكـيم و زانا و فەقێيـەكـی سـۆفـيـگـەر نـەبێ.

(لـە بنـميـچـەكە وورد ئەبێتەوە) هـێی دنـيــا .

خــاميســه

دنـيــا چــييــەتـی؟

ئەبا مسکین
کتومت بەو وایەرانە ئەچێ.

خامیسە
ئەی ئەو وا یەرانە چییانە؟

ئەبا مسکین
پەنا بەخوا .. سەیر تێکەڵاو بوون .. بڕوانە ئافرەت ..
هەندێکیان لێرەوە هاتوون و هەندێکیان لەوێوە .. ئەمانە سوورن ..
ئەوانە زەردن .. هەموو ڕەنگێکی تیایە .. تێکچڕاون و لێکئاڵاون و
بەربوونەتە یەک و شۆرت ئەکەن .. ئەو هێڵانەش شۆڕبوونەتەوە ..
چاوت لێیە خامیسە؟

خامیسە
چاوم لێیانە.

ئەبا مسکین
لە کۆنیا شەوق و ڕەنگیان نەماوە.
(ئەکۆکێ) ئاخ لە دەست ئەم ڕۆژگارە سەگبابە.

خامیسە
تۆ هاتووی کارەبا چاکەیتەوە چیتداوە لەم قسانە.

ئەبا مسکین
کارەبای چی؟ ئا بیرم کەوتەوە.

خامیسە
ئۆخەی شوکر.

ئەبا مسکین
تۆ خێزانی کێی؟

خامیسە
عەبدولسەمیع.

ئەبا مسکین

ئەیناسم و بە خزمەتی شادبووم .. لەم ماوەیەدا سەردانێکی کردم .
بە تەواوی بیرم نەماوە کەیبوو .. ڕەنگە مانگێک .. ڕۆژێک یان
کاتژمێرێک لەمەوبەر بوبێت .. خوا ئەزانێت .. بەڵام ئەوەم لە بیرە
کە داوای لێکردم کارەباکەی بۆ چاک بکەمەوە ..

خامیسە

باسی تۆی بۆ کردم ئەبا مسکین.

ئەبا مسکین

بەڕاستە؟ چۆنی باسی کردم؟

خامیسە

باسی ئەوەی کرد کە تۆ سەرسوڕهێنەرترین سەیروسەمەرەی .. حەکیمێکی زانا و ساحیرێکی گەورەی.

ئەبا مسکین

ڕاستە من ساحیرم بەڵام ئەم وایەرانە ئافرەت.

خامیسە

چییانە؟

ئەبا مسکین

سیحریش لە ئاستیانا دەستەوەستانە .. بەڵام دڵنیابە هەموو هێزی
خۆم کۆئەکەمەوە و چی توانای ئەقڵیم هەیە هەمووی ئەخەمە گەڕ تا
هەموو ئەو شتانەم بیرکەوێتەوە کە لەبارەی زانستی کارەبا و فیزیا و
کیمیاوە دەیانزانم .. ئەگەر چی ئەمەش ئەوەندە ئاسان نییە ..
تەنیا شتێکم بەکەڵک دێ .. ئەویش وورد بوونەوەیە .. ئێستا
لەکوێی بهێنم؟
(چاوی بە ئەسپەدارینەکە و ئاشە هەواییەکە ئەکەوێ)
ئەو شتانە چین ئافرەت؟

خامیسە

ئەوانە ئەڵێی .. نازانم.

ئەبا مسکین

پێموایە شتی ترسناکبن .. زۆر ترسناک.

خــامیسه

نا ئەوانە تەنیا یارین .. یاری بێکەڵک.

(بە حەسرەتەوە پێئەکەنێ)

ئەبا مسکین

پەنا بەخوا.. بەو داهێنراوانە ئەڵێی بێکەڵک .. پێموایە ڕێزی داهێنەرەکەیت لا نییە .. ئێستا پێمگوتی گرنگ ئەوە نییە شتی سەرسوڕهێنەر دابهێنی .. گرنگ ئەوەیە کەسێک پەیدا بکەی ڕێز لەو شتە سەرسوڕهێنەرانە بگرێت و لێیان تێبگات.

خاتونەکەم کار جوانترین ڕەونەقی پیاوە .. ڕێکوپێکی ئەو داهێنراوانە نیشانەی ووردبینی خاوەنەکەیەتی.

خــامیسه

عەبدولسەمیع ووردبینە؟

ئەبا مسکین

ئەو هەموو نیزام و ناسکییە بەڵگەی ئەوەیە کە خۆشی کەسێکی بە نیزامە.

خــامیسه

ئەگەر باسی نیزام بکەی ئەو خوای نیزامە.

ئەبا مسکین

پەنا بەخوا (لە ئەسپە دارینەکە وورد ئەبێتەوە)

خــامیسه

تەماشای چی ئەکەی؟

ئەبا مسکین

هێشتا داهێنەرەکان لەم دنیایەدا ماون ..

(پێئەکەنێ) من زۆر پەشیمانم لەوەی کە ئەمگوت
ڕۆژگاری بلیمەتی بەسەرچوو. ئای تۆ چەند بە هەڵەدا چووی
ئەبا مسکین .. ئەی ئەو ئامێرانە چین خـــامـیـســـە؟

خـــامیسـە

ئەوە ئەڵێی؟ عەبدولسەمیع پێیئەڵێ ئاشی هەوایی.

ئەبا مـسکین

شتێکی باش ئەکات ئەگەر جارێکیتر گەڕابێتەوە بۆ هەوا.

خـــامیسـە

عـەبدولـسـەمیع بـاش ئـەکـات؟

ئەبا مـسکین

تۆ ئەزانی خانمەکەم ئایندە هەمووی بۆ هەوا و
گەردەلوول و ڕەشەبایە.

خـــامیسـە

من تەنیا ئەوە ئەزانم کە کارەبای ئەم ماڵە دەبێ چاکبکرێت.

ئەبا مـسکین

چاکیئەکەم .. ئەمڕۆ نا بەیانی .. دوو بەیانی .. ساڵێکی تر .. من
پێویستیم بە ووردبینییە .. ووردبینی لە کوێ بهێنم؟

خـــامیسـە

ئەوە من جێتدەهێڵم تابتوانی بیربکەیتەوە.

(دەیەوێت بڕوات)

ئەبا مـسکین

جـارێ چـاوەڕێکـــە.

خـــامیسـە

چـــیت دەوێ؟

ئەبا مسكين
كوپێک چام ئەوێ تا کەمێک مەزاجم خۆشبێت و مێشکم بکەوێتەوە ئیش.

خـــامیسـه
بەسەرچاو هەر ئێستا.

(دەیەوێت بڕوات)
ئەبا مسكين
(لە وایەرە شۆڕەوەبووەکان وورد ئەبێتەوە) ئای کچی سەگ.

خـــامیسـه
(کە گوێی لەو ووشەیە دەبێ دەوەستێ)
ئەوە لەگەڵ کێت بوو ئەبا مسکین؟

ئەبا مسكين
لەگەڵ دنیامە .. بێجگە لەو کێ شایەنی جوێن و نەفرەت و قسەی سوکە؟ ئەو دنیایەی دەمانهاڕێت و دەیپەرستین .. ئازارمان ئەدا کەچی خۆشماندەوێ .. جێمان دەهێڵێ و بەردەوام لێی نابینەوە.

خـــامیسـه
چاکتر نییە بیر لە وایەرەکان بکەیتەوە؟

ئەبا مسكين
وایە .. تۆ ئەتوانی برۆی بەلای کاری خۆتەوە.
(کەلوپەلی ئیشکردن
دەبا و دەچێتە سەر دوا پلەی پەیژەکە و وایەرە
شۆڕەوەبووەکان بەدەستەوە ئەگرێ)
ئای بۆگەن .. ئەڵێی مەتەڵێکی سەخت و گرانیت ..
هەر لەم وایەرانە ئەچی ..
لەکوێوە دەستپێدەکا و لە کوێدا کۆتایی پێدێت و کامە ناوەڕاستێتی؟
کوا سەرەتا و کۆتایت؟ تەنیا خوا ئەزانێ .. کۆمەڵێ وایەری کۆن و تێکئالاون .. ئەمەیان هی ئەوەیە .. زانیمان ئەمە گەرمی و ڕۆشنایی و شتی وا دەهێنێ .. ئەی ئەمەیان ئەبا مسکین؟

(كۆمەڵێ وایەری بەدەستەوەیە)
پەنا بەخوا وەکو من پچڕاوە .. تەنانەت وایەریش هەتیو و
بێ نەواو سەرخۆش و بێوەژن و تەڵاق دراویان تیایە.
ئەم وایەرە پچڕاوانەش گەرمییان بۆ ناچێ و هەست
بە هۆگری و ژیان و خۆشەویستی ناکەن ..
وەکو من ئاوارەن .. ئای لەم دنیا سەگبابە.
یەکێک ئەڵێ ئەوە باوکمە و یەکێک ئەڵێ ئەوە هاوڕێمە ..
یەکێکی تر مام و ئامۆزا و خاڵ و خاڵۆزا و بن و بنوچە ..
هەموو شتەکان لە یەکتری ئاڵاون
تۆ نەبی ئەبامسکین تاکو تەنیا بێ بنو بنەچەیت .
نە لە بنەچەیەکی ڕۆژهەڵاتیو نە لە بنەچەیەکی ڕۆژئاوایی.
نە لێرەیت نە لەوێ .. هەموو دنیا لەم هێلانەدا ڕەنگئەداتەوە .
تیایەتی تازەیەو بریقەی دێ .. هەشیانە کۆنو ڕزیوە .. هەندێکیان
بۆ چاک بوونەوە دەشێنو هەندێکیشیان چارەسەرو شیفا هەڵناگرن
باوەڕت بەخوا بێ ئەبا مسکین.

(خامیسە بە سینییەکەوە دێتە ژورێ)

خامیسە

خۆ زۆرم پێنەچوو؟

ئەبا مسکین

نا نا.

خامیسە

چایەکی وام بۆ هێناوی تا ئێستا کەس چای واینەدیوە.

ئەبا مسکین

کەسیش چای واینەخواردۆتەوە .. ئەزانی کچی خۆم
ئەگەر شەڕێکی تازە ڕووبدات.

خامیسە

خوا نەکات.

ئەبا مسکین

ئـەوا بـەدڵـنيـاييـيـەوە لـەسـەر چـا هـەڵئـەگيـرسێت.

خـــاميـسـە

شـتـــی وا نـــابـێـت.

ئەبا مسكين

زۆر باش ئەبێت .. ئەوە پێشبینی خۆمە ئەیدرکێنم ..
ئامادەم لەبەردەم خەڵک و خوا و مێژوودا خاوەنی
قسەی خۆمبم.

(كيسەيەک توتن دەردەهێنێ و دەستئەكا بە پێچانەوەی سيگارێک
مژێكی لێئەدا و لە خانووەكە وورد ئەبێتەوە هەر وەک ئەوەی
بۆ يەكەم جـار بـيـبـيـنـێ.)

ئەبا مسكين

ئـەم مـاڵـە مـاڵـی مـن نـيـيـە.

خـــاميـسـە

(بۆ خۆی) ئەم پيرەمێردە باسی چیئەكا؟

ئەبا مسكين

بـێـگـومـان تـۆش خـێـزانـی مـن نـيـت.

خـــاميـسـە

بـــە دڵـنـيـايـيـيـەوە وايـــە.

ئەبا مسكين

خـێـزانـەكـەی مـن نـاوی مـەنـانـە.

خـــاميـسـە

سـەيـرە ئـەو نـاوەم زۆر بـيـسـتـووە.

ئەبا مسكين

نا پەشيمان بوومەوە .. ئەوەش مافی خۆمە چونكە
ئەو ناوە زۆر كۆن و ناخۆشە .. ئەتوانم هەر ناوی

لێنەنێم .. وانییە؟ یاخود ژمارەیەکی بدەمێ وەک
رابیعە یان خامیسە.

خـــامیسـه

بـەڵام مـن خـامـیسـەم.

ئـەبا مـسکین

تـۆ خـامـیسـەیـت؟

خـــامیسـه

بـەڵـێ خـێزانـی عـەبـدولـسـەمـیـعـم.

ئـەبا مـسکین

عەبدولسەمیع ؟ ئا .. دەیناسم .. بـەڵام ئەوەی منی سەرسام کردووە
ئـەوەیـە کـە چ کورِی سـەگێ منی خستۆتـە سـەر ئـەم پەیژەیە؟

خـــامیسـه

تـۆ بـە خـۆت سـەرکـەوتـیـت.

ئـەبا مـسکین

خۆم؟ سەیرە! پێمبڵێ خانمەکەم ئەگەر ئەم ماڵە ماڵی عەبدولسەمیع
بـێ مـن چـی ئـەکـەم لـێرە؟

خـــامیسـه

هـاتـوی کارەبـاکـە چاک بکـەیـتـەوە .

ئـەبا مـسکین

من کارەبا چاک بکەمەوە؟
(تورِەهاتی بەخۆی دێ)
سەیرە من فرِم بـەسـەر کارەباوە نییە مەگەر تازە فێربووبم ..
(دائەبەزێ)
خوا بتبەخشێ باوکە .. هەمیشە پێیئەگوتم
کورِم تۆ لـە کوللـە ئەچی هـەر ئەوە ئەزانی شتەکان
بشکێنیت و چاکیان نەکەیتەوە .. رِەنگە

من تەنیا ژمارەیەکی زیادەبم لەمسەر زەمینە
هەر لەبەر ئەوەش منیان هێناوە پێویستیان بە کەسێک
بووە ژمارەکانیان بۆ پڕ بکاتەوە.

خـــامیسـه
سـەیـرە تـۆش وا بـەخـۆت ئـەڵـێی؟

ئەبا مسکین
بـۆچـی نـا؟ ئـەوە حـەقیقەتـە خانمـەکـەم.

خـــامیسـه
بـەڵام خــەڵـکـی وات پـێنـاڵـێـن.

ئەبا مسکین
خــەڵکی چـی ئـەڵــێــن؟

خـــامیسـه
پێت ئەڵێن تۆ لەبارەی ڕووناکی و وایەر و کارەباوە زانایەکی گەورە و بلیمـەتی .. زۆر چیرۆکی سـەیروسەمـەرەت لێئەگێڕنەوە ..
تۆیان گـەیاندۆتـە کەشکەڵانی ئاسمان و بەخۆت نەزانیوە.

ئەبا مسکین
درۆ ئەکەن خامیسە .. بە نوری خوا درۆ ئەکەن منیش وەک ئەوان درۆزنم. شای درۆزنەکان منم. تا ڕۆژی زیندووبوونەوە نەفرەتی خوام لێبێ.

خـــامیسـه
گوێبگرە ئەبا مسکین ئێستا ئەو کارەبایەمان بۆ چاکئەکەی یان نا.

ئەبا مسکین
سـەیرە کچی خۆم خۆ من پێغەمبەر نیم؟

خـــامیسـه
بـۆ بـاسـی پێـغـەمـبـەر ئـەکـەی؟

ئەبا مسكين

ئەی باشە خۆ من بلیمەتی کارەبا نیم؟

خــامیسە

ئەوە چی ئەڵێی؟ تێکچووی؟

ئەبا مسكين

ئەترسم بەسەرکردەیەکی قسەزانم بزانی؟

خــامیسە

تــێنــاگــەم .. ســەیرە.

ئەبا مسكين

هەتا ئەگەر هەموو خەڵک و سەرزەمینیش بگۆڕم
بێ لە ئەبا مسكين چی تر نیم ..
پیاوێکی لانەواز و پەڕووت کە هیچ قورساییەکی نییە.
بێکەڵک و ڕیسوا .. نە درێژی هەیە و نە پانی .. نە بە هاتنم
شوێنێک پڕ ئەبێتەوە و نە بە ڕۆیشتنم جێگەیەک
چۆڵ ئــەبێ. (تەماشای بنمیچەکە ئەکات)
بڕوانە سەرەوە خامیسە .. ئەوە دنیای هــیــچ و پــووچــە.

خــامیسە

دنــیــا؟

ئەبا مسكين

هەموو پێغەمبەر و زانا و حاکم و فەقێ و سەرکردە و سوڵتان و
میرنشینەکان بەدەست مەسەلەی دنیاوە سەرسام بوون.
تەنانەت ئەبا مسکینی کــڵــۆڵــیشــی حــەیران کــردووە

خــامیسە

چیمانداوە لە دنیا پیاوەکە؟ ئەوانە تەنیا هێڵی کارەبان.

ئەبا مسكين

ڕاسته هێڵی کارەبان بەڵام لێکئالاون و دەستیان لە یەخەی یەکتری گیر کردووە و شەڕ ئەکەن.

خامیسە

ئێ دەوایە. بۆ ئەوەمان هێناوی چاکیان کەیتەوە.

ئەبا مسکین

منتان هێناوە ؟ بەڵام بۆچی؟

خامیسە

چونکە تەنیا هەر تۆ ئەتوانی چاکیان کەیتەوە ..
تۆ ئەبا مسکینی مەزنی هەوڵبدە بیربکەیتەوە.

ئەبا مسکین

گوێبگرە کچی خۆم ئەم ماڵە پێویستی بەوەستا نییە.

خامیسە

چۆن؟ ئەی ئەو وایەرە شۆڕەوە بووانە؟

ئەبا مسکین

ئەوانە پێویستیان بە موعجیزە هەیە..
موعجیزەیەک لە ئاسمانەوە بۆت بێتە خوارێ و ژیان
بەو ئێسقانە ڕزیوانە بەخشێتەوە.
گۆچانەکەی موسا هەیە. تۆ پێویستت بە ...
(لە بنمیچەکە وورد ئەبێتەوە)
ئەو هێڵانە لە یەکتری بێبەری بوون.
بە دزی و بە ئاشکرا ڕقیان لە یەکترییە و شەڕ لە دژی یەک
بەرپا ئەکەن. کێ ئەتوانێ ئەو کارەساتە
چاکبکاتەوە مەگەر خوا موعجیزەی بۆ ڕەوانە بکات.
من دەڕۆم ئافرەت. سڵاو لە عەبدولغەفوری مێردت بکە.

خامیسە

ناوی عەبدولسەمیعە.

ئەبا مسكين

عەبدولسەمیع؟! ئا ئەیناسم .. ئەم مێشکە بۆگەنەم خەریکە بەتەواوی دەشێوێ .. یادەوەریم وێرانبووە .

(لەکاتی ڕۆیشتنا ڕیشە خواستراوەکەی لێدەکەوێتە خوارێ)

خامیسە

ئەبا مسکین .. ڕیشەکەت لێکەوتە خوارێ.

ئەبا مسكين

سەیرە .. ڕیش چۆن دەکەوێتە خوارێ خانمەکەم؟

خامیسە

بەڵێ دەکەوێ .. بەتایبەتی ئەگەر خواستراو بێ وەک ئەمەی تۆ.

ئەبا مسكين

خواستراو؟! بەڵام ڕیشی خواستراو بۆچی؟! لە مەملەکەتی خوایا چی زۆرە موو زۆرە.

خامیسە

هەڵبەت بۆ ئەوەی هەڵدەگرن تا خەڵکی پێ لە خشتە بەرن.

ئەبا مسكين

خشتە بردن؟

خامیسە

بۆ گاڵتەکردن بەو ئافرەتە سادەو ساویلکانەی کە وەکو من وان. ئەبا مسکین ڕیشەکەت لەگەڵ خۆتا بەرەوە.

ئەبا مسكين

(لە ڕیشەکە وورد ئەبێتەوە) ئەوە ڕیشی من نییە.

خامیسە

دڵنیای لەوە؟

ئەبا مسکین

زۆر دڵنیام .. من مووم ڕەشە .. ئەم ڕیشەش ماشوبرنجییە.
کێ ئەڵێ ئەمە ڕیشی تۆ نییە؟

خامیسە

ژنان ڕیشیان لە کوێ بوو؟

ئەبا مسکین

ڕاستە .. ئەوەم لەیاد نەبوو ..
کەواتە ڕیشی عەبدولسەمیعی مێردتە.

خامیسە

بەڵێ ئەوە ڕیشی ئەو فێڵبازەیە (ئەکۆکێ) تۆ ئەزانی ئەبا مسکین لەم دنیایەدا کەسێ نییە هێندەی مێردەکەم سادە و ساویلکە و خەمسارد بێ.

ئەبا مسکین

نا تۆ زوڵمی لێئەکەی .. خۆم دیومە و قسەم لەگەڵ کردووە و هەواڵیشیم لە خەڵک پرسیوە .. لە دواییا بۆمدەرکەوت شاسواری هەموو عەرەب و عەجەمەکانە .. ئەمە شایەتییەکی هەقە کە دەرهەق بەو پیاوە گەورە و چاکە ئەیدەم.

خامیسە

(بە توڕەیی) بەسە .. ئیتر ئەم درۆ و فێڵبازییە با بەس بێ.
تەفرەم ئەدەی ئەی نەفرەت لێکراو؟ تۆ نەچووی بە شوێن کارەبا چییەکەیا؟ کوا ئەو بلیمەتە مەزنەی چووی بە شوێنیا؟

ئەبا مسکین

ئەوە منم .. من.

خامیسە

تۆ؟

ئەبا مسكين

بەڵێ منم .. ئەوەت بەلاوە سەیرە؟ من كارەباچییەكی گەورە و بلیمەتم و موعجیزەیەكی خوداییم كە هەرگیز دووبارە نابێتەوە.

خـــامیسـه

تۆ .. تۆ كێی؟ عەبدولسەمیعی یان ئەبا مسكین؟

ئەبا مسكين

من عەبدولسەمیعی كوڕی عەبدولبەسیری كڵۆڵم .. لەم دنیایەدا هەموو كڵۆڵین .. تەنانەت تۆش .. بەڵێ تۆش و ئەو و ئەوانیش و ئێمەش و ئێوەش. لەم دنیایەدا هەموو كڵۆڵ و داماوین .. ئەو دنیایەی هەمیشە هەڵمان دەلوشێ.

خـــامیسـه

ئەو جلوبەرگە شانۆییانەت فڕێدە .. لەبەرچاوما فڕێیدە.. پێمگووتی فڕێیدە ئەگینا ..

عەبدولسەمیع

(لێرەدا ئەبێتەوە بە عەبدولسەمیع) ئەگینا چی؟

خـــامیسـه

(بەهەمان هەناسەی عەبدولسەمیعەوە) ئەگینا لەبەرتا هەڵیئەتڵیشێنم.

عەبدولسەمیع

فڕێی ئەدەم خۆت سەغڵەت مەكە .. توڕە مەبە كچەكەی خاڵە مەئمون تووڕەبوون بۆ تەندروستیت باشنییە .. چەند جار دكتۆر ئەوەی پێگوتووی كەچی گوێی پێنادەی.

خـــامیسـه

حەز ئەكەم كەللەت ووردو خاشكەم تا بزانم چی تیایە.

عەبدولسەمیع

هیچی تیا نییە .. باوەڕكە هیچی تیا نییە.

خــاميســه

نا بەڵکو پڕێتی لـه فرتوفێڵ و درۆ .. هەر ئێستا کەللـەت بۆ ئەتەقێنم (بەدوایا ڕائەکات)

عەبدولسەمیع

چاوەڕێکە تا ئاڵاکە حازر ئەکەم.
(دەسترۆکەیەکی سپی ئەکا بە دارێکەوە)

خــاميســه

ئەوە چی ئەکەی؟

عەبدولسەمیع

ئەوە ئاڵای خۆبەدەستەوەدان و ئاشتی هەڵئەکەم ..
ئیتر وازم لێبێنە خامیسە .. ڕێزی ئەو ئاگربەستە بگرە کە ڕامانگەیاندووە.

خــاميســه

کوا هیچمان ڕانەگەیاندووە.

عەبدولسەمیع

ڕێزی پەیماننامەی جنێف بگرە دەنا خوانەکردە دەبیتە گوناهباری جەنگ.

خــاميســه

پێمبڵێ عەبدولسەمیع پێش من کەس ئەم قسانەی پێگوتوی؟

عەبدولسەمیع

کام قسانە؟

خــاميســه

تۆ سوک و ڕیسوای .. تۆ لەم دنیایەدا هیچ نیت.

عەبدولسەمیع

(پێئەکەنێ) چەند جارم گوێ لێبووە .. یەکەمینجار دایکم
 پێیگوتم .. خوا بیبەخشێ .. هەرچی ناووناتۆرەی ناشرین
هەیە بەسەریا دابڕیم تاوەکو لە گەڕەکا ناویان لێنام
منالّە جوانەکە.

خــامیسـە

 بەلاّم تۆ زۆر ناشرین و دزێوی عەبدولسەمیع .. ئەوەشم پێبلّێ کەس
هەیە وەکو من شلـکوتی مەرگی کردبی؟

عەبدولسەمیع

(بەکولّ ئەگری) تکات لێئەکەم منالّی پرئازارو ئەشکەنجەم
بیر مەهێنەرەوە .. توخوا دلّت بەو منالّە هەتیوە بسوتێ ..
بەزەیت پیابێتەوە .. خوا لەم دنیاو لەو دنیاش چاکت بۆ بکاو
لەمالّی پڕ خەوش و نەنگی دنیا بە بێخەوش بتباتەوە.

خــامیسـە

 ئەی منالّە بچکۆلەکە تۆ هێشتا گەورە نەبووی ..
پێویستت بە تەمێکردنە .. هیچ شتێکیش هێندەی
گالّۆک تەمێت ناکات.
(گالّۆکێک هەلّدەگرێ و لێی ڕائەوەشێنێ)
جوان تەماشایکە.
لە شەنگی و چەمانەوەی وورد بەرەوە .. تەماشای ڕەنگ و بالاّ و
هەیبەتیکە.

عەبدولسەمیع

 ئەوەتا تەماشای ئەکەم .. لەو شتە خواروخێچە تۆقیوم.

خــامیسـە

قسەی بێسەرو بەر مەکە هاروهاج .. بگرە (لێیئەدا) بگرە.

دەنگێکی دەرەکی

 (هاوارو نوزانەوەی منالّێکە .. دەنگەکە لەگەلّ جولّەی لێوەکانی عەبدولسەمیعا جووتە)
دایە گیان لێممەدە .. هەر ئەمجارە لێممەدە.

خــامیسـە

من دایکتم سەرسەری؟

دەنگـەکـە

بە فاتیمەی زەهرا ئیتر هاری ناکەم .. ئیتر شەڕەشەق ناکەم.

(کەمێک تاریکی)

(عەبدولسەمیع لە لایەک و خامیسە لە لایەکی تر دانیشتووە.
هەردووکیان بێدەنگن بە جۆرێک کە لەیەک زویر بووبن)

عەبدولسەمیع

(بە خەمباری) تۆ نازانی خامیسە من هەتیوم؟

خـــامیسـە

هەتیوی؟ هەزار جار ئەوەت بۆ دووبارە کردومەتەوە.

عەبدولسەمیع

هەزار جارم گووتوە کەچی تۆ هەر ڕقت لێم ئەبێتەوە ئەی تاوانبار.

خـــامیسـە

من ڕقم لێت ئەبێتەوە؟

عەبدولسەمیع

بەڵێ خوا فەرموویەتی خێر بەهەتیوان بکەن ..
من یەکێکم لەو هەتیوانە .. هەتیوێکی داماو و
دەربەدەر و بێسەرو شوێن کەچی تۆ ڕقت لێمئەبێتەوە.

خـــامیسـە

بەڵام عەبدولسەمیع تۆ وەک مناڵ ڕەفتار ئەکەی.

عەبدولسەمیع

ئێ جا چییە؟

خـــامیسـە

به درێژایی ڕۆژ هەر خەریکی یاریکردنی.

عەبدولسەمیع

ئەوە یاری نییە کچەکەی خاڵە مەئمون ..
ئەوانە داهێنراوی زانستین. داهێنراوی سەیرن .. سەیر .

خـــامیسە

نا تۆ بێ لە یاریکردن هیچیکە ناکەی .. بەیانی و نیوەڕۆ و ئێوارە
هەر خەریکی یاریکردنی .. بێزاربوونت بۆ نییە.

عەبدولسەمیع

بۆچی بێزار بم کە من بەوە کەیف خۆشبم.

خـــامیسە

ئەزانی عەبدولسەمیع تۆ لە شەختەی سیبریا ساردوسڕتری؟

عەبدولسەمیع

سیبریا ئەکەوێتە کوێوە؟

خـــامیسە

ئەزانی قسەکانم هەقە ئەتەوێ لەبیرمبەریتەوە.

عەبدولسەمیع

جا تۆ قسەی هەقت هەبووە؟

خـــامیسە

هەمیشە خۆت ئەدزیتەوە.

عەبدولسەمیع

ئەوەی بکەوێتە داوی تۆوە ئەتوانێ خۆی بدزێتەوە.

خـــامیسە

ئەڵێی بتی.

عەبدولسەمیع

بت ؟! دە بمپەرستە خامیسە .. بمپەرستە زەرەر ناکەی.

خــامیسـە

ناووردو خاشتئەکەم.

عەبدولسەمیع

ئاخر خوا ئەتکا بە پەنگ (چاو بۆ ئاسمان هەڵـەبڕێ) ببیەخشە ئاسمان .. خامیسەی ژنم ئافرەتێکی خراپ نییە بەڵام بەداخەوە گێلە.

خــامیسـە

سەیرە! ئومێدت بە هیچ نەماوە .. بەردەوام لـە شوێنی خۆت چەقت بەستووەو هەر ئەڵێی مردووی .. گوێبگرە عەبدولسەمیع ئەتوانی بە ئارەزووی خۆت بڕۆیت و سەفەر بکەی. ئەگەر پاسەوانی ئەم دیوارانە ئەکەی دڵنیابە کەس دیوارەکان نادزێ.

عەبدولسەمیع

چۆن تۆ بەجێدەهێڵم ؟ چاوەڕوانی چی لـە دەرەوە بکەم کە ماڵـەکەی ئێمە هەموو گەردونی لـەخۆگرتبێ؟

خــامیسـە

ئەگەر ئەتەوێ منیش لـەگەڵتا بێمە دەرێ دێم.

عەبدولسەمیع

نابێت .. ئاگات لێ نییە ئەحکامی عورفییان دەرکردووە؟

خــامیسـە

درۆیە .. ئەوە قسەی قۆڕە خۆت هەڵتبەستووە.

عەبدولسەمیع

باوەڕکە تەنانەت هاتوچۆشیان قەدەغە کردووە.

خــامیسـە

درۆو دەلـەسەیە.

عەبدولسەمیع

قسەکردن و کۆبوونەوە و هەناسەدانیشیان قەدەغە کردووە .. ئەگەر بچمە دەرەوە خامیسە ئەمکوژن .. بەو تەمەنە کەمەتەوە ئەتەوێ بێوەژن بکەوی؟ باوەڕ ناکەم حەزکەی بەتایبەتی لە ئێستادا کە چاوەڕێی هاتنی منالەکان ئەکەی .. هاتنی حەسەن و حسێن و ڕازی و ڕەزوان. پێمبڵێ خامیسە ئەگەر خوا کردی و مردم بۆمئەگریت؟

خــامیسـە

نازانم.

عەبدولسەمیع

ئاخ .. کەواتە دڵنیانیت لەوەی بۆمدەگری یان نا؟

خــامیسـە

لە کوێوە دڵنیابم کە نە تۆ مردنت تاقیکردبێتەوەو نە منیش دوری و دابڕانی تۆم بینیبێ؟

عەبدولسەمیع

کەواتە کچەکەی خاڵە مەئمون وایدابنێ من مردوم ..
یان خەریکە ئەمرم .. کوا کفنەکەم؟
(دەچێتە سەر چرپاکە)
مەلاو خەڵکم لە دەور خڕ کەرەوە با نوێژم لەسەر بکەن و قورئانم لەسەر بخوێنن .. بخوردم بۆ بسوتێنن.

خــامیسـە

ئەوە چیئەکەی؟

عەبدولسەمیع

بێدەنگبە و مردنەکەم لێمەشێوێنە .. ڕێگەمبە ئامێز بۆ هێمنی و بێدەنگی والاکەم و گیانی خۆم بسپێرم.

خــامیسـە

سەر بەقوڕت پێیەتە پێکەنین عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

ئافرەت تۆ پێویستە شیوەن بگێڕیت.

خـــامیسـه

ڕاستە وایە بەڵام ئەترسم بێزارت بکەم (پێئەکەنێ)

عەبدولسەمیع

لـه هیچ مەترسە .. من و مردن برای یەکین .. نە مردن لە من ئەترسێ و نە منیش لـە مردن ئەترسم.

خـــامیسـه

تۆ هەر خەریکی وڕێنەکردنی.

عەبدولسەمیع

ئەی خودایە نیەتم هەیە بمرم ..
نیازم هەیە لەم دنیا بۆگەنە بچمە دەرێ ..
ئەمەوێ لـەم کۆیلایەتییە ئازادبم .. ئاواتمە بفڕم .. بڕۆم و ئازادبم (سەرچەفەکە ئەدات بەسەر خۆیا) خامیسە مردم.

خـــامیسـه

نابێ.

عەبدولسەمیع

پێمگوتی مردم .. ئێستا ئەتوانی بگریت ..
ئەی خامیسەی کچی خاڵە مەئمون با گوێم
لـە دەنگە ناقۆڵاکەت بێ.

خـــامیسـه

بەڵام فرمێسک لـە چاوم هەڵناوەرێ عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

ئەوە چی ئەڵێی؟ کەواتە منت خۆشناوێ؟

خـــاميسـه

نا من هەرگیز وامنەگوتووە.

عەبدولسەمیع

ئای تۆ چەند بێهەست و سۆزی خانمەکەم.
تۆ هەمیشە چاوبرسی بوویت و شتە پیسوپۆخڵەکانی
خۆشت زۆر بەلاوە بەنرخبووە.

خـــاميسـه

گوێ بگرە عەبدولسەمیع چۆنە بە پیاز جنین خۆمبخەمە گریان؟

عەبدولسەمیع

بە چی خۆت بخەیتە گریان؟

خـــاميسـه

بە پیاز جنین .. باشترین شتە بۆ ئەوەی فرمێسک بەخوڕ بە چاوما بێتە خوارێ .. من بەوە ڕاهاتووم .. یەکسەر چاوم پڕ ئەبێ لە ئاو .. ئەوەت بە لاوە چۆنە؟

عەبدولسەمیع

چی ئەکەی بیکە.

خـــاميسـه

بەڕاستە؟

عەبدولسەمیع

هەرچییەک ئەهێنی بیهێنە .. پیاز .. تەماتە .. لیمۆ ..
ئەی دڵڕەق گرنگ ئەوەیە بگریت.

خـــاميسـه

وەک خۆت ئەڵێیی بەسەرتا ئەگریم .. تەماشاکە عەبدولسەمیع.
تەماشا ... (تاوێ دەگری و تاوێ پێئەکەنێ)

عەبدولسەمیع

(تورەیە) ئای خوایە گیان ئەم ژنە ئۆینبازە خەریکی چییە؟

خــامیسـە

دەگریم عەبدولسەمیع دەگریم.

عەبدولسەمیع

تۆ پێئەکەنی .. من خەریکە گیان ئەسپێرم و تۆش پێئەکەنی
من لەم دنیایەدا بەختمنەبوو .. هەموو دەرگاکان
بە ڕووتا داخراون عەبدولسەمیع تەنیا دەرگای مردن نەبێ.
(پێئەکەنێ)
کێ ئەزانێ .. لەوانەیە ئەویش بەڕووتا داخرابێ.

خــامیسـە

عەبدولسەمیع ڕێگەم ئەدەی پرسیارێکی بێمانات لێبکەم؟

عەبدولسەمیع

بە ئارەزووی خۆت پرسیار کە .. من ڕاهاتووم بەوەی
بەردەوام گوێ لە پرسیارە بێ ماناکانی تۆ بگرم .

خــامیسـە

بەڕاستی ئەتەوێ بمری؟

عەبدولسەمیع

پرسیارێکی زۆر بێمانایە .. چۆن حەزم پێی نییە کە
مردن ئازادمبکا و خۆشی و حەسانەوەم پێبەخشێ؟

خــامیسـە

بەڵام هیچ وەسیەتێکت بۆ نەکردم.

عەبدولسەمیع

وەسیەتێ بۆ خۆت ئەکەم ژنەکە.

خــامیسـە

وەسێتێکی جوانە؟

عەبدولسەمیع

ئەمەوێ لەدوای من شوو نەکەیتەوە.

خـــامیسـە

(بە چرپە) وەسێتەکەم بەدڵنییە.

عەبدولسەمیع

چی ئەڵێی؟

خـــامیسـە

هیچ .. وەسێتەکەت تەواوکە.

عەبدولسەمیع

لە هەموو لایەکەوە پیاوەکان دەوروخولت ئەدەن.

خـــامیسـە

بەدڵنیاییەوە وایە.

عەبدولسەمیع

لێت نابنەوە .. ئەو کاتەش بۆمناکرێ دڵپیسیت لێبکەم ..
ئەوە ئازارم ئەدات.

خـــامیسـە

زۆرم پێخۆشە .. دەی تەواویبکە.

عەبدولسەمیع

هەواڵت لە پیرەژنە دوکاندارەکە ئەپرسن.

خـــامیسـە

بەڵێ .. لە سەفوانی شاگردی سەمونخانەکەش.

عەبدولسەمیع

لە هەموو پیرەژنەکانی ئەم گەڕەکە ئەپرسن.
(دەوری پیاوێک ئەبینێ کە پرسیار لە پیرێژنێ ئەکا)
پورێ گیان بە یارمەتی خۆت ئەو ژنە ئەناسی؟

خــامیســە
(دەوری پیرێژنێک ئەبینێ) کوڕی خۆم کام ژنە ئەڵـێی؟

عەبدولسەمیع
ئەو ژنە ئەڵێم کە لە پەنجەرەکەوە سەریدەرهێناوە.

خــامیســە
ئا خامیسە ئەڵێی (بەفێڵبازییەوە پێدەکەنێ)
ئەو مانگە جوانەی کە هەرگیز وون نابێ.
من خۆی و دایکی و باوکی خاڵە مەئمون-دەناسم.
لە ڕەگوڕیشەی خۆی و خێزانەکەی شارەزام.

عەبدولسەمیع
خۆی چۆنە؟

خــامیســە
ژنێکی جوان و جەحێڵە .. ئەڵێی گوڵە .. هەتا بڵێی کچێکی
خانەدان و بەئەدەب و بەحەیاو حورمەتە.

عەبدولسەمیع
ئەی عەبدولسەمیعی خوالێخۆشبوو؟

خــامیســە
مرد و بەجێیهێشت .. ئەزانی ژنەکەی چل ساڵ لە خۆی بچووکتر بوو؟

عەبدولسەمیع
درۆیە.

خــامیســە
ئافرەتێکی شۆخ و شەنگ و ناسکە .. ئەو کەسەی دەیهێنێ

کوڕی خۆم بەختەوەرە.

عەبدولسەمیع

ئەی پورێ گیان ماڵ و حاڵی چۆنە .. پارەی هەیە؟

خــامیسـه

کوڕەکەم زۆر دەوڵـەمەندە.

عەبدولسەمیع

خامیسە ئەڵـێی؟

خــامیسـه

بەڵێ لـە ڕەوشت و ڕێزو خانەدانییا زۆر دەوڵـەمەندە.

عەبدولسەمیع

ڕەوشت چیم بۆ ئەکا؟

خــامیسـه

بە پێچەوانەی هەموو کچێکەوە کوڕی خۆم هێمن و سەلارو لەسەرخۆیە.

عەبدولسەمیع

درۆیە.

خــامیسـه

بە بەشی خۆی ڕازییە .. بەیانی و ئێوارە سەرکز
ئەکاتە سەر سفرەی خۆی و سوپاسی خوا ئەکا .

عەبدولسەمیع

ئەی خاڵە مەئمونی باوکی لەماڵی دنیا هیچی بۆ جێهێشتووە؟

خــامیسـه

دوعاو نوێژو چاکەکانی خۆی بۆ جێهێشتووە.

عەبدولسەمیع

هــەر ئــەوە؟

خــامیسـه

بێ لـەوە تا ڕۆژی زیندووبوونەوە گەردن ئازادی بۆ خۆی..
ڕازیبوون لـە منالـەکانی و لـە نەوەی منالـەکانی بۆ جێهێشتووە.

عەبدولسـەمیع

ئەو بێوەژنە فەوتاوە. باوەڕ ناکەم هیچ کەسێک پێڕازیبێ.
مەگەر خوا بینین و ڕۆشنایی لـێسەندبێتەوە ..
بێوەژنێکی بێماڵوحاڵ وەک زستانێکی بێباران وایە.
(دەچێتەوە سەر دۆخی جارانی)
ئەوا ئیتر عەبدولسـەمیع ماڵئاواییت لێئەکاو لـەدوای خۆیەوە
تەمومژ و هەورت بۆ بەجێدەهێڵـێ .. ئیتر هەر بە تەنیا ئەمێنیتەوە.
تەنانەت منالـەکانیشت لـەدایکنەبوون و هەرگیز لـەدایکیش نابن.

خــامیسـه

(دەچێتەوە سەر کەسێتی خۆی) کەواتە مەمرە عەبدولسـەمیع.

عەبدولسـەمیع

نەخێر هەرئێستا ئەمرم .. ئەمرم تا لـەم دنیا فراوانەدا کڵۆڵ و
تەنیا بەجێت بهێڵـم.

خــامیسـه

(لێیئەپاڕێتەوە) تکات لێئەکەم جارێ مردنەکەت دوابخە.

عەبدولسـەمیع

تاکەی دوایبخەم؟

خــامیسـه

تا ئەو کاتەی دەوڵـەمەند ئەبی.

عەبدولسـەمیع

ئەی کچی خاڵـە مەئمون ئەوە شتێکی مەحاڵـە.

خـــاميســه

يا هەر هیچ نەبێ تا ئەو کاتەی منالّەکان لە دایکئەبن.

عەبدولسەمیع

نا ئیتر چاوەڕێ نابم و لە بڕیاری خۆشم پاشگەز نابمەوە .. من
دەڕۆم ئیتر لەمڕۆ بەدواوە کەسێک نییە بتپارێزێ ئافرەت.

خـــاميســه

تۆ ئەمپارێزی؟

عەبدولسەمیع

هەرگیز .. من ئێستا لێرە نیم .. لە گەشتێکی دوورو درێژام ..
زۆر دوورو درێژ .. ئیتر وەک بزنێکی دابڕاوت لێدێ کە چاوی
شوانیشت لێونبێ. ئەبیتە خۆراکی گورگ و پڵنگ و ئاژەڵە کێوییەکان

خـــاميســه

تۆ ئەمترسێنی عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

من ئیتر ئەمرم.

خـــاميســه

پێمگوتی مەمرە .. مەمرە .. مەمرە ..

(بەتوندوتیژییەوە ڕایدەوەشێنێت و هەردووکیان بەبێجوڵە دەکەون)

تاريكـــى

هەناسەی چوارەم

ئەو کاتەی کە عەبدولسەمیع منداڵ بوو

دوای ئەوەی کە شانۆ ڕووناک ئەبێتەوە خامیسە هەڵدەستێ و
تەماشای چواردەوری خۆی ئەکات .. وەک ئەوەی تازە بەئاگا هاتبێتەوە
لەنزیک خۆیەوە هەست بە عەبدولسەمیع دەکات، هەڵیئەستێنێ

خـامیسـە

عەبدولسەمیع ئەوە بەڕاستی مردووی؟

عەبدولسەمیع

(بەبێ ئەوەی چاوی بکاتەوە) بەڵێ مردووم.

خـامیسـە

ئاخر بۆچی؟ پێمبڵێ عەبدولسەمیع لە چی بێزار بووی؟

عەبدولسەمیع

لە هەموو شتەکانی تۆ بێزار بووم.

خـامیسـە

وەکو چی عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

داواکارییەکانی تۆ هەراسانیان کردووم .. سنورو کۆتاییان بۆ نییە.

خـامیسـە

داواکارییەکانی من عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

بەڵێ داواکارییەکانی تۆ .. لەبیرتچۆوە .. ئەوەم بۆ بێنە .. ئەوەم
بۆ بکرە .. کراسەکە ڕەنگی سەوزی کاڵ بێ .. پێڵاوەکان سپی بێ ..
لەچکەکە لیمۆیی بێ .. ئەوەم ئەوێ .. ئەوەم نییە ..
ئەوە .. ئەوە. .. بۆ تۆ پێت وایە من سیحری سلێمانم هەیە
یان گەنجینەی قارون؟
کچەکەی خاڵە مەئمون من بێ لە پیاوێکی لانەوازو پەڕپوت
چیتر نیم. نە سەرۆکم و نە پێغەمبەرم و نە قەشەم و نە وەلییەکم
لە وەلییەکانی خوا. لەم دنیایەدا بە میوانێکم بزانە ..
هاتووم و بەمزوانە ئەچمە دەرێ ..
ئەوەندە بەنگنابم تا بەسەر شانی خەڵکییەوە نەبمە ئەرکێکی گران.

خـــامیسـە

هەستە عەبدولسەمیع ئیتر لەمەودوا داوای هیچت لێناکەم.

عەبدولسەمیع

باوەڕت پێناکەم .. وازم لێبێنە کچەکەی خاڵە مەئمون ..
لە کۆڵم بەرەوە ..

خـــامیسـە

گوێبگرە .. ئەتوانی بە ئارەزووی خۆت لەم ماڵەدا یاریبکەی.

عەبدولسەمیع

تۆ کەی هۆش دەهێنیتەوە بەرخۆت .. ئەوانە داهێنانن خامیسە ..
لەمە تێئەگەی؟ کەی؟

خـــامیسـە

چی ناو ئەنێی ناویبنێ .. گرنگ ئەوەیە واز لەم مردنە بهێنی.

عەبدولسەمیع

خامیسە باوەڕ بکە ڕۆژێ لە ڕۆژان یاریم نەکردووە.
(هەڵئەسێ و چاوی ئەکاتەوە)
کە بۆ یەکەمجار چاومکردەوە
لەنزیک خۆمەوە چاوم پێیکەوت .. لێمپرسی تۆ کێی؟
گوتی من دایکتم.

پێمگوت: ئەی باوکم کوا؟
گوتی: ڕۆژێک چاوەکانی نوقاند و ماڵئاوایی کرد ..
پرسیم ئەی ئەمدیوارانە چین؟
گوتی: کوڕەکەم ئەوە ماڵەکەمانە کە هەر ئەڵێی گۆڕە ..
ماڵێکی ڕووتوقووت دەبێ پۆشتەی کەیتەوە.
ئیتر داواکارییەکانی وەکو گەڵای دار بەسەرما وەرین ..
هەموو دەرگاو پەنجەرەکانی بەڕووما داخست و هەر چواردەوری لێتەنیم. هەر ئەو وەختە منیش حەزم ئەکرد بتوانم چاوەکانم بنوقێنم و بگەڕێمەوە ئەو شوێنەی کە لێوەی هاتووم.

(چاوەکانی ئەنوقێنێت و ئەیەوێ پاڵکەوێتەوە، بەڵام خامیسە ڕێگەی لێئەگرێ)

من وەکو منالّی خەڵکی یاریمنەکرد خامیسە.

خـــامیسـە

ئێستا ئەتوانی بە ئارەزووی خۆت یارییکەی.

عەبدولسەمیع

بۆ ئەوێ بڕوانە خامیسە .. ئەها یارێئەکەن ..
ئەمەوێ لـە گەڵیانا یارییکەم.

خـــامیسـە

کوڕەکەم کەس بە یاریکردن نانی پەیا نەکردووە.

عەبدولسەمیع

ئەوە باسی چیئەکەی؟ ئەوە کەی قسەی تۆ بووە خامیسە؟

خـــامیسـە

نەخێر ئەوە قسەی دایکە میهرەبانەکەتە .. ئەی خۆت بۆت نەگێڕامەوە؟

عەبدولسەمیع

(تەماشای لای کەوالیسەکانەوە ئەکات)

هەموویان باڵایان وەکو منە خامیسە.

خـــاميسـه

نەخێر بالآیان لـه تۆ بەرزترە ..

عەبدولسـەمیع

هەموویان لـه تەمەنی منان.

خـــاميسـه

ڕاستە لـە تەمەنی تۆیان بەڵام لـە تۆ باشترن.

عەبدولسـەمیع

ئەتەوێ بڵـێی چی؟

خـــاميسـه

ئەوانە منالّی خوا پێواون کوڕەکەم.

عەبدولسـەمیع

خوا پێواو چییە دایکە؟

خـــاميسـه

چیت پێبڵێم .. ئەوانە پارەیان هەیە عەبدولسـەمیع.

عەبدولسـەمیع

ئەی پارە چیە؟

خـــاميسـه

ئەوە شتێکە بە ڕەنجی شان هەستی پێئەکەی.

عەبدولسـەمیع

بەڵام ئەو منالانە ڕەنج نایەن و هەر خەریکی یاری و ڕاکەڕاکەن.
ئەمەوێ لـه گەڵیانا یاریبکەم .. ئەڕۆم.

خـــاميسـه

(ئەیگریێ) چاوەڕێکە .. ئەی بۆ لەگەڵ منداڵەکانی ئایشێ و فاتم و جیلالی حەمالا یاریناکەی؟

عەبدولسەمیع

ئاخر منداڵەکانی ئەوان هیچیان پێنییە یاری پێبکەن.

خـــامیسە

بە قوڕو بەرد یاری بکەن .. بەرد بگرنە سەیارە و شووشەی ماڵان.

عەبدولسەمیع

دایکم شتی وای فێرنەکردووم خامیسە ..
هەر باسی یاریمئەکرد پێیئەگوتم.

خـــامیسە

ئێستا نا بیخە دوایی عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

بیخەمە کەی دایە؟

خـــامیسە

بیخەرە ئەو کاتەی کە ئەبی بە پیاو.

عەبدولسەمیع

بەڵام پیاوان یاریناکەن.

خـــامیسە

ئێ باشە بیخەرە ئەو کاتەوە کە دەوڵەمەند ئەبی.

عەبدولسەمیع

ئەوە مەحاڵە دایە .. مەحاڵە.

خـــامیسە

بۆچی مەحاڵە؟

عەبدولسەمیع

چونکە باوکی خوالێخۆشبووم بێ لە کلۆڵی و داماویی هیچی کەی بۆ جێنەهێشتووم .. من بۆ ئەوە نەکراوم دەوڵەمەندبم.
من پیاوی دەوڵەت و سامان نیم.

خـــامیســه

من نەمزانیوە دایکت بەو ڕادەیە دڵـڕەقبووە.

عەبدولسەمیع

بارودۆخی ژیانمان بۆ خۆی دڵـڕەقبوو.

خـــامیســه

تۆ هەر بە گەورەیی لە دایکبووی .. قۆناغەکانی ژیانت بەشێنەیی نەبڕیوە .. تۆ ئێستا بەدوای ئەو شتانەیا ئەگەڕێی کە بەسەر چوون .. بەدوای ڕۆژگارێکا وێڵی کە تێپەڕیوە .. ئەتەوێ بەهۆی دروستکردنی ئەو یاریانەوە منداڵیت بەسەرکەیتەوە.

عەبدولسەمیع

ئەوەی خەمی بۆ ئەخۆم منداڵی ئەوانە.

خـــامیســه

منداڵی کێ؟

عەبدولسەمیع

منداڵی حەسەن و حسێن و ڕازی و ڕەزوان .. بۆ ئەوان و بۆ هەموو منداڵان ئەو ئەسپە دارینەیەم دروست کردووە .. هەرچی یاری هەیە بۆیان دروستئەکەم .. سبەی ئاسودەیی لە چاوە گەشەکانیانا ئەبینم .. باڵیان لێئەڕوێ .. باڵی سپی.

خـــامیســه

عەبدولسەمیع ..

عەبدولسەمیع

ئاگری دەستکردیان ئەدەمێ یاری پێبکەن .. مەترسە خامیسە ئەو ئاگرەی من تەنیا ڕۆشناییە و کەس ناسوتێنێ.

خـــامیسـه

عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

ئەسپ و شمشێر و قەڵغان و ڕمیان ئەدەمێ . با هەموو قەڵا و کۆشکەکانی پێ تەفرو توناکەن و ئاڵای دادوەری تیا هەڵکەن.

خـــامیسـه

تۆ بەردەوام خەون ئەبینی عەبدولـسەمیع.

عەبدولسەمیع

هەر ئەو کاتەی منالیم لـه کیسچوو ڕۆژگاری خەونیشم لێونبوو. من بەردەوام بە کڵۆڵی ژیاوم. تەنانەت لـه خەونیشا.. بەشێک لـەو شتانە بەدەست ئەهێنمەوە کە لـەکیسم چوون. لە ئاسودەیی بێبەشم مەکە .. من ماڵوحاڵم ناوێ .. هیچ شتێکم ناوێ ئاسودەم بە جیهانی خۆم .. ئەو جیهانەی بەم چنگ و پەلـه ئاوەدانم کردۆتەوە .. تەنیا ئەوە شکئەبەم.

خـــامیسـه

هۆشیار بەرەوە عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

ئەویش هەمیشە پێیئەگوتم هۆشیار بەرەوە عەبدولسەمیع.

خـــامیسـه

ئەو کێیە؟

عەبدولسەمیع

دایکە میهرەبانەکەم .. قەت نەیهێشتووە خۆم بە شتێکی بە سودەوە خەریکبکەم.

خــاميســه

شتی بەسود؟ پەنا بەخوا .. تۆو شتی بەسود .. سەیرە ..
تۆ بێجگە لە یاری کردن و خەوبینین و بیرکردنەوە لە شتی قۆڕ
هیچی کە نازانی. پێمانگوتی هۆشیار بە ..
بەڵام تۆ کەڕ و کاسبووبوویت.

عەبدولسەمیع

باوەڕ ناکەم هیچ کەسێک وەک تۆ دەبەنگبێ .. تۆ لەم دنیا
فراوانەدا هیچ شتێک نازانی .. بەڵام ئەوە نەنگی نییە.
ئەوەتا منالّی خۆمت بۆ ئاشکرا ئەکەم تا بمناسی ..
تا لە دنیا و خەڵک و مێژوو شارەزابی .. خامیسە هەوڵبدە
ببیت بە دایکم یان پێشبینی بکە.

خــاميســه

من ببم بە دایکت؟

عەبدولسەمیع

تەنیا پێشبینی بکە .. پێشبینی کردن و تیا ژیان دوو شتی جیاوازن.

خــاميســه

من ناتوانم پێشبینی دایکت بکەم ئاخر من دایکتم نەدیوە.

عەبدولسەمیع

گوێ بگرە خامیسە .. ئەوەندە بەسە بە ڕاستگۆییەوە هەڵسوکەوت
بکەی ئیتر خۆتی تیا ئەبینیتەوە .. تۆو دایکم دوو دیوی حەقیقەتێکن
تۆ ئەویت و ئەویش تۆیە.

خــاميســه

باشە هەوڵ ئەدەم .. بەڵام نازانم تاقیکردنەوەکە سەرئەگرێ یان نا

(هەروەکو خامیسەی پیرێژن لە هەناسەی یەکەما
سەرپۆشێک لەسەر ئەکات)

عەبدولسەمیع

وایدابنێ من ئێستا ئەچم بۆ قوتابخانە ..

من عەبدولسەمیعی منالم.
(جانتایەکی قوتابخانەی لە شانکردووە)
ئامۆژگاریم ناکەی؟

خـــامیسـە

وەکو چی عەبدولـسەمیع؟

عەبدولسەمیع

بۆ نمونە پێمبڵـێ یاری بەخۆڵ مەکە
با جلوبەرگەکانت پیس نەبن.

خـــامیسـە

لە ڕێگاوبانا ئاگات لە خۆتبێ .. خۆت لە سەیارە و
عەرەبانە و شتی وا بپارێزە.

عەبدولسەمیع

بەسەرچاو دایکە .. دڵنیابە من کوڕێکی ئاقڵ و ئاغر و
لە سەرخۆ و نەرم و نیانم ئەگەرچی گوڵیشم پێنییە.

(لەودیو پارچە تەختەیەکەوە خۆی ئەشارێتەوە)

خـــامیسـە

(بۆ خۆی) من نازانم ئەم پیاوە ئەیەوێ چیبکات.

عەبدولسەمیع

ئەوە چی ئەڵێی دایە گیان؟ من هێشتا نەبووم بە پیاو.

خـــامیسـە

زۆر باش ئەوە ئەزانم.

عەبدولسەمیع

هێشتا هەوڵ و تێکۆشان و فێربوون و کاتێکی زۆرم بەدەستەوە ماوە ..
زۆر پەلەم نییە بۆ پیربوون .. تا ئەو کاتەی خۆم لە بەرگی
عەبدولسەمیعی منالا ئەبینمەوە ئاسودەم.

(لەپڕ زەنگی ئاگاداری لێئەدرێت)

خــامیسـه

ئەو دەنگە چییە عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

ئـەوە.

خــامیسـه

زەنگی ئاگادارکردنەوەیە وانییە؟

عەبدولسەمیع

نا ئەوە زەنگی قوتابخانەیە.

خــامیسـه

زەنگی قوتابخانە؟

عەبدولسەمیع

بەڵێ .. ئەی نازانی من ئێستا لە قوتابخانەم و لە پۆلا دانیشتووم؟
ئەوە زەنگی چوونە دەرەوەیە .. ئەوە تۆزێک ئەبێ لە پۆلەکان
هاتوینەتە دەرێ .. گوێت لەو هەموو هەرایە نییە؟

خــامیسـه

هیچ نابیستم.

عەبدولسەمیع

من ئێستا ئەگەڕێمەوە بۆ ماڵێ ..
هیچ ئامۆژگارییەکت نییە دایە؟

خــامیسـه

هەمدیسان؟

عەبدولسەمیع

بۆچی نا .. دایکم وابوو .. بەردەوام دەنوکی لەسەرمبوو ..

نەڕۆی .. نەکەی .. زۆر قسە نەکەی .. گۆرانی نەڵێی ..
یاری نەکەی .. لەناو ئەو هەموو ووشە جوانانەدا تەنیا
حەزی بە ووشەی نەکەی بوو .. هەمیشە پێیئەگوتم
تووشی بەڵایەکمان نەکەی.
تۆش وەکو دایکم بێ لەوە هیچی کە نازانی.

خامیسە

بێ لە چی؟

عەبدولسەمیع

بێ لە ووشەی نەکەی هیچی کە نازانی.

خامیسە

نەکەی چییە؟

عەبدولسەمیع

ئەوە شتێکی زۆر قورسە باوەڕ ناکەم تێیبگەی ..
تەق .. تەق .. تەق.

خامیسە

ئەوە چیئەکەی عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

چیئەکەم لە دەرگا ئەدەم .. چاوت لێنییە؟

خامیسە

بەدەم لێیئەدەی؟

عەبدولسەمیع

بەڵێ .. گرنگ ئەوەیە لە دەرگا بدرێ بە قاچبێ یان بە دەنگ
ئەوە هیچ لە مەسەلەکە ناگۆڕێ. تۆ بە باشی گوێت لە تەقەی
دەرگایە . وا نییە.

خامیسە

بـەڵـێ گـوێـم لـێیـە.

عەبدولسەمیع

ئەی ئەوە چاوەڕوانی چیت؟ تەق تەق تەق دەرگاکە بکەرەوە.

خــامیسـە

کام دەرگایە بکەمەوە؟ خۆ تۆ لــە ماڵـەوەی لە دەرەوە نیت.

عەبدولسەمیع

ئـەزانـم .. مـن لـەمـاڵـەوەم.

خــامیسـە

ئەی کەواتە چیت لـە من ئەوێ؟

عەبدولسەمیع

تەنیا ئەوەم لە تۆ ئەوێ بە نواندن دەرگاکە بکەیتەوە ..
ئەگەر دەرگا نەکەیتەوە دەستئەکەم بە گریان ..
تەق تەق تەق.

خــامیسـە

باش ئەوە هاتم دەرگا پێشبینی کراوەکە بکەمەوە ..
بەڵام دەرگاکە لـە کـوێدایـە؟

عەبدولسەمیع

نزیکبەرەوە .. نزیکتر .. ئێ .. ئێستا ئەتوانی بیکەیتەوە.

خــامیسـە

تۆ چەند شـەکەت و ماندوی عەبدولسەمیع.
(دەسکی دەرگایەکی وەهمی با ئەدات عەبدولسەمیع بە
جلوبەرگی مناڵانەوە دێتە ژورێ .. شۆڕتێکی لـەبـەردایـە تـا سـەر
ئـەژنۆ .. جوتـێ گۆرەوی درێژو جانتایەکی بە شانەوەیە)
ئەوە چیت لـە خۆت کردووە؟

عەبدولسەمیع

چیم لـەخۆم کردووە؟

خـــامیسـه

هەر ئەڵێی منالّی بچکۆلـەی ..
ئەو جلوبەرگانەت لـە کوێ هێنا مـاڵکـاول؟

عەبدولسەمیع

لـە کوێم هێنا؟ بیر لـەوە مەکەرەوە ..
پرسیاری شتە گرنگەکانم لێبکە.

خـــامیسـه

شتە گرنگەکان؟ وەک چی ؟

عەبدولسەمیع

وەک ئەوەی ئەمڕۆ لـە قوتابخانە چییان فێر کردووی؟

خـــامیسـه

ڕاستە ئەوە پرسیارێکی گرنگە.

عەبدولسەمیع

ئەو مەسەلـەیە هەموو دایکێکی دڵسۆز لێیئەپرسێتەوە ..
دەربارەی ئەو زانیاریانە پرسیارم لێبکە کە بۆ ئایندەیەکی ڕۆشن و پاشەڕۆژێکی پرشنگدار فێریانکردووم تا خزمەتی نیشتمان و وولاٌتەکەمی پێبکەم.
تا خزمەتی ئەو گەلەی پێبکەم کە جۆرەها باج وەرئەگرێ ..
باجە ئاشکراکان .. باجە نهێنییەکان.

خـــامیسـه

ئەو قسە زلانە لـەکوێوە فێربووی عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

مامۆستا بۆی باسکردین.

خــاميسـه

مـامـۆسـتـا؟

عەبدولسـەميع

بەڵێ ناوی مامۆستا هینە .. عەباسە کەچەڵ.

خــاميسـه

ئەوە چی ئەڵێی کوڕی خۆم؟ نازانی جوان نییە ئاوا
باسی مامۆستای خۆت بکەی؟

عەبدولسـەميع

ئاخر دایکە مامۆستاکەمان کەچەڵــە.

خــاميسـه

با کەچەڵ بێ .. ئەوە گرفتی خۆیەتی .. ئێ پێم بڵــێ چیتان خوێند؟

عەبدولسـەميع

بیرکاریمان خوێند دایە.

خــاميسـه

بیرکاریتان خوێند؟

عەبدولسـەميع

بەڵێ کۆکردنەوە و لێدەرکردن و خشتەی لێکدان و دابەشکردنمان
خوێند .. هەر هەمووی بەسەریەکەوە.

خــاميسـه

ئاخر کوڕە شیرینەکەم تۆ بیرکاریت بۆچییە؟

عەبدولسـەميع

ئەوە تۆ ئەڵــێی چــی؟

خــاميسـه

ئەی پێت نەگوتن دایکت بێوەژنە؟

عەبدولسەمیع

ئەوە چ پەیوەندییەکی بە بیرکارییەوە هەیە؟

خــاميسـه

ئاخر هیچ شتێکم نییە لە دنیادا تا کۆیکەمەوە.

عەبدولسەمیع

تۆ خۆشت نازانی باسی چیئەکەی.

خــاميسـه

چۆن نازانم .. نە ماڵ و حاڵم هەیە .. نە مەڕو بزن و مانگام هەیە.
نە سەیارە نە عەرەبانە .. نە زەویوزار .. نە کۆشک و تەلار.
ئەی پێمناڵێی چی لەبیرکاری بکەین؟ کۆکردنەوەشیان
فێر کردی وانییە؟

عەبدولسەمیع

بــەڵــێ دایــە.

خــاميسـه

ئەتەوێ چی کۆبکەیتەوە کوڕە بەدبەختەکەم .. چی کۆئەکەیتەوە؟

عەبدولسەمیع

لـێکدانیشیان فێرکـردین.

خــاميسـه

بە تەڵڵاهی بەم پێڵاوە لێتئەدەم .. وەرە ئێرە کوڕە شیرینەکەم وەرە.

(بەدوایا ڕائەکات و پێڵاوەکانی لە پێدائەکەنێ)

عەبدولسەمیع

پەلـەت نەبێ دایە بیرکاری سودی زۆرە.

خــاميســه

ڕاسته سودی زۆره بەڵام بۆ تۆیەکی نەگبەت نا. بۆ تۆ وائەزانی لـەسـەر ملـوێنه دینار دانیشتووم تا خۆتم بۆ فێری بیرکاری بکەی؟
پێمنەگوتی با فێری شتێکت بکەن کە لـە هەردوو دنیادا بەفریات کەوێ.

عەبدولسەمیع

وەکـو چـی دایــە؟

خــاميســه

وەک سـەرتـاشـیـن.

عەبدولسەمیع

چـی تـر دایـە؟

خــاميســه

بەرگدورین .. کڵاو چنین .. جەریدە فرۆشی .. بۆیاخچێتی.

عەبدولسەمیع

تۆ لـە هیچ شتێ نازانی دایە .. ئەگینا ئاوا بەسوکی تەماشای بیرکاریت نەئەکرد .. مامۆستا ئەڵـێ بیرکاری هونەرێکی زۆر گەورەیە.

خــاميســه

عەباسە کەچەڵ وا ئەڵـێ؟

عەبدولسەمیع

ئەوە چی ئەڵـێی دایە؟ تۆ نازانی ئەوە مامۆستامانە؟

خــاميســه

با مامۆستا بێ ..

عەبدولسەمیع

جوان نییە قسەی سوک و ناشرینی پێبڵـێی.

خــاميســه

ئێ خۆی کەچەڵــە من چیبکەم.

عەبدولـسـەمیع

ئەوە مامۆستایە دایە .. مـامـۆستاش خراوەتـە ڕیزەی
پێغەمبەر و پیاوچـاکـانـەوە .. مـامـۆسـتـا خـۆی وایگـوت.

خــاميســه

سـەیرە مـن تا ئێستا نەمـبیستوە پێغەمـبەرێک یان پیاوچاکێک ناوی
عـەباسـە کەچەڵ بێ .. پێمبڵێ عەبدولـسـەمیع مامۆستای بیرکاریتان
دەوڵــەمــەنــدە؟

عەبدولـسـەمیع

نـا دایـە زۆر دەسـتـکـورتـە.

خــاميســه

سەیرە لـەگـەڵ ئەوەشا بیرکاری ئەزانێ

عەبدولـسـەمیع

ئای کە نەفامی .. ئەگەر نرخی بیرکاریت بزانیایە
وات پێنەئەگوت. گوێبگرە دایە لـە کۆکردنەوەیا ئەڵێین
یەک و یەک ئەکاتە دوو.

خــاميســه

دوو چــی؟

عەبدولـسـەمیع

دوو دوو ئەکاتە چوار.

خــاميســه

چـوار چــی ؟

عەبدولـسـەمیع

چوار و چوار ئەکاتە هەشت.

خـــامیسـه

هــەشت چــی؟

عەبدولسەمیع

هەشت لـە هیچ دایە .. هەر هەشت و بڕایەوە.

خـــامیسـه

بەڕاستی تۆش وەک دایکت فەوتاوی .. منالّی خەلّک سەرقالّی
کۆکردنـەوەی کۆشـک و تەلار و زەویوزار و سـەیارەن تۆش هەشت و
بڕایەوە .. چـوار و بـڕایـەوە دەبـژێریت . تۆش عەبدولسـەمیع هـەروا
کلۆلّ و گەمـژە و سـەرلـێشێواو ئەبی .. پێمبلّێ بێجگە لـە
بیرکاری چیکەتان خـوێـنـد؟

عەبدولسەمیع

زانستێکی تازەمان خوێند پێیئەلّـێن مێژوو.

خـــامیسـه

مێژوو؟ نەمبیستووە.

عەبدولسەمیع

باسی ئەو خەلّکانەیان بۆ کردین کە لـە ژیانیانا زۆر
گەورە بوون و دواییش مردون.

خـــامیسـه

ئەی باوکی خوالێخۆشبووت عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

باوکم چییەتی؟

خـــامیسـه

باسی باوکتیان نەکرد؟

عەبدولسەمیع

ئەوە تۆ باسی چی ئەکەی دایە؟ باوکم ئەوەندە گەورە نەبووە تا بچێتە مێژووەوە.

خـــامیسـه

ئەی بەدبەخت ئەوە تۆی وا بە باوکت ئەڵێی؟
لـەعنەتی خوات لێبێ کوڕەکەم .. کزەی جەرگم.

عەبدولسەمیع

سوپاست ئەکەم دایە گیان.

خـــامیسـه

لـەعنەتی خوا سوپاسی ناوێ .. دەبێ بزانی کە باوکت کابرایەکی بە شان و شەوکەت بوو.

عەبدولسەمیع

باوکم ناوی عەبدولبەسیر بوو.

خـــامیسـه

چەقاوەسوو باوکت مقاولێکی مەزن بوو.

عەبدولسەمیع

نا وەستایەکی خانووبەرە بوو یا نەبوو.

خـــامیسـه

(شێوەی خۆی ئەگۆڕێ) تۆ وتت باوکم مقاولـە کەواتە بەبە بچکۆلـەکە هەڵتخەڵەتاندوم.

عەبدولسەمیع

لـەساتەوەختی مارە بڕینا ئەو شتانە زۆر ڕووئەدەن .. گوێمـەدەرێ بەردەوامبە.

خـــامیسـه

بەندیخانە گەورەکەی شار ئەزانی؟

عەبدولسەمیع

پەنا بەخوا .. هەر ناویم بیستووە.

خـــامیســه

ئەوە بـاوکـە دڵ و دەروون باشەکەت دروستی کردوە و
دیوارەکانی بەرزکردۆتەوە.

عەبدولسەمیع

ئێ پیاوەتی وا هەر لە باوکم ئەوەشێتەوە.

خـــامیســه

باوکت پیاوی ناو پیاوان بوو .. شەرمە هەموو خەڵکی بناسیت و
باوکت نەناسی .. ڕۆڵە پێمخۆشە بچیتە لای مامە ڕەمەزانت و فێری
سەرتاشین بی .. یـان بـچۆرە لای مامە هادیت و
خۆت فێری دەفژەنین بکە .. لەوە ناچێ ئەم خوێندنە بەفریات بکەوێ.

(بە خێرایی لـە دەرگا ئەدرێت و دواتر دەنگی منالێک ئەبیسترێ)

دەنـگـەکـە

عەبدولسەمیع .. عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

هەروەکو ڕێکەوتبووین هات .. من دەڕۆم دایە.

خـــامیســه

ئــەڕۆی؟

عەبدولسەمیع

دڵنیابە ئەمجارە زوو دێمەوە .. پێش خۆرئاوابوون دەگەمەوە لات.

خـــامیســه

بـۆ کـوێ ئــەڕۆی؟

عەبدولسەمیع

نازانم .. هەرئەوەندە ئەزانم کە لـە پێش دەرگا چاوەڕێمە و
بانگم ئـەکـات . گوێت لـە دەنگی نییە دایە؟

خـــامیسـە

دەنگی کێ .. من هیچ نابیستم.

عەبدولسـەمیع

سەیرە ئەو هەموو دەرگا لێدانە نابیستی؟ خۆ کەڕ نەبووی دایە؟

خـــامیسـە

من دایکت نیم.

عەبدولسـەمیع

نا تۆ دایکی من و دایکی هەموو دنیای.

دەنـگـەکـە

عەبدولسـەمیع.

عەبدولسـەمیع

(بەدەنگی بەرز) تۆزێ چاوەڕێکە .. هەر ئێستا دێم.

خـــامیسـە

لـەگەڵ کێ قسە ئەکەی؟ من چاوم لـە کەس نییە؟

عەبدولسـەمیع

مەنسوری هاوڕێمە .. نایناسی؟

خـــامیسـە

نـا نایناسم.

عەبدولسـەمیع

وەک من منالـە .. وەک منیش هەتیوە
تەمەن و خەون و دنیاشمان هەر لە یەک دەچێت.

دەنگەکە

عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

چاوەڕێکە مەنسور .. هەر ئێستا دێمە دەرەوە.

خـامیسە

تۆ ئەڕۆی؟ باوڕ ناکەم .. ئەگەر نەمناسیتایە زۆر شتم پێئەگوتی.

عەبدولسەمیع

وەک چی ئافرەت؟

خـامیسە

وەک ئەوەی تۆ بەمماڵەوە نوساوی . ئەم خانووە لەسەر شانی تۆ هەڵچنراوە .. ئەم خانووە تۆی لەئامێز گرتوە بەڵام تۆ تا ئێستا نەچوویتە ناوییەوە .. تۆ بەردێکی لە بەردەکانی .. دارێکی لە دارەکانی .. وەک هەوای ناو ماڵەکە بۆگەنت کردووە .. وەک بەردەکانی ساردوسڕی .. وەک وایەر و دەرگا و پەنجەرەکانی ڕزیوی .. تۆ وەک ئەم ماڵە داڕزاوی عەبدولسەمیع .. ئەم خانووە بجولێ تۆ ناجولێی.

عەبدولسەمیع

باوەڕم پێبکە ئەمجارە ئەچمە دەرێ.

خـامیسە

زۆرجار ئەو قسانەتم گوێ لێبووە .. لە ملوێنێ جار زیاتر.

عەبدولسەمیع

ئەمجارە پەشیمان نابمەوە.

خـامیسە

تۆ تا ئێستا نەگۆڕراوی.

عەبدولسەمیع

بەڵام من وەک جاران نەماوم.

خــاميســه

ئەوە بەقسەی خۆت نابێ.

عەبدولسەميع

من عەبدولسەميعی منالّم .. كۆتو بەندەكەم فڕێداوە .. لە كفنەكەم هاتومەتە دەرێ و سێبەر و خاچەكەمم جێهێشتووە .. ئیتر هەست بە پەككەوتەیی ناكەم .. لە دەست پیری هەلاّتووم .. من ئێستا حەزم لە ڕۆیشتن و ڕاكردن و سەفەرە .. ئەمەوێ هەموو دنیا بچكۆلە بكەمەوە تاكو وەك دەسرێكی لێدێ بۆ دەستی خاتونێك .. ئەو دەرگایە بكەرەوە هەموو دەرگاكان بكەرەوە .. ئەگەر نەیكەیتەوە ئەبمە هەلّم و ئەچمە دەرێ.

خــاميســه

بەڕاست ئەو قسانە ئەكەی عەبدولسەميع؟

عەبدولسەميع

بــەلّــێ دايــە؟

خــاميســه

من خاميسەم .. ئەوەت لەبیر چۆتەوە؟

عەبدولسەميع

خاميسە كێيە؟

خــاميســه

كچی خالّـە مەئمونە.

عەبدولسەميع

ئەی خالّە مەئمون كێيە؟

خــاميســه

خەزورتە عەبدولسەميع.

عەبدولسەمیع

ئەی عەبدولسەمیع کێیە؟

خـــامیسـە

ئــەوە تـۆی.

عەبدولسەمیع

مـن بێ لـە مـناڵێک چـیتر نیم ئافرەت ..
نە ژن و ماڵ و مناڵم هەیە و
نــە کـارو پـیشـە و پلـەو پـایــەش.

دەنـگـەکـە

عەبدولـسـەمیع.

عەبدولسەمیع

(قسە بۆ کەسێکی نەبینراو ئەکات) تۆزێک چاوەڕێمکە.
هەر ئێستا دێم (بۆ خامیسە) من بە چاوێکی پڕ لـە گریان و ئازارەوە ئەچمە دەرێ.

خـــامیسـە

چاوەڕێکە .. ئەوەت بیر نەچێ کە لـە سەری ڕێکەوتین.

عەبدولسەمیع

چـیـت ئــەوێ؟

خـــامیسـە

ئەمەوێ کە گەڕایتەوە بەدەست و دیارییەوە بێیتەوە.

عەبدولسەمیع

دیاریت بۆ دەهێنم .. بەڵام کەی؟

خـــامیسـە

هەر کاتێ هاتیتەوە عەبدولـسەمیع.

عەبدولسەمیع

کێ ئەڵێ من دەگەڕێمەوە؟

خـــامیســە

زوو وەرەوە عەبدولسەمیع .. کە هاتیتەوە ئەبا مسکینیش لەگەڵ خۆت بهێنە (پێئەکەنێ) ئەمجارە ئەبا مسکینی ڕاستی بهێنە.

عەبدولسەمیع

چی لە کارەباچی بکەین؟ کارەباچی چی چاکبکاتەوە؟

خـــامیســە

چی چاکبکاتەوە؟

عەبدولسەمیع

کارەباچییەکان خۆیان پێویستیان بە چاکردنەوەیە.

خـــامیســە

تۆ بەردەوام شۆخی ئەکەی .. کە هاتیتەوە ئەو زانا مەزنە لەگەڵ خۆت بـهـێـنـە.

عەبدولسەمیع

ئافرەت باسی زاناکانیان زۆر بۆ کردووم.

خـــامیســە

چییان لـە بارەوە دەڵـێن عەبدولـسەمیع؟

عەبدولسەمیع

ئەڵێن ئەوانە کار ئەکەن و کارئەکەن و کارئەکەن.

خـــامیســە

کـاری چـی ئـەکـەن؟

عەبدولسەمیع

هیچ ناکەن ئافرەت .. هیچ .. من ئەڕۆم .. ماڵئاوا .. ماڵـئاوا.

خـــاميســه

ڕاوەستە ئەو پاڵتۆیە لـەگەڵ خۆتبەرە با سەرمات نەبێ.

عەبدولسەمیع

هیچم ناوێ .. ئەوەی گەرمایی لە دڵیا بێ قەت سەرمای نابێ.
تەنیا ئەمەوێ بڕۆم .. ئەو چاوەڕێمە.

خـــاميســه

هەموو ئەوانەت لـەبیر بێ عەبدولسەمیع کە پێمگوتوی.

عەبدولسەمیع

ئـەتـەوێ لـەم جیـهانە پڕ لـە هەرا وهوریا و قەرەباڵغییەدا
چیم لـــە بـیـر بـێ؟

خـــاميســه

بیر لە حەسـەن و حسێن و ڕازی و ڕەزوان و ڕازق و مەرزوق و حەمید و حەمدان بکەرەوە .. بیر لـە خامیسە بکەرەوە.

عەبدولسەمیع

ئـەتـەوێ لـەم جیـهانە پڕ لـە هەراوهوریا و قەرەباڵغییەدا
چیم لە بیر بێت؟

دەنـگـەکـە

عەبدولـسەمیع .. عەبدولـسەمیع.

عەبدولـسەمیع

ئەوا هاتم مەنسور.

(بەخێرایی دەڕواتە دەرێ .. خامیسە دوای ئەکەوێ)

خـــاميســه

تۆزێ چاوەڕێکە .. چاوەڕێکە عەبدولـسەمیع.

هەناسەی پێنجەم

عەبدولسەمیع لە وولاتی سەیرو سەمەرەدا

خــامیسـە

(نیشانەی پیری پێوە دیارە و لەناو چەپکێ ڕوناکیدا بە تەنیا دانیشتوە.
تاریکی و بێدەنگی و داهێنراوەکانی عەبدولسەمیع دەوری تەنیوە)

تاوەکو ئێستا نەگەڕاوەتەوە .. ئەستێرەکان لە
خولانەوەی خۆیان بەردەوامن و ئەویش نەگەڕاوەتەوە.
ڕۆژێک لەم دەرگایەوە چووە دەرێ و نەهاتەوە ..
کاتی خۆی لێرە بوو .. پڕ بوو لە خەون و خولیا و ئاخاوتن

کە قسەی بۆ ئەکردم گوێم لێئەگرت بەڵام کە من قسەم بۆ
ئەکرد گوێی بۆ شلنەئەکردم .. خۆی بە شتە بچکۆلەکانیەوە
دەخلافاندو سەرقاڵبوو بەجیهان و خولیاکانی خۆیەوە.
ڕۆژگارەکانم بە چاوەڕوانییەوە بەسەربرد و نەگەڕایەوە ..
گووتم لەگەڵ پاییزا دێتەوە .. پاییز هات و هەر دیار نەبوو.
گووتم ئەگەر ئەم هاوینە نەیەتەوە لەگەڵ زستانا هەر
دێتەوە. هاوین هات و زستان هات و هەر دیار نەبوو.
عەبدولسەمیع زوو پێتگوتم دڵنیایی لە دەرەوە نەماوە.
باوڕم پێنەکردی .. ئەوەشت پێگوتم کە تاریکی هەر بە تەنیا
خۆی نەخزاندۆتەوە ئەم ماڵە تەنگەوە .. ئەو ماڵەی کە
جێگەی هەموو دنیا و هەموو نەتەوەکانی تیا ئەبێتەوە ..
بەڵکو تاریکی هەموو شوێنەکانی گرتۆتەوە .. خۆزگە ئەو کاتە
باوڕم پێبکردیتایە. عەبدولسەمیع ئەگەر سوتانی تۆو سوتانی
کەسانیتر نەبوایە ڕۆژێک لەڕۆژان ئەم ماڵە ڕۆشن ئەبۆوە؟
نا باوڕ ناکەم. حیکایەتخوانەکان تۆیان کردە وەهم و ئەفسانە ..
بەڵام تۆ هەقیقەتی .. باوڕ ئەکەی عەبدولسەمیع تۆیەک کە ئەم
ماڵەت پڕ کردبوو لە جموجوڵ و قەرەباڵغی و ژیان ببی بە ئەفسانە؟
درۆیەکی ڕوتە و حیکایەتخوانەکان بازرگانی پێوە ئەکەن ..
خوا هەموو دەڵاڵەکان لەناو بەرێ .. هەموو ئەوانەی کە بازرگانی
بە خەون و ووشەوە ئەکەن. عەبدولسەمیع ڕۆشتی و لەدوای خۆت ئەو
ئەسپە دارینەت بۆ جێهێشتم .. ڕۆیشتی و تائێستا هیچیان نەهاتون
حەسەن و حسێن و ڕازی و مەرزوق نەهاتن. لێرە دورکەوتیتەوە و ئاشەکان
هەر لێرەن .. وەک من چاوەڕێت ئەکەن .. وەک من بەبێ دەنگیش ئەمرن.

(لە دەرەوە دەنگێک بانگی کەسێک دەکا)

دەنـگـەکـە

خامیسە .. خامیسە

خــامیسـە

ئەوە کێیە لەپڕ ئەم پیرێژنەی بیر کەوتۆتەوە و هەواڵی
ئەپرسێ؟ هەر کە تۆ وونبوی عەبدولسەمیع هەموو خەڵکیش
لەگەڵتا وونبوون.

دەنگەکە

خامیسە.

خامیسە

ئەوە کێیە بانگم ئەکات؟

دەنگەکە

ئەوە منم خامیسە.

خامیسە

تۆ کێی؟

مەیمون

من مەیمونم .. نامناسی خانمەکەم؟

خامیسە

دەرگا لەسەر پشتە .. ئەتوانی بێیتە ژورێ .. فەرموو

(عەبدولسەمیع دێتە ژورێ و جلوبەرگی نامەبەری پۆشیوە
پیرەمێردێکە بە گران دەڕوات بەڕێوە)

مەیمون

ئەم ماڵە زۆر سەیرە .. لەوە ئەچێ خەڵکێکی زۆری تیا بژی وانییە؟

خامیسە

بەڵێ گەڕەکێکە بۆ خۆی.

مەیمون

هەر کە بانگی خامیسەم کرد .. لەپێش و دوامەوە دەیان دەرگا و پەنجەرە و کون و کەلەبەر کرانەوە .. جۆرەها کون و کەلەبەر .. گەورە .. بچوک .. مام ناوەندی.

خامیسە

ئاخر خامیسە هەر بە تەنیا ئافرەتێک نییە.

مــەیـمـون

چـەندەهـا کـەللەسـەرم لێقووت بوونەوە .. هەر کەللەسـەرەی بەڕەنگ و جۆرێ .. هەمویان دوو چاوو دوو گوێ و دوو بـرۆ و دوو ڕوومەت و دەمێکیان هەبوو. هەر دەمێکیشان خانمەکەم بە شێوەو ئاوازێک دەیپرسی :چیت ئەوێ کابرا؟

(لاسـایی دەنگی پیرێژنێک دەکـاتـەوە)

خـــامیسـە

خامیسە ناوێکی لادێییانەیە کابرا.

مــەیـمـون

تێبینی ئەوەمکرد .. بە تایبەتی لەمماڵەدا کە هەر دەڵێی سەرایە بەڵام من لەناو هەموو ڕابیعە و خامیسـەکانـا یەک خامیسـەم دەوێ.. ئەویش خامیسـەی کچی خاڵە مەئمونە.

خـــامیسـە

خامیسـەی کچی خاڵە مەئمون منم.

مــەیـمـون

تۆی؟ سەیرە! من وامئەزانی هەمـوو خـەڵکی دەناسـم و خـەڵکیش هەموو دەمناسن .. بەڵام ئەمرۆ بۆمدەرکەوت بە هەڵـەدا چـووم . پیشـەکەی مـن وایدەوێ خانـمـەکەم هـەمـوو خـەڵکی بنـاسـم.

خـــامیسـە

پیشـەکەی تۆ چییە کابرا؟

مــەیـمـون

من وەک دەمبینی نامەبەرم.

خـــامیسـە

(بـە شـادییەوە) کەواتە هەواڵی ئەوت بۆ هێناوم .. وانییە؟

مــەیـمـون

پیشەی مـن ئـەوەیە کـە هـەموو هەواڵەکان هـەڵگرم ..
خۆش و ناخۆش.. بەکەڵک و بێکەڵک.

خـــامـیـسـه

(لێیوورد ئەبێتەوە) پەنا بەخوا .. شێوەت بەلامەوە
سەیر نییە . دەنگیشت ئەزانی کابرا هەر لەو ئەچیٚ؟

مــەیـمـون

لـەکیٚ ئـەچـم؟

خـــامـیـسـه

لە عەبدولسەمیعی مێردم .. تۆ بڵێی ئـەو نامەکەی
نـووسی بیٚ و هـەرخۆشی هێنابێتی .. لەوە ئەچیٚ
هەرخۆشی بـۆم بخـوێنێتەوە. تۆ لەم دنیایەدا
عەبدولسەمیع سەرسورهێنەرترین سەیرو سەمەرەی.

مــەیـمـون

من ناوم مەیمونە .. مەیمون ڕۆماتیزم .. کارەکەم ئەوەیە
نامەکان بگەیەنمە شوێنی خۆی. تەنیا نامە ئەگەیەنم ..
بەڵام نووسین و خوێندنەوەی کـاری مـن نـییە.

خـــامـیـسـه

بـەڵام ئـەو داهـێنەرێکی گـەورەیە .. ئـەو مـوعـجیزەیە کابرا.

مــەیـمـون

ئـەو کـەسـەی کـە عـاشـقی ئـەبـین ئـەبیٚ ئاوا لـێی بڕوانین.

خـــامـیـسـه

تۆ کتومت لەو ئەچی.

مــەیـمـون

ئەو کەسـەی کە عاشقی ئەبین لە هەمـوو شوێنەکانا ..
لە هەموو سیماکانا ئەیبینینەوە.

خــاميســه

بەڵێ هەموو خەڵكی وایان پێگوتوم .. نامەیەكت لە عەبدولسەمیعەوە بۆ هێناوم وانییە؟

مــەیـمـون

نازانم .. تەنیا ئەوە ئەزانم كە نامەیەكم بۆ هێناوی .. كێ ئەزانێ لە كوێوە هاتووە. ڕەنگە لە عەبدولسەمیعیشەوە بێ.

خــاميســه

هیچ كەسێ بیر لەم پیرێژنە ناكاتەوە ئەو نەبێ ..
ئەبێ ئێستا لەكوێ بی چەقاوەسوو؟
لە شاری ئینسانەكانی یان لە شاری جنۆكەكانی
لە وولاتی بستە باڵاكانی یان لە شاری بەدبەختەكان؟
تۆ واز لەم سەفەر و ونبون و كۆچكردنە ناهێنی .. دەرگای قەڵاكانت
بۆ با كۆچەرییەكان لەسەر پشتە.
كابرا تۆ نرخی ئەو شتە ئەزانی كە بە دەستەوەیە؟

مــەیـمـون

ئەوە نامەیە خانمەكەم ..
نامە پڕە لە دەنگوباس و چەنابازی.

خــاميســه

سەیرە! هەموو دنیات لەگەڵ خۆت بۆ هێناوم و
بەخۆت نازانی.

مــەیـمـون

تەنیا ئەوە ئەزانم كە نامەكەتم دواخستووە.

خــاميســه

بۆ دواتخستووە؟

مــەیـمـون

چونكە كابرایەكی پیرو پەككەوتەم.

خـــاميســه

باشه ئەوە پەیوەندی بە پیرییەوە چییە؟

مـــەیـمـون

من نەخۆشم .. دەبوو بەزووترین کات خانەنشین بکرێم
بەڵام تا ئێستا بۆیان نەکردووم .. خوا ئەوە بگرێ کە بۆی
نەکردووم.
خانمەکەم من جومگەکانم تووشی نەخۆشی بوون .. ئەژنۆکانم
تینو تاویان نەماوە .. زۆر بەگران دەتوانم بڕۆم بەڕێوە.

خـــاميســه

بەخێرایی نامەکەم بدەرێ ..
لەوە ئەچێ عەبدولسەمیع نەخۆش بێ یان..

مـــەیـمـون

گوێبگرە خانمەکەم .. حیکمەت لەوەدایە شتەکان لەشوێنی
خۆیانا هەڵبسەنگێنین، لەوانەیە نامەکە پێتبڵێ
عەبدولسەمیع نەخۆشە بەڵام ناکرێ ئەو حەقیقەتە
پشتگوێ بخەیت.

خـــاميســه

کام حەقیقەت؟

مـــەیـمـون

ئەم نامەیە چەند ساڵێک لەمەوبەر نووسراوە ڕەنگە
عەبدولسەمیع ئیستا ..

خـــاميســه

ڕەنگە ئێستا چاک بووبێتەوە .. وانییە؟

مـــەیـمـون

ئەوە بۆچوونی یەکەمە ..

خـــاميســه

بۆچوونی تریش هەیە؟

مـــەیـمـون

بەڵێ .. ڕەنگە ئێستا مردبێت.

خـــاميســه

شتی وا نابێت.

مـــەیـمـون

ئەو کڵۆڵە بە ئاوارەیی سەرینایەوە.

خـــاميســه

نەفرەتت لێبێ پیرەی خەڵەفاو .. نامەکەم بەرێ.

مـــەیـمـون

نامەکەت نایەمێ تا بەیەک دوو قسەی خۆش دڵمنەیەیتەوە.

خـــاميســه

ئەتەوێ چیت پێبڵێم؟

مـــەیـمـون

چەند ووشەیەک بۆنی ڕێزو خۆشەویستی و لێبوردنی لێبێ بۆ
ئەم دەردە سەختوگرانەم .. کەس قسە لە من ناگرێ
خانمەکەم . بەخوای گەورە کەس قسە لە من ناگرێ ..
هەمووی خەتای جومگەکانمە.

خـــاميســه

دڵنیابە دڵگران نیم.

مـــەیـمـون

ها بیگرە .. بەڕێنووسی فارسی نووسراوە .. عەبدولسەمیع لە
وولاتی فارسەکانە؟

خــاميسـه

نا هەر لەم خاکەیە (نامەکە ئەکاتەوە) خوێندەواریت هەیە کابرا؟

مــەیـمـون

هەمە و نیمە.

خــاميسـه

تێنەگەیشتم.

مــەیـمـون

هەموو ڕێنووسەکان شارەزام تەنیا فارسی نەبێ.

خــاميسـه

ئەوەش نەگبەتی منە.

عەبدولسەمیع

سڵاوت لێبێ خامیسە .. لە ئاوارەییەوە
بە سڵاو گوڵبارانت ئەکەم.

خــاميسـه

(واز لە تەماشا کردنی نامەکە ئەهێنێ)
ئەمەوێ بزانم تۆ لەکوێی عەبدولسەمیع.
(تەماشای نامەکە ئەکات)

عەبدولسەمیع

لە هەموو شوێنێکم و لەسەرتاپای ئەم زەمینەم.

خــاميسـه

لە هەموو شوێنێک .. شتی وا چۆن ڕێی تێئەچێ
عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

ئەمڕۆ هەموو ئوتێل و شاگردو فرۆکەخانەکان .. هەموو
گومرگی سەر سنوورەکان دەمناسن.

له ڕۆما و پاریس و لەندەن بووم .. له دیمەشق و تاران و
بەغاو قاهیره بووم .. جانتاکەم بەر لەخۆم دەگاته
پایتەختەکان .. ئەم جانتایه بەشێک لەخەم و
ئازارەکانمی هەڵگرتووه.

خــامیسـه

چاوەڕێتنەکرد عەبدولسەمیع جلوبەرگە خورییەکانت
بۆ بپێچمەوه.

عەبدولسـەمیع

هەموو شته گرنگەکان وا لەم جانتایەدان.

خــامیسـه

هەموو شته گرنگەکان؟ وەک چی عەبدولسەمیع؟

عەبدولسـەمیع

وەک مشتێ خۆڵ خامیسه.

خــامیسـه

ئەتەوێ شۆخیبکەی.

عەبدولسـەمیع

هەرگیز .. مشتێ خۆڵم لەگەڵ خۆم بردو گووتم ئەوه
نیشتیمانه. لـه شوشـەیـەکم هاویشت و لەسنوور ئاودیوم کرد.
گومرگ ڕایگرتم و گوتی ئەگەر شتێکی بەنرخت هەڵگرتووه
قسه بکه. گوتم بەڵێ زۆر بەنرخ .. که بێ لەخۆڵ شتێکی
دییان نەدۆزییەوه ڕێیان پێدام بڕۆم ..
من خاکەکەم لەگەڵ خۆم هەڵگرتبوو خامیسه..
تۆ و هەموو خەڵکیم لەگەڵ خۆم هەڵگرتبوو خامیسه.

مــەیـمـون

خـانمـەکەم من ئەرکی سـەرشانی خۆم بەجێگەیاندووەو بۆم
هەیه بڕۆم .. خامیسه باوڕم پێئەکەی ئەگەر پێتبڵێم من

که جومگەکانم تووشی نەخۆشی بوون دەچمەوە سەر نەوەی
فەڕناسییەکان که به فڕین به ناوبانگن. باپیرەی
خوالێخۆشبووم هەوڵی ئەوەیدا که بەسەر خەڵکیا بفڕێت.
ئەگەرچی بۆینەکرا بنیشێتەوە بەڵام توانی له بەرزبوونەوەیا
ئەوپەڕی سەرکەوتن به دەستبهێنێ .. خۆی ئەمەشیان
گرنگە.

(پێئەکەنێ)

ئەزانم باوڕ به قسەکانم ناکەی بەڵام ئەگەر وەک کیسەڵ
بڕۆم باوڕم پێئەکەی. من ئەڕۆم خامیسه لەدوامەوە دەرگاکه
داخەرەوە .. ئەمڕۆژانه دزی زۆر بووە و پیاوخراپەکان
له هەموو شوێنێ هەن.

(ئەڕواتە دەرەوە .. به تەنیا له نامەکه وورد ئەبێتەوە)

خــامیسه

ئەوە نامەکەتە عەبدولسەمیع .. گاڵتەم پێئەکات که
ناتوانم بیخوێنمەوە .. ئاخر چۆن بتوانم؟ نه ڕۆژێک له ڕۆژان
چوومەتە بەر خوێندن و نه بۆشمکراوە وێنەی پیتێک بکێشم.
بدوێ عەبدولسەمیع .. چیت هەیە پێمبڵێ .. ئەمەوێ گوێم
له دەنگت بێ؟

(لەپڕ چەپکێ ڕووناکی دەکەوێتە سەر لایەکی تری شانۆ و
عەبدولسەمیع به جلوبەرگی منداڵانەوە له ناویا ڕاوەستاوە و
جانتایەکی سەفەری به دەستەوەیە .. خامیسەش نامەکەی
به دەستەوە گرتووە .. عەبدولسەمیع له لایەکی ترەوە خەریکی
قسە کردنە)

عەبدولسەمیع

ئەم جانتایە ترس و گومانی بۆ دروستکردوم .. جارێک
ڕایانگرتم و گوتیان ...

(بێدەنگی)

خــامیسه

چییان گوت عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

گووتیان لەڕێی کەسێکی نهێنییەوە تەلەفونمان بۆ کراوە
کە جانتاکەت بۆمبێکی تیا چێنراوە .. کە کردیانەوە ..

خــامیسـه

هیچیان تیا نەدۆزییەوە.. وانییە؟

عەبدولسەمیع

بـا دۆزییانەوە خامیسە.

خــامیسـه

هیچ تێناگەم.

عەبدولسەمیع

کتێبێک و بووکەشوشەیەک و شمشاڵێک و چەپکێ گوڵیان
دۆزییەوە .. خامیسە باوەڕ ئەکەی پێیانگوتم
تۆ شێت و ناپاک و قێزەوونیت؟

خــامیسـه

نـا من باشت ئەناسم .. شتی وا نابێت..

عەبدولسەمیع

پێیانگووتم .. لە ڕۆژگاری ڕق و بۆگەنییا باوەش
بەخۆشەیستیا ئـەکـەیت و لـە ڕۆژگاری مەرگیشا
گۆرانی بۆ ژیان ئەڵێی .. هەروەها وتیان لە ڕۆژانی
جەنگا داوای ئاشتی ئەکەیت و لە ڕۆژانی ڕوخان و وێرانیشا
ئاوەدانیت ئەوێ .. ئەوە قسەکانی ئەوانبوو ..
بەپێی ئەو بەڵگانە منیان تاوانبارکرد و پێیانوابوو
دەبێ دادگایی بکرێم و بکوژرێم .. هـەروەهـا گـوتـیـان ..

خــامیسـه

چـیـیـان گـوت؟

عەبدولسەمیع

پێیان گووتم تۆ خەریکی قاچاخچێتی تلیاکی..
شتی وا لە من ئەوەشێتەوە؟

خــامیسـە

ئـەمـە تـۆ.

عەبدولسەمیع

هەروەها وتیان قاچاخچی بیرو باوەڕیشی .. لە مەملەکەتی خەڵکانی ستـەمدیدەیا ستەم بۆتە دەستکەوتێک.
بـەرهـەمێک .. داهێـنـانێک. خـامیسە کارگەو فابریقەی خۆی هەیە .. سەرمـایەیەکی لـە بننەهاتووی بۆ تەرخان کراوە .. سەرباز و پاسەوان و جارچییـان هـەیـە ..
بـەڵام تـاکـەی؟
هەموو داهێنانێک لە کۆتاییا بەرەو عەدەممان دەبا ..
وایان فێرکردین .. هـەروەهـا چـوومـە مـەمـلـەکەتی شەیتان و جـنـۆکـەکـانـەوە.

خــامیسـە

بۆچی وا ئەکەی عەبدولسەمیع؟ ڕۆژێک سـەر ئەنێیتەوە و کـەس پـێینـازانـێـت.

عەبدولسەمیع

لـە من مەترسە و جارێ گوێملـێبگرە.

خــامیسـە

چۆن گوێت لێبگرم کە هەموو قسەکانت ترسناکن؟ ڕۆژێک لە ئاوارەییا سەرئەنێیتەوە و کەسێک شکنابەی هەواڵێکت بێنێتەوە .

عەبدولسەمیع

گوێبگرە .. لە هیچ شتێ مەترسە .. تۆزێ ئارامبەرەوە.
ڕۆژێک جانتاکەم پێچایەوەو چووم بۆ دۆڵی بلیمەتان.

خـــامیسـه

حیکایەتخوانەکە ئەوەی بۆ باسکردم.

عەبدولسەمیع

کەوتمە شوێنێکەوە پڕبوو لەوەیشوومە .. دیوارە بەرزەکان
ئەملاو لایان لێگرتبووم. ڕەنگیان سوور بوو وەکو خوێن.
وردە وردە لێم نزیکبوونەوە تا خەریکبوو هـاوارکـەم و
بڵێم مـردم پـاشـان دورکـەوتـنـەوە.
ئیتر پێموابوو جارێکیدی ناگەڕێنەوە .. بەڵام زۆری
پێنەچوو گەڕانەوە تا جارێکیدی بمخنکێنن
(قسە بۆ دیوارە وەهمییەکان دەکات)
لێمدورکەونەوە.. ئەی دیوارە نەفرەتییەکان وازم لێبهێنن
دورکەونەوە
(هەناسە هەڵئەمژێت)
ئۆخەی جارێکی دی دورکەوتنەوە.

خـــامیسـه

ئەی دوایی عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

دوای ئەوە کەوتمە شوێنێکەوە بە کەللەسەر
هەڵچنرابوو . بە گوریسێک شۆڕیانکردمەوە کە
لە پرچ دروستکرابوو . (گوێ ئەگرێ)
من گوێم لە کۆمەڵێ دەنگی سەیرە ...

(کۆمەڵێ دەنگی تێکەڵاو دەبیسترێ .. عەبدولسەمیع لە ترسا
ئەکشێتەوە دواوە و لە خامیسە نزیک دەبێتەوە)
خامیسە تەماشای ئەو گیاندارە شێوێنراوانە بکـە.

خـــامیسـه

من هیچ شتێک نابینم عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

تەماشاکە .. کەڵبەیان هەیە و چاویان وەکو پشکۆ

داگیرساوه.

خــامیسـه

تۆ هەر وڕێنە ئەکەی..

عەبدولسـەمیع

نا هەرگیز .. من بەڕاستی ئەیانبینم .

خــامیسـه

ئەم ماڵە بێ لە من و تۆ کەسی تری لێنییە.

عەبدولسـەمیع

ئـەمـە مـاڵ نییـە .. ئێمـە لـە مەملەکەتی شـەیتان و جنۆکەکاندایـن .. کـەی لـەمـە تێئـەگـەی خـامیسـه.

خــامیسـه

(دەست لە ناوچەوانی ئەدا) تووشی پەتا بووی عەبدولسـەمیع

عەبدولسـەمیع

پەتا لەهەموو شوێنێ بڵاوبۆتەوە .. لێرە .. لەوێ .. لەدڵ و چاو و خەونەکانیشمانا.

(شتێکی وەهمی دەبینێت و لەپڕا هاوار ئەکات)

تەماشاکە خامیسە ..

خــامیسـه

چی ئەبینی؟

عەبدولسـەمیع

بـەترس و لـەرزەوە لـەدەسـتـم ڕائـەکات خـامیسـه.

(بەرەو کەوالیسەکان ڕائەکات)

وەرە ئەی بۆگەنترین گیاندار. وەرە ...

(بۆ خامیسـه)

پێمبڵێ ئافرەت من ئەوەندە نـاشـریـن و تـرسـنـاکـم

تـا لـه دەسـتـم ڕابکات؟

خـــامیسـه

تۆ جوانترین پیاوی عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

من کەڵبە و چڕنوکم نییە .. کەچی لە دەستم ڕائەکات .. تۆ بڵێی من لەو ناشرینتر و ترسناکتربم؟ تەماشابکە خامیسە.

خـــامیسـه

من هیچ نابینم و نابیستم.

عەبدولسەمیع

سەیرە! گوێت لەو هەموو هەراو هوریایە نییە؟ ڕایـانکرد خامیسە.. بەرەو مزگەوت و کڵێساکان ڕایانکرد.. دەرگاکانیان لەو دیوەوە داخست و کەوتنە هەراو هوریا .. گوێ لـه دەنگە نـاقـۆڵاکـانـیـان بـگـره .

دەنـگـەکـان

پەنا بەخوا لە ئینسانی نەفرەت لێکراو ... پەنا بەخـوا لە ئینسانی نەفرەت لـێکراو ..

عەبدولسەمیع

نـا .. ئـەوانـە چـی ئـەڵـێن .. چـی؟

خـــامیسـه

تۆ تات لـێهاتووە عەبدولسەمیع.

عەبدولسەمیع

چاوەکانیان هیچ نابینێ .. لـە تـاریکییەکەدا چاویـان پێمکەوت و نەیانناسیمەوە خامیسە.

خـــامیسـه

مـەبـەسـتـت کێیـە عەبدولسەمیع؟

عەبدولسەمیع

پێیان بڵێ با چراو مۆمەکان داگیرسێنن.

خــامیسـه

من بێ لە تۆ کەسێکی تر نابینم .

عەبدولسەمیع

سـەیرە .. لـەناو قوڕو لیتاوەکەیا چاویان پێمکەوت و
پێیانگوتم تۆ قوڕولیتەی .. ئەمە ئەوپەڕی بێسـەری و
بەرییە .. ئیتر هەموو شتەکان تێکچوون .. عەقڵ و هۆش نەما
ئیتر من من نیم و ئەم گەردونەش ئەو گەردونە نییە
کە دەتناسی .. ئەو گیاندارانە چییان لێبەسـەر هاتووە؟
ئەی چاوەکانی ئێمە چییان لێهاتووە؟
من نەفرەت لێکراو نیم .. ترسناکیشنیم .. وانییە.
لەوانەیە جلوبەرگەکانم لەم هاتووچۆیانەدا شڕبووبن بەڵام
من دەروونم هەر وەکو خۆی وایە.
هێشتا مناڵیم لەناو چاوو دڵما پاراستووە.
هێشتا ئارەزوویەکی گەرم و گوڕم بۆ عەشق و جوانی و
ئاسودەیی هەیە.. نەفرەتبێ لەو چاوانەی کە توانای
دوربینینیان نییە.

خــامیسـه

مەقیژێنە عەبدولسەمیع .. با دراوسێکان بە ئاگا نەیەنەوە .

عەبدولسەمیع

دەقیژێنم تاهەموو دنیا بە ئاگا دێتەوە ..
هەستن ئەی ئەوانەی لەسەر بەرد و چیمەنتۆ
نوستون هەستن .. پێمگوتن هەستن.

(ڕووناکی نامێنێ دواتر کە ڕوناکی دێتەوە عەبدولسەمیع ونبووە
خامیسە بە تەنیا تەماشای چواردەوری خۆی دەکات)

خــامیسـه

مەڕۆ عەبدولسەمیع .. تکات لێئەکەم مەڕۆ .. پێمبڵێ
چیت لێهات .. دەپێمبڵێ ئیتر بابحەسێمەوە .
بەرگەی گاڵتەوگەپی تۆ ناگرم .. ئەم دابڕانە دورو درێژەت
تـووشـی سـەد دەردو نـەخـۆشـی کـردم .. تۆ لـە کـوێی؟
سـەیـرە .. وەڵامـم نـایاتەوە .. خۆئێستا لێرەبوو .. تۆ بڵێی
هەمدیسان ڕۆیشتبێ؟ نا باوەڕ ناکەم .. هەرگیز باوەڕ ناکەم.
عەبدولسەمیع خۆت دەرخـە و مـەترسـە .. پێمبڵێ لە کوێی؟
ئەزانی ئەمجارە ئەبم بە پەنگ .. ئەبم بە پەنگی هەموو
خەڵک و دنیا .. کەس باوەڕم پێناکات کە تۆ سەردانت کردووم ..
پێمئـەڵێن تـۆ شـێت بوویت و چاوت ڕێشکەوپێشکە ئەکات.
لەوانەیە هەر باوەڕ بە بوونیشت نـەکەن .. لەوانەیە پێتبڵێن
تۆ ئەفسانەی .. شـایـەرە کوێرەکەش لەناو بازاڕا وایگوت.

(وەک سەرەتا دێتە ناو جەماوەرەکەوە پرسیاردەکات)
سەرباری پەککەوتەیی و پیریم واملێدەکەیتەوە گۆچان هەڵبگرم و
بەدواتا بگەڕێم .. خەڵکینە ..
کێ لە ئێوە عەبدولسەمیعی دیوە ونبووبێ .. با بۆم بهێنێتەوە ..
کێ بینیویەتی زیندانی کرابێ با لـەجێی من هاوار بکات ..
کێ بینیویەتی برسی بێ بـا بەنـاوی مـنـەوە ناڕەزایی دەربڕێ ..
کێ بینیویەتی لانەواز بێ با دەنگهەڵبڕێ
تا من و هەموو خەڵکی گوێمان لێبێ ..
نامەوێ باوەڕ بـە درۆ و دەلەسە بهێنن ..
(لە دەم وچاوەکان وورد ئەبێتەوە)
پەنا بەخوا هەمووتان لەو ئەچن ..
کتومت لـە عەبدولسەمیع ئـەچن.

(دەڕواتـە دەرەوە بـانگئـەکات)
عـەبدولسـەمـیع .. هێی
عەبدولسەمیع .. عەبدولسەمیع .. هۆو عەبدولسەمیع .

(ئەگەرچی ناو هۆڵەکە هەمووی ڕۆشن بۆتەوە و خەڵکەکە بەرەو
ماڵەکانیان دەگەڕێنەوە، بەڵام ئاهەنگەکە هـەر بـەردەوامـە)

کۆتایی

سەرچاوە

أسمع يا عبدالسميع

تأليف .. عبدوالكريم برشيد

السلسلة الأبداعية .. 1 ..

دار الثقافة للنشر و التوزيع .. دار البيضاء 1987